KATHOLIEKE
MONTESSORISCHOOL
BUSSUM

SCHOOLGIDS

Algemeen deel
2014 - 2018

Katholieke Montessorischool Bussum
J.J.H. Verhulstlaan 13
1401 CS Bussum
Hoofdgebouw: 035 - 6911011 't Kwetternest: 035 - 6912423 De Kwakers: 035 – 6914092

COLOFON

Schoolgids Katholieke Montessorischool, Algemeen deel. Uitgave van de Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum (Bussum, 2014). Voor de jaarplanning 2014-2015 wordt verwezen naar het *Jaardeel* van de schoolgids op de website.
Niets van deze uitgave mag in enige vorm worden verveelvoudigd, digitaal opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale opslag of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van voornoemde Stichting.

Adresgegevens

Hoofdgebouw	Katholieke Montessorischool	(groep 3/4, 5/6 en 7/8)
T: (035) 6911011	J.J.H. Verhulstlaan 13	
	1401 CS Bussum	
locatie	't Kwetternest	(groep 1/2)
T: (035) 6912423	J.J.H. Verhulstlaan 11	
	1401 CS Bussum	
locatie	De Kwakers	(groep 1/2)
T: (035) 6914092	Isaäc da Costalaan 2	
	1401 BH Bussum	

Contact

Directie

directeur (a.i.)	Riet van der Gaag	directie@kmsbussum.nl
directiesecretaresse	Laura Neuhaus	administratie@kmsbussum.nl
T: (035) 6911011		

Bestuur Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum
J.J.H. Verhulstlaan 13
1401 CS Bussum bestuur@kmsbussum.nl

Medezeggenschapsraad

MR Katholieke Montessorischool mr@kmsbussum.nl
J.J.H. Verhulstlaan 13
1401 CS Bussum

INHOUD

Voorwoord 6

Geschiedenis van de school 7

1 MONTESSORI ONDERWIJS 8

1.1 Maria Montessori 8

1.2 De Montessori methode 8

1.3 Ontwikkelingen in Montessori onderwijs algemeen 9

1.4 Ontwikkelingen Montessori onderwijs KMS 9

2 IDENTITEIT, VISIE EN UITGANGSPUNTEN 10

2.1 School voor bijzonder onderwijs 11

2.2 Identiteit 11

2.3 Uitgangspunten 11

2.4 Visie en missie 12

2.5 Drie pijlers 13

3 BESCHRIJVING VAN DE KMS 13

3.1 Organisatie van de school 14

4 PEDAGOGISCH KLIMAAT EN VEILIGE SCHOOL 15

4.1 Schoolklimaat 16

4.2 De 10 schoolregels van de KMS 16

4.3 Pesten 16

4.4 Kindermishandeling 17

4.5 Vertrouwensinspecteur 17

4.6 Vertrouwenspersoon 17

4.7 Klachtenregeling 17

5 KWALITEITSZORG 20

5.1 Kwaliteit 20

5.2 Aanpak kwaliteitszorg 21

5.3 Opbrengstgericht werken 21

5.4 Speerpunten kwaliteitszorg 2014-2015 21

5.5 Inspectie van het Onderwijs 22

5.6 Tevredenheidpeiling 22

6 MONTESSORI ONDERWIJS OP DE KMS 23

6.1 Algemene Montessori aspecten 24

6.2 Vakonderwijs op de KMS 25

6.3 Techniek op de KMS 26

6.4 Montessori onderwijs GROEP 1/2 (kleutergroepen) 28

6.5 Montessori onderwijs GROEP 3/4 31

6.6 Montessori onderwijs GROEP 5/6 36

6.7 Montessori onderwijs GROEP 7/8 39

6.8 Voortgezet onderwijs 43

7 ONDERWIJSRESULTATEN 44

Monitoren en opbrengstgericht werken 45
Cito Entreetoets groep 6 en 7 45
Eindtoets Basisonderwijs groep 8 45
Opbrengstgegevens Eindtoets groep 8 45
Uitstroomgegevens groep 8 46

8 ONDERWIJSONDERSTEUNING (ZORG) 46

Passend Onderwijs 47
Handelingsgericht werken 47
Groepsoverzicht en groepsplan 47
Structuur onderwijsondersteuning KMS 48
Protocollen leerlingzorg 49
Remedial teaching 49
Ondersteuning voor cognitief talentvolle leerlingen (kmeov) 50

9 ONDERWIJSTIJD 50

9.1 Aantal uren onderwijs: wetgeving 50

9.2 Schooltijden KMS 51

9.3 Leerplicht en schoolverzuim 51

10 OUDERS EN SCHOOL 53

10.1 Wat verwacht de school van KMS-ouders? 54

10.2 Ouderhulp 54

10.3 Contact ouders/school 55

10.4 Informatieverstrekking aan ouders 55

10.5 Ouderbijdrage 56

10.6 Sponsoring 57

10.7 Goede doelen 57

11 LEERLINGZAKEN 58

11.1 Inschrijving nieuwe leerlingen 58

11.2 Leerlingverdeling KMS 60

11.3 Protocol Schorsing en Verwijdering 61

11.4 Tussenschoolse opvang (TSO): overblijven 62

11.5 Naschoolse opvang (NSO) 63

12 OVERIGE SCHOOLZAKEN 64

13 EVENEMENTEN 69

14 SCHOOLLIED KMS 70

Voorwoord

De Katholieke Montessorischool (of KMS, zoals die vaak kortweg wordt genoemd) school staat open voor alle kinderen en hun ouders, ongeacht afkomst of geloofsovertuiging. Betrokkenheid van ouders bij het onderwijs heeft een positieve invloed op het welbevinden en het schoolsucces van kinderen. School en ouders zijn samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind. Door vanuit pedagogisch partnerschap betrokken te zijn, kunnen ook ouders een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling en het leerproces van hun kinderen. Betrokkenheid van ouders kost tijd en inspanning, maar levert voor ouders en kinderen een verrijking van het schoolleven op.
Om aan deze betrokkenheid vorm en inhoud te kunnen geven, is het onder meer noodzakelijk dat ouders goed geïnformeerd zijn over het onderwijs en over de rechten en plichten van ouders en school. Daartoe dient de schoolgids. De schoolgids van de Katholieke Montessorischool stelt ouders van huidige en toekomstige leerlingen in staat om na te gaan of de Katholieke Montessorischool de beste basisschool voor hun kind is. Vooral voor nieuwe ouders is de schoolgids een goed hulpmiddel om de juiste school te kiezen.

Deze schoolgids bestaat uit twee delen: het *Algemeen deel* en het *Jaardeel*. In het algemene deel kunt u lezen waar de Katholieke Montessorischool voor staat, welke visie en uitgangspunten wij hanteren en hoe we proberen de kwaliteit van ons onderwijs voortdurend te verbeteren. Er wordt ingegaan op de organisatie en inhoud van ons Montessori onderwijs en onder andere op de kwaliteitszorg, de zorg voor kinderen met specifieke leerbehoeften, hoe de onderwijstijd is ingedeeld, de vrijwillige ouderbijdrage en de wijze waarop tussenschoolse en naschoolse opvang is geregeld. Ook wordt aangegeven welke resultaten met het onderwijs behaald worden.
In het jaardeel staan praktische gegevens, zoals de samenstelling van bestuur, directie, medezeggen-schapsraad, het team, overige externe instanties waarmee de KMS samenwerkt en de jaarkalender met activiteiten van het lopende schooljaar inclusief het vakantierooster. Van wijzigingen en verdere mededelingen over actuele schoolzaken gedurende het schooljaar worden ouders regelmatig per e-mail geïnformeerd via de nieuwsbrieven van school. De informatie is ook te vinden op onze website: www.kmsbussum.nl.

Wij hopen dat deze schoolgids ruimschoots bijdraagt tot een goed inzicht in het dagelijks onderwijs op de Katholieke Montessorischool. Een volledig beeld van de school laat zich echter niet in dit document vangen. Dat krijgt u als u op onze school rondloopt en de school in bedrijf ziet.
U bent van harte welkom.

De schoolgids is een uitgave van de Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum en is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van de KMS. Het schoolbestuur heeft de schoolgids na verkregen instemming formeel vastgesteld. Heeft u op grond van de in deze schoolgids vermelde informatie nog vragen of suggesties, dan horen wij dat graag van u.

Bestuur, directie en leerkrachten wensen u en uw kinderen een plezierige en waardevolle tijd toe op de Katholieke Montessorischool.

Josje van Dijk
directeur

Bussum, 2014

Geschiedenis van de school

De Katholieke Montessorischool is gelegen op twee verschillende locaties in het Brediuskwartier, een zeer groene en rustige villawijk in het oosten van Bussum grenzend aan Naarden. Het hoofdgebouw ligt aan de J.J.H. Verhulstlaan ter hoogte van de Amersfoortse straatweg en wordt omgeven door een grote tuin. Onderdeel van het hoofdgebouw is *'t Kwetternest* waarin twee kleutergroepen zijn gehuisvest.
In het hoofdgebouw bevinden zich tien leslokalen, een centrale hal, de speelzaal, verschillende stafruimtes en het kantoor van de directie en administratie. Elders in de wijk, aan de Isaäc da Costalaan, is nog een tweede dependance gehuisvest met twee kleutergroepen, *De Kwakertjes*.

In de jaren veertig van de vorige eeuw werd in Bussum een Montessori kleuterklas opgezet in een oude villa aan de Nieuwe Hilversumseweg 2. Omdat het Montessori kleuteronderwijs een groot succes was, wilden ouders ook een lagere school voor Montessori onderwijs. En zo begon op 15 oktober 1951 de Rooms-katholieke Montessorischool als lagere school met negen leerlingen in een klasje dat ondergebracht was in een huiskamer aan de Dwarslaan 10 in het Spiegel. Aanvankelijk zonder subsidie en zonder bisschoppelijke goedkeuring.
Op 22 oktober 1951 is de formele oprichting van de Stichting R.K. Montessorischool een feit.
In juni 1952 werd samen met deze Montessori kleuterklas een groter pand betrokken aan de Nieuwe Hilversumseweg 2; kleuterschool beneden en lagere school boven. De bisschoppelijke goedkeuring komt op 29 juli 1954 van Mgr. Alferink. De KMS is niet verbonden aan een parochie, maar kan gebruik maken van de Koepelkerk in Bussum.
In 1956 betrok de lagere school twee lokalen van de oude Wilhelminaschool, ook wel de "Viaductschool" genoemd, aan de Brinklaan met 75 kinderen. De kleuterklas bleef gevestigd in het pand aan de Nieuwe Hilversumseweg. In 1963 week de groeiende kleuterklas uit naar een noodkleuterschooltje van twee lokalen op het terrein van het voormalige Berkesteyn aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg, omdat het pand aan de Nieuwe Hilversumseweg niet meer voldeed. Daar moesten de twee kleutergroepen uiteindelijk wijken voor de nieuwbouw van de Brandsmaschool.

In 1968 telde de lagere school 170 leerlingen verspreid over zeven lokalen in het toen al oude en vervallen schoolgebouw aan de Brinklaan. De roep om nieuwbouw klonk steeds luider. Het duurde echter nog tot 26 november 1970 voordat de huidige gebouwen aan de J.J.H. Verhulstlaan betrokken konden worden.
Begin jaren 80 groeide het aantal leerlingen hier met sprongen. In 1986 telde de school 390 leerlingen. Een deel van de kleuters werd toen wegens ruimtegebrek ondergebracht in dependances aan de Graaf Wichmanlaan in de wijk het Spiegel en in het gebouw van De Kwakertjes aan de Isaäc da Costalaan. In dit laatste pand zijn nog steeds twee kleutergroepen gehuisvest. In 1987 werd het hoofdgebouw aan de Verhulstlaan wegens ruimtegebrek uitgebreid met een nieuwe aanbouw op de kop: twee lokalen, een keuken en een kelder.
In 2008 is het gebouw aan de J.J.H. Verhulstlaan volledig gerenoveerd en uitgebreid met een multifunctionele ruimte annex leslokaal. In 2010 is het gebouw van De Kwakertjes aan de Isaäc da Costalaan gerenoveerd.

De KMS is nog steeds een sprankelende school die midden in de Bussumse gemeenschap staat. De school heeft wachtlijsten. In 2012 is het 60-jarig bestaan van de KMS uitbundig gevierd met als thema: *Wereldtijd*. Want dat is wat wij ieder kind op school willen bieden. In 2013 werd de KMS als eerste Montessorischool in Nederland door het Ministerie van OCW uitgeroepen tot EXCELLENTE SCHOOL.

Hoofdgebouw KMS

1 MONTESSORI ONDERWIJS

1.1 Maria Montessori

De Katholieke Montessorischool Bussum is een basisschool die zich laat inspireren door het werk van Maria Montessori. Maria Montessori was behalve de eerste vrouwelijke arts in Italië ook pedagoge en hoogleraar in de antropologie aan de Universiteit van Rome. Haar opvoedkundige ideeën werkte zij aanvankelijk uit in een peuterspeelzaal voor straatkinderen. Later maakte zij haar onderwijsmethodes ook toepasbaar voor oudere kinderen. In 1936 is Maria Montessori naar Nederland gekomen. In 1952 overleed zij op 82-jarige leeftijd in Noordwijk.

Maria Montessori ontwikkelde haar onderwijsmethode tussen 1898 en 1904. Vanaf 1907 paste zij haar ideeën ook toe op verwaarloosde kinderen uit de sloppen van Rome. Hier stichtte zij haar *Case dei Bambini*, de 'kinderhuizen', van waaruit de verspreiding van het Montessori onderwijs over de hele wereld begon. Zij had een voor die tijd geheel nieuwe en zeer moderne aanpak van opvoeding en onderwijs. De resultaten waren zo spectaculair dat bezoekers van over de hele wereld kwamen kijken. De door Maria Montessori ontwikkelde methode bleek kinderen zo te boeien dat ze urenlang geconcentreerd aan het werk bleven.

Maria Montessori
1870-1952

1.2 De Montessori methode

Centraal in de ideeën van Maria Montessori staat de visie dat kinderen zich tot vrije mensen moeten kunnen ontwikkelen doordat zij leren zelfstandigheid te verwerven in een leeromgeving die hen daartoe stimuleert en uitnodigt. De kern van wat bekend staat als 'de Montessori methode' kan worden samengevat in de uitspraak: 'Help mij het zelf te doen'. Daarom is het volgens Montessori belangrijk dat het kind de vrijheid krijgt om te kiezen, om zijn omgeving te ontdekken en dingen zelf te doen die het zelf ook kan. Overigens is die vrijheid volgens Montessori niet onbeperkt. De capaciteiten van het kind en materiële en sociale omgeving waarin het kind onderwijs krijgt, bepalen de grenzen van deze vrijheid. Het kind heeft daarom de hulp van volwassenen in zijn omgeving nodig.

Vrije werkkeuze

Vrije werkkeuze gaat uit van het feit dat kinderen in staat zijn hun eigen ontwikkeling aan te sturen. Het bestaat uit inhoudelijke keuzen (wat en hoe?) en uit organisatorische keuzen (waarmee, wanneer en met wie?). Het motto 'Help mij het zelf te doen' en het principe van de vrije werkkeuze vormen de basis van het Montessori onderwijs en de Montessori opvoeding. Dat maakt groei naar zelfverantwoordelijkheid mogelijk.
De pedagogische principes die hieruit voortvloeien hebben onderwijskundige consequenties voor het lesmateriaal en de manier van lesgeven op een Montessorischool. Montessori lesmaterialen en de inrichting van de omgeving waarin het Montessori onderwijs plaatsvindt leert kinderen kiezen en biedt kennis en vaardigheden aan waarmee zij zelfstandig hun leefwereld kunnen verkennen en ervaren.
Twee aspecten vormen een permanent contrawicht van het begrip 'vrijheid': discipline en inspannings-verplichting door ieder kind. Hoe meer zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid etc. een kind heeft, des te meer discipline en inspanningsverplichting ervan geëist mag worden. Ze moeten hun taak niet alleen plannen, maar ook volbrengen met een inspanningsverplichting ten opzichte van de eigen ontwikkeling en ten opzichte van het leerdoel. Kinderen weten als ze binnen komen wat ze moeten doen, hoe ze het moeten doen en waarom.

Montessori materiaal

De leermiddelen waarmee het kind op een Montessorischool werkt worden materialen genoemd. Het Montessori materiaal is oorspronkelijk vanuit wetenschappelijke observaties door Maria Montessori ontworpen en later uitgewerkt en uitgebreid. Het materiaal is niet bedoeld als hulpmiddel in de hand van een leerkracht die het kind wat leert. Het heeft de eigenschap dat het kind er na een korte introductie van de leerkracht ('een lesje') zelfstandig mee leert. Het is typisch 'ontwikkelingsmateriaal' dat aan specifieke en hoge eisen moet voldoen.
Enkele kenmerken van Montessori materiaal zijn dat het zoveel mogelijk 'controle van de fout' mogelijk maakt: het kind merkt zelf dat het iets niet goed doet. Daarnaast is het materiaal zo ontworpen dat steeds één eigenschap

centraal staat: als het om bijvoorbeeld optellen gaat, moeten niet ook andere vaardigheiden een rol spelen. Leerlingen werken individueel of in kleine groepjes aan materiaal.

Voorbereide omgeving

De omgeving waarin het kind op school verblijft moet geschikt gemaakt worden als werkomgeving. Dat wil zeggen dat er weloverwogen en doelgericht prikkels aanwezig moeten zijn die het kind uitdagen om dingen aan te pakken en uit te proberen. Het inrichten van een klas voor een bepaalde leeftijdsgroep wordt 'de voorbereide omgeving' genoemd. In open, goed bereikbare kasten moet het Montessori materiaal staan. Het staat er zo voor het grijpen en moet ook op dezelfde plaats na gebruik weer worden teruggezet. Ook de tuin van de school hoort bij de voorbereide omgeving. Daarin moeten kinderen kunnen werken en ontdekkingen doen die samenhangen met het leven van planten en dieren. Verder moet de school een documentatiecentrum en bibliotheek hebben.

Kosmisch onderwijs (wereldoriëntatie)

Kosmisch onderwijs en opvoeding, zoals het officieel heet, is het hart van een Montessori klas. Dat houdt in het ingaan op de belangstelling van kinderen, het oproepen van verwondering en het inrichten van een aandachts-tafel met concreet lesmateriaal in een voorbereide omgeving, waardoor een samenhangend geheel ontstaat om onderwerpen te behandelen die vallen onder de oriëntatie op mens en maatschappij. Binnen dat begrippen-kader vallen vakken als aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, gezond gedrag en sociale redzaamheid. Kosmisch onderwijs en opvoeding in het Montessori onderwijs beperkt zich niet tot louter wereldoriëntatie. Kinderen leren ook samenhangen ontdekken door zelf onderzoek te doen en kritisch na te denken.

Heterogene groepen

Het Montessori onderwijs in het algemeen kent geen aparte leerstofjaargroepen, maar heterogeen samen-gestelde groepen van twee of drie leerjaren. Die worden *bouwen* genoemd. Daarin zitten kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in de klas, waardoor zij op veel verschillende manieren met elkaar kunnen samenwerken en van elkaar kunnen leren.

1.3 Ontwikkelingen in Montessori onderwijs algemeen

Nederland was een van de eerste landen waar Montessori onderwijs vaste voet aan de grond kreeg. De oudste Montessori kleuterschool dateert uit 1914, twee jaar later gevolgd door de eerste montessori lagere school. Nederland was ook het eerste land in de wereld waar voortgezet Montessori onderwijs ontwikkeld werd. Inmiddels zijn er meer dan 160 Montessori basisscholen met in totaal zo'n 40.000 leerlingen. Daarnaast telt Nederland 20 scholen voor voortgezet Montessori onderwijs, variërend van vmbo tot gymnasium met in totaal ongeveer 10.000 leerlingen. Op negen hogescholen worden studenten opgeleid tot leerkracht in het Montessori basisonderwijs.

Een aantal uitgangspunten van het mens- en kindbeeld van Montessori vormt nog steeds de basis van het huidige Montessori onderwijs, zoals het respect voor de eigenheid van ieder individu en het vertrouwen dat het kind zich kan ontwikkelen tot een verantwoordelijke en zelfstandige volwassene. Montessorischolen bieden ondersteunende kaders waarbinnen kinderen zich in vrijheid naar hun eigen aard kunnen ontplooien. Montessorischolen hebben naar buiten toe ieder een eigen gezicht, maar deze pedagogische uitgangspunten zijn de onderlinge bindende kracht. Vanuit deze gezamenlijkheid ontwikkelt het Montessori onderwijs zich verder. Het relateert de uitgangspunten aan de veranderende maatschappelijke en wettelijke eisen en toetst ze aan hedendaagse wetenschappelijke inzichten over opvoeden en leren. Montessori onderwijs is daarmee voortdurend in beweging. Alle Montessorischolen in Nederland zijn aangesloten bij de Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) (www.Montessori.nl).

1.4 Ontwikkelingen Montessori onderwijs KMS

De KMS profileert zichzelf als een moderne montessorischool. Dat betekent dat de school niet strikt vasthoudt aan de traditionele wijze waarop de principes en uitgangspunten van het Montessori onderwijs zijn uitgewerkt. De visie op onderwijs van de Nederlandse Montessori Vereniging vormt de basis van waaruit de KMS zich richt op modern en pragmatisch Montessori onderwijs. Dat wil zeggen, gebruik makend van moderne hedendaagse didactiek en de nieuwste (digitale) lesmethodes, verrijkt met de Montessori benadering, bieden wij een kwalitatief gestructureerde en inspirerende leer- en werkomgeving waarin kinderen leren hun eigen ontwikkeling aan te sturen. In hoofdstuk 6 van de schoolgids wordt beschreven hoe het Montessori onderwijs op de KMS er concreet in de vier bouwen uitziet. Dat is gebaseerd op de nieuwste onderwijskundige inzichten.

In het hedendaagse Montessori onderwijs is het van belang de juiste balans te bereiken tussen Montessoriaans werken enerzijds en handelingsgericht werken in combinatie met opbrengstgericht werken anderzijds. Op de KMS zijn de vier belangrijkste basisprincipes van het Montessori onderwijs aangepast aan de nieuwste onderwijskundige inzichten. Het gaat om:

1. persoonlijke ontwikkeling en persoonlijk onderwijs
2. de gevoelige periode
3. vrijheid in gebondenheid
4. onderwijsdoel en vorm

Persoonlijke ontwikkeling en persoonlijk onderwijs

Het kenmerkende uitgangspunt van modern Montessori onderwijs is persoonlijk onderwijs gericht op de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Persoonlijk onderwijs is niet hetzelfde als individueel onderwijs, want dat is in een grote groep tijdrovend en daardoor minder efficiënt. Het is modern en pragmatisch Montessori onderwijs zonder dat de onderliggende antropologische waarden (de oorspronkelijke Montessori bedoeling) terzijde geschoven worden. Persoonlijk onderwijs wil zeggen dat de leerkrachten aansluiten bij de onderwijs-behoeften van kinderen en hen inspireren en motiveren om een doelgerichte topinspanning te leveren binnen een veilig pedagogisch klimaat. Het handelen van de leerkracht is daarbij gebaseerd op het verbeteren en versterken van de resultaten waarbij ook ruimte is voor ontspanning.

Gevoelige periode

De gevoelige periode is een leeftijdsfase van kinderen waarvan min of meer bekend is dat die geschikt is om bepaalde vaardigheden en kennis op te doen. Tijdens de gevoelige periode zijn kinderen ontvankelijk voor bepaalde leerstof. Dit betekent dat op de KMS de leerkracht niet afwacht tot het kind eraan toe is, maar proactief handelt.
Bij de gevoelige periode ligt een overduidelijke relatie met wat in passend onderwijs genoemd wordt onderwijs-behoeften gebaseerd op weldoordachte leerdoelen. Het bereiken van de leerdoelen geldt voor alle kinderen tegelijk en is ook gebonden aan tijd. Deze grens zit in de van overheidswege aangereikte gebondenheid aan kerndoelen en hun referentiekaders met tussendoelen.

Vrijheid in gebondenheid

Het op het kind gerichte motto van Maria Montessori 'Help mij het zelf te doen' en het principe van de vrije werkkeuze vormen de basis van het Montessori onderwijs en de Montessori opvoeding. Het bestaat uit inhoudelijke keuzen en uit organisatorische keuzen. Vrije werkkeuze gaat uit van het feit dat kinderen in staat zijn hun eigen ontwikkeling aan te sturen. Dat maakt groei naar zelfverantwoordelijkheid mogelijk. Verantwoordelijkheid groeit bij ruimte en discipline.
Twee aspecten vormen voor ieder kind een permanent contrawicht van het begrip ‘vrijheid’. Dat zijn discipline en inspanningsverplichting. Hoe meer zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid een kind voor zijn onderwijsactiviteiten krijgt, des te meer discipline en inspanningsverplichting ervan geëist mag worden. Leerlingen moeten hun taak niet alleen plannen, maar ook volbrengen met een inspanningsverplichting ten opzichte van de eigen ontwikkeling en het leerdoel. Het gaat om een doelgerichte inspanning van het kind afgestemd op het niveau van de schoolpopulatie. Dat is de o van opbrengstgericht werken, die ook zichtbaar wordt in de Cito resultaten. Opbrengstgericht werken hangt samen met Montessori principes: het geeft vrijheid aan kinderen; vrij van dwang moeten ze zich ontwikkelen, maar niet vrij van inspanningsverplichting. Dat wordt bedoeld met vrijheid in gebondenheid.

Onderwijsdoel en vorm

De pedagogische principes die voortvloeien uit het principe van persoonlijk onderwijs en vrije werkkeuze hebben onderwijskundige consequenties voor de manier van lesgeven op een Montessorischool. Op de KMS weten kinderen als ze het lokaal binnen komen wat ze moeten doen, hoe en waarom ze het moeten doen. Het dagelijkse ritueel van binnenkomen (handje-plantje-kleedje-werkje-rust) en gericht aan de slag gaan is de zichtbare Montessori vorm. Het onderliggende Montessori onderwijsdoel van de leerkracht is de persoonlijke ontwikkeling van het kind te stimuleren door persoonlijke betrokkenheid bij de eigen ontwikkeling van het kind. Die betrokkenheid bij de ontwikkeling wordt teweeg gebracht door doelgerichte instructielessen op het juiste niveau, het bieden van keuzemogelijkheden (vrije werkkeuze), het toepassen van differentiatie in werkvormen, de planningcyclus van handelingsgericht werken en het aanspreken van de gevoelige periode waarbij kinderen een topinspanning leveren. Binnen een veilig pedagogisch klimaat maakt de KMS voor dit doel gebruik van Montessori materialen, Montessori werkvormen in combinatie met leermethoden voor het reguliere onderwijs. Uit het aanbod van leermethoden kiest de KMS op basis van de hoogste didactische kwaliteit.

2 IDENTITEIT, VISIE EN UITGANGSPUNTEN

2.1 School voor bijzonder onderwijs

De KMS is een zelfstandige school voor bijzonder onderwijs. Zelfstandig omdat het een eigen schoolbestuur heeft van ouders; bijzonder vanwege de combinatie van een katholieke en Montessoriaanse identiteit. Dit unieke karakter willen we graag behouden. De Katholieke Montessorischool heeft gemiddeld 350 leerlingen die tezamen met een team van 20 groepsleerkrachten, 4 vakleerkrachten plus 5 ondersteunende medewerkers onder leiding van de directie een leergemeenschap vormen.

2.2 Identiteit

Katholieke identiteit

De Katholieke Montessorischool is een bijzondere school vanwege de combinatie van een katholieke en Montessoriaanse identiteit. Een groot deel van de ouders en leerlingen die de school bezoeken is niet (praktiserend) katholiek. Er komt een groot aantal levensbeschouwelijke richtingen samen bij leerkrachten, ouders en hun kinderen. Een minderheid van de ouders kiest bewust voor het katholieke karakter van de school. Hierin probeert de KMS een balans te vinden: geen dogmatisch katholiek onderwijs, maar wel aandacht voor levensbeschouwelijk onderwijs.

De KMS handelt vanuit een aantal waarden die van oudsher als (christelijk) katholiek gekenschetst worden. Iedereen is welkom en hoort erbij. Een open houding naar andersdenkenden en qua geloofsleer de minder orthodoxe lijn zijn wat betreft de KMS de kernbegrippen. Kinderen worden vertrouwd gemaakt met het bepalen van hun eigen keuzes en begeleid om een eigen visie te ontwikkelen. De school bevordert de totale ontwikkeling van het kind: hoofd, hart en handen. De school streeft naar zeer goed onderwijs en handelt daarin op pragmatische wijze met de katholieke identiteit in het achterhoofd.

De KMS rekent het tot haar taak de leerlingen vertrouwd te maken met belangrijke verhalen uit de bijbel. Daarnaast wil de KMS de leerlingen voorbereiden op de maatschappij die in West-Europa en Nederland geënt is op de christelijke en de Rooms-katholieke traditie. In toenemende mate komen hier ook andere visies bij en de kinderen nemen daar in het levensbeschouwelijk onderwijs ook kennis van.

Montessoriaanse identiteit

De KMS laat zich inspireren door het werk van Maria Montessori. Centraal in haar ideeën staat de visie dat kinderen zich tot vrije mensen moeten kunnen ontwikkelen doordat zij leren zelfstandigheid te verwerven in een leeromgeving die hen daartoe stimuleert en uitnodigt. Een aantal uitgangspunten van het mens- en kind-beeld van Montessori vormt nog steeds de basis van het huidige Montessori onderwijs, zoals het respect voor de eigenheid van ieder individu en het vertrouwen dat het kind zich kan ontwikkelen tot een verantwoordelijke en zelfstandige jongvolwassene.

De KMS past de Montessoriaanse identiteit op een pragmatische wijze toe. De samenleving en context van het onderwijs veranderen voortdurend en de KMS ziet het als noodzakelijk om het onderwijs continu daaraan mee te laten bewegen.

2.3 Uitgangspunten

De KMS ontleent daarbij zijn eigen karakter aan de nadruk die de school legt op de volgende uitgangspunten:

Elk talent telt

Goed Montessori onderwijs stelt zich tot doel dat elk talent tot zijn recht komt en dat alle kinderen trots kunnen zijn op wat ze doen met hun talenten. Leerkrachten helpen kinderen bij het ontwikkelen van hun vermogens en talenten. De KMS biedt kinderen een veelzijdig aanbod van leerdoelen en leermogelijkheden. De kerndoelen voor het basisonderwijs zijn het vertrekpunt, maar leerlingen moeten de gelegenheid krijgen om deze kennis en vaardigheden te verdiepen en te verbreden. De KMS streeft daarom een aanvullend aanbod na, vooral op de gebieden van wereldoriëntatie, kunst, muziek, dansante vorming en levensbeschouwing. Daarnaast biedt de KMS extra leermogelijkheden en ondersteuning voor leerlingen die behalve van de leerkracht ook andere begeleiding nodig hebben om hun grenzen te verleggen.

Inspelen op de natuurlijke neiging tot leren en onderzoeken

De KMS gebruikt leermiddelen die kinderen in staat stellen op basis van eigen onderzoek en ondervinding ontdekkend te leren. De bestaande motivatie van kinderen om de wereld te ontdekken en in zich op te nemen

wordt daardoor aangewakkerd. Kinderen maken zich door onderzoek en ondervinding kennis beter eigen en leren onderzoeksvaardigheden en nieuwsgierigheid die hen helpen om individueel en in groepsverband nog meer te leren.

Wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect
Een goede relatie tussen leerlingen en leerkrachten is essentieel voor goed Montessori onderwijs. Wederzijdse betrokkenheid betekent dat mensen werkelijk geïnteresseerd zijn in elkaar. Vertrouwen blijkt uit open communicatie en het schenken van verantwoordelijkheid. Respect blijkt uit acceptatie van elkaars uiteenlopende mogelijkheden, beperkingen, wensen en belangen. Op basis van vertrouwen, vrijheid en verantwoordelijkheid binnen de relatie leerkracht-leerling leren kinderen op de KMS bewust te kiezen welke onderwijsactiviteiten ze gaan doen. Ook buiten de leerkracht-leerling relatie kiest de KMS voor het nastreven van wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect in de onderlinge relaties tussen volwassenen en kinderen.

Midden in de gemeenschap
Op een school bereiden leerlingen zich voor op hun rol in de samenleving. De KMS probeert verschillende talenten en vermogens van kinderen door nieuwsgierigheid en leergierigheid te bevorderen en door onderlinge verbondenheid te stimuleren. De school staat ook in de gemeenschap doordat ouders binnen de school actief zijn en - naar draagkracht - bijdragen aan de middelen en activiteiten van de school.
wederzijdse betrokkenheid, vertrouwen en respect in de onderlinge relaties tussen volwassenen en kinderen.

Ouderparticipatie
De KMS vindt de waarde 'verantwoordelijkheid nemen' net als bij leerlingen en leerkrachten ook van toepassing op de ouders. Bij ouderparticipatie streeft de school naar 'iedereen telt', hetgeen zich vertaalt in 'alle ouders worden naar mogelijkheden en draagkracht' betrokken.

Heterogeniteit
Het Montessori onderwijs in het algemeen kent geen aparte leerstofjaargroepen, maar heterogeen samengestelde groepen van twee of drie leerjaren. Die worden *bouwen* genoemd. Daarin zitten kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in de klas, waardoor zij op veel verschillende manieren met elkaar kunnen samenwerken en van elkaar kunnen leren.
Op de KMS bestaat een bouw niet uit drie, maar uit twee jaargroepen: groep 1/2 (kleuters), groep 3/4, groep 5/6 en groep 7/8. De KMS kiest bewust voor twee jaargroepen i.p.v. drie omdat de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen binnen drie jaargroepen te ver uiteen loopt. Ook vindt de school het uit onderwijskundig oogpunt effectiever om met twee jaargroepen te werken.

2.4 Visie en missie

Onze visie is:

De KMS is een basisschool met een ambitieuze en opbrengstgerichte leercultuur waarbinnen het Montessori onderwijs is gefundeerd op drie pijlers:
een veilig schoolklimaat met de focus op cognitieve en creatieve ontwikkeling binnen een sterke zorgstructuur.

Dat maakt de KMS tot een school:
- waar kinderen zich veilig en thuis voelen, hun talenten kunnen ontwikkelen, verantwoordelijkheid leren dragen en respect hebben voor elkaar en hun omgeving;
- waar uitgangspunten van Montessori onderwijs op een moderne en pragmatische wijze gecombineerd worden met hedendaagse cognitieve en sociaal-emotionele doelen;
- met persoonlijk onderwijs gericht op persoonlijke ontwikkeling; die ruimte biedt voor excellentie, creatieve en culturele verrijking;
- waar elke dag iets te ontdekken valt binnen een kwalitatief gestructureerde leer- en werkomgeving;
- waar sprake is van een goede communicatie met ouders;
- waar ouders het gedachtegoed van de school mede uitdragen.

Onze missie is:

Persoonlijk onderwijs gericht op persoonlijke ontwikkeling

- kinderen komen naar de KMS om veel en veelzijdig te leren en een topinspanning te leveren naast ruimte voor ontspanning
- leerkrachten werken op de KMS om goed en veelzijdig te onderwijzen en kinderen te stimuleren

2.5 Drie pijlers

De omgeving waarin de KMS is gesitueerd, het hoge instroomniveau van de leerling-populatie en de grote betrokkenheid van ouders maken een hoog ambitieniveau realistisch. De Katholieke Montessorischool biedt een rijk en gevarieerd curriculum in een inspirerende en gestructureerde leer- en werkomgeving. Het Montessori onderwijs op de KMS is ambitieus, opbrengstgericht en wordt geschraagd door drie pijlers: een goed en veilig schoolklimaat, focus op cognitieve en creatieve ontwikkeling en een sterke zorgstructuur.

pijler 1 **schoolklimaat**

Op de KMS is het de gewoonte dat kinderen, leerkrachten, schoolmedewerkers en ouders elkaar groeten en aanspreken. Dit is niet alleen ter bevordering van een positief schoolklimaat, maar ook en vooral ter bevordering van de veiligheid van de kinderen. Op het schoolterrein behoort niemand anoniem te zijn. Gelijkwaardigheid, saamhorigheid en wederzijds respect tussen mensen zijn kernwaarden van ons katholiek Montessori onderwijs. Hieraan wordt op de KMS veel aandacht besteed omdat een kind pas tot goed leren komt als het zich veilig en geborgen voelt. Het KMS Protocol tegen Pesten (2013). De KMS richt zich op het aanleren van gewenst gedrag. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar gewenst gedrag steeds weer wordt besproken. Wij willen bereiken dat kinderen met elkaar samenwerken en dat zij zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor een gezonde sfeer in de groep. De insteek van ons schoolbeleid tegen pesten is daarom preventie. Preventie door het stimuleren van positief gedrag bij elk kind.

pijler 2 **cognitieve en creatieve ontwikkeling**

Voor de KMS betekent goed onderwijs dat leerkrachten en leerlingen altijd streven naar meer en beter. Dat uitgangspunt is na zestig jaar niet veranderd. De kerndoelen die de overheid aan alle basisscholen als norm verplicht stelt, zien wij als een acceptabel minimum. We hebben gemotiveerde leerkrachten die positieve en hoge verwachtingen van alle leerlingen hebben en ervan uit gaan dat vrijwel alle kinderen de basis-vaardigheden kunnen verwerven. Alle leerkrachten van de KMS zijn (of worden) Montessori geschoold. Ze geven les met moderne uitdagende leermiddelen in combinatie met duurzaam en prachtig Montessori materiaal. Naast aandacht voor cognitieve ontwikkeling bieden we alle kinderen ook gymnastiek, muziek, dans, tekenen en kunstgeschiedenis. Hiervoor zijn vakleerkrachten beschikbaar. Dit resulteert aan het eind van groep 8 in breed opgeleide kinderen die ook gewend zijn zich expressief en creatief uit te drukken als onderdeel van hun veelzijdige ontwikkeling op de KMS ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs.

pijler 3 **sterke zorgstructuur**

De KMS heeft een sterke zorgstructuur waarmee we willen bereiken dat we het onderwijs zo goed mogelijk afstemmen op de specifieke mogelijkheden en onderwijsbehoeften van ieder kind. Wij willen verantwoord en doelgericht omgaan met verschillen tussen kinderen. Dit houdt in dat er zowel aandacht is voor kinderen die aan de onderkant dreigen uit te vallen als voor kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn. Eventuele leer-problemen worden snel gesignaleerd waarbij intern deskundige hulp wordt gezocht. Voor verdere diagnose heeft de KMS een orthopedagoog/psycholoog in huis. We willen ingrijpen voordat een kind uitvalt en zoveel mogelijk ondersteuning bieden binnen de eigen groep. De school verstrekt onder schooltijd als vanzelfsprekend extra hulp bij leerproblemen (remedial teaching) zoals dyslexie, dyscalculie of faalangst en biedt verrijkings-onderwijs voor cognitief talentvolle kinderen. Binnen de kaders van Passend onderwijs is het beleid van de KMS op het gebied van de zorg/ondersteuning gebaseerd op de uitgangspunten van de cyclus van handelingsgericht werken. Dit alles resulteert in doelgerichte acties waarbij niet alleen het kind maar ook de ouders nadrukkelijk betrokken worden. Een goede communicatie tussen school en ouders versterkt het sociaal-emotioneel functioneren van het kind en doet de werkhouding en schoolprestaties toenemen.

3 BESCHRIJVING VAN DE KMS

3.1 Organisatie van de school

Bestuur

Het bestuur vormt het wettelijk bevoegd gezag van de Katholieke Montessorischool en is daarmee eindverantwoordelijk voor het schoolbeleid. Het bestuur stuurt aan op hoofdlijnen, is betrokken bij de beleidsvoorbereiding, stelt faciliteiten beschikbaar en stelt het beleid uiteindelijk vast met inachtneming van de wettelijke medezeggenschapsverhoudingen. De directeur is belast met de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde schoolbeleid. Op de algemene ouderavond in mei legt het bestuur rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid.
Het bestuur bestaat uit een oneven aantal van tenminste vijf leden. Met uitzondering van ten hoogste twee leden is het bestuurslidmaatschap voorbehouden aan ouders van ingeschreven leerlingen van de school. In geval van uitbreiding of vacature binnen het bestuur wordt hiervan via de nieuwsbrief van school melding gemaakt en kunnen ouders kenbaar maken dat ze belangstelling hebben voor een bestuursfunctie.

Code Goed Bestuur

Het bestuur van de KMS hanteert de landelijk geldende Code Goed Bestuur. Goed bestuur betekent dat ieder schoolbestuur wordt geacht te functioneren volgens algemene principes van goed bestuur. De *Wet goed onderwijs, goed bestuur* (2010) stelt als voorwaarde dat iedere rechtspersoon die met publieke gelden scholen in stand houdt het interne toezicht op het bestuur goed regelt (functiescheiding tussen intern toezicht en bestuur). Het bestuur van de KMS kent een functionele scheiding van bestuur en intern toezicht. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen tezamen het dagelijks bestuur en zijn als gevolg daarvan de uitvoerende bestuursleden geworden. De algemene bestuursleden vormen samen het toezichthoudend orgaan. Zij zijn belast met het toezicht, met dien verstande dat zij wel een specifiek aandachtsgebied kunnen hebben waar zij meer uitvoerend zijn. Voor dat deel vindt het toezicht plaats door de overige bestuursleden. Tezamen vormen zij het bestuur van de stichting. Er is uitdrukkelijk voor gekozen om bestuursleden niet te bezoldigen en men ontvangt ook geen onkosten- of vacatievergoedingen. Hiermee voldoet de KMS aan de landelijke geldende Code Goed Bestuur

Directie

De directeur is belast met het integraal schoolmanagement op het gebied van onderwijs, personeel, financiën, huisvesting, administratie en beheer. Hij is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, geeft leiding en sturing, bewaakt de voortgang en legt verantwoording af aan het bestuur. De directeur onderhoudt ook contacten met ouders, medezeggenschapsraad, activiteitencommissies en met externe instanties. Hij werkt samen met de vier bouwcoördinatoren aan de ontwikkeling en uitvoering van het vastgestelde schoolbeleid.

Bouwcoördinatoren

In het Montessori onderwijs zijn jaargroepen geclusterd in bouwen (afdelingen). Bij de KMS bestaat elke bouw uit twee leerjaren. Zodoende zijn er vier bouwen: de groepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8. Per bouw is er een bouwcoördinator. Dat is een leerkracht die naast de lesgevende taak van de eigen groep de bouw coördineert. De bouwcoördinator werkt aan een succesvolle ontwikkeling van de bouw en heeft een versterkende rol in de onderwijskundige ontwikkeling van de school. De bouwcoördinator handelt proactief in het belang van de school in het algemeen en van de bouw in het bijzonder.
De bouwcoördinator zorgt samen met de directie voor de organisatorische aansturing die het functioneren van de bouw aangaan en verbeteren. Tevens draagt de bouwcoördinator zorg voor de pedagogische en onderwijsinhoudelijke afstemming binnen de bouw in lijn met de andere bouwen en in overeenstemming met de visie en doorgaande lijn van de KMS, zodat de doorgaande lijn in het onderwijsaanbod en schoolontwikkeling gewaarborgd is en blijft.

Leerkrachten en overige functies

Groepsleerkrachten begeleiden de groep en verzorgen het dagelijkse onderwijsprogramma. Een aantal leerkrachten werkt in deeltijd. De taakverdeling en de verantwoordelijkheden van de leerkrachten die in duo-verband werken worden zoveel mogelijk in werkafspraken vastgelegd, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is. Voor ouders is de leerkracht het eerste aanspreekpunt bij vragen over het onderwijs.
Een aantal leerkrachten is gespecialiseerd op het gebied van dyslexie, rekenen, gedrag en hoogbegaafdheid.

De **intern begeleider** (IB-er) coördineert de zorg aan kinderen die extra aandacht nodig hebben. De intern begeleider van onze school is **orthopedagoog** en **GZ psycholoog**. Zij test kinderen, begeleidt leerkrachten op het gebied van zorgverbreding, onderhoudt contacten met externe deskundigen, coördineert remedial teaching en adviseert over zorgverlening.

Er zijn ook vier **vakleerkrachten** aan de school verbonden: voor gymnastiek, dans, muziek en tekenen. Dansles is er voor alle groepen; gymnastiek en muziek vanaf groep 3/4. Tekenen wordt gegeven aan de groepen 5/6 en 7/8 waarbij ook kunstgeschiedenis wordt aangeboden.

Aan school is tevens een **remedial teacher** (RT) verbonden. De remedial teacher geeft individuele leerhulp aan (groepjes) kinderen. Het inschakelen van de remedial teacher verloopt via de intern begeleider.

De directeur wordt mede ondersteund door een **directiesecretaresse**. Zij is in het bijzonder belast met de leerlingenadministratie (aanmelding en inschrijving, absentie), TSO-administratie, inning ouderbijdragen en het verzorgen van de (mail)correspondentie met ouders en andere scholen en instellingen.

De school beschikt ook over een **onderwijsassistente** voor ondersteunende hulp in de groepen. En een **conciërge** voor de huishoudelijke taken en de zorg voor gebouwen en terreinen.

Medezeggenschapsraad (MR)

De medezeggenschapsraad geeft ouders en leerkrachten de mogelijkheid mee te denken, mee te praten en op sommige punten ook mee te beslissen over belangrijke schoolzaken. Daarmee kunnen ouders en leerkrachten invloed hebben op hetgeen er op school gebeurt. In de MR overleggen de leden met elkaar over allerlei zaken die van belang zijn voor het beleid dat op school wordt gevoerd.
Over verschillende zaken heeft de MR instemmingsrecht, bijvoorbeeld bij vaststelling of wijziging van het schoolplan, de schooltijden, de visie van de KMS (onderwijskundige doelstellingen), beleid over personele aangelegenheden en de hoogte van de ouderbijdrage. Over andere zaken heeft de MR adviesrecht, bijvoorbeeld bij vaststellen van het meerjarig financieel beleid, de vakantieplanning, belangrijke verbouwing en wijziging in beleid voor onderhoud van de school. Over andere onderwerpen kan de MR laten horen wat er speelt voor ouders en leerkrachten.
De leden van de MR, zowel leerkrachten als ouders, worden gekozen. Het reglement van de MR is opgesteld in overeenstemming met de Wet Medezeggenschap Scholen. Daarin is een aantal specifieke zaken genoemd waarover het schoolbestuur de instemming of het advies van de MR moet vragen. Daarnaast kan de MR ongevraagd advies uitbrengen over zaken die de school betreffen.
Ouders zijn van harte welkom op de openbare vergaderingen van de MR, die vooraf worden aangekondigd in de Jaargids en de nieuwsbrieven. Het e-mailadres van de MR is: mr@kmsbussum.nl

Commissies

De activiteitencommissies hebben als doel het contact en de samenwerking tussen school en ouders te bevorderen door het schoolleven te verrijken in het belang van alle kinderen. De commissies zullen de activiteiten meestal zelf uitvoeren of coördineren en delegeren, waarbij zij de hulp kunnen inroepen van andere ouders en leerkrachten. Als ouder deel uitmaken van een commissie is een leuke en zinvolle manier om actief betrokken te zijn bij onze school en contact te hebben met directie, leerkrachten, leerlingen en andere ouders. Op groepsniveau kan dat in de rol van klassenouder. De KMS heeft een protocol waarin taken en verantwoordelijkheden van klassenouders zijn vastgelegd (zie hoofdstuk 10).

4 PEDAGOGISCH KLIMAAT EN VEILIGE SCHOOL

4.1 Schoolklimaat

De Katholieke Montessorischool streeft ernaar de kinderen zich thuis te laten voelen op een veilige school. Het is een vertrouwde omgeving voor leerlingen, ouders en medewerkers. Een goed pedagogisch klimaat is mede afhankelijk van een goed en veilig schoolklimaat. Op de leerkracht rust de professionele verantwoordelijkheid om een goed pedagogisch klimaat te realiseren. Alleen dan ontwikkelt een kind zich het beste. Dat klimaat bepalen leerkrachten, directie, bestuur, ouders en kinderen van de KMS door de manier waarop zij met elkaar omgaan.

Ouders spelen een belangrijke, stimulerende en actieve rol met een voorbeeldfunctie. De KMS verwacht nadrukkelijk van ouders dat zij het gedachtegoed van de school uitdragen en zich conformeren aan de omgangsregels die op school gelden. Wij verwachten ook van ouders dat zij naar vermogen participeren in het schoolleven.

Op de Katholieke Montessorischool school leren kinderen niet alleen kennis en vaardigheden. Ze ontwikkelen er ook hun persoonlijkheid door zelfvertrouwen op te bouwen en zelfkennis te verwerven. Ze leren om te gaan met elkaar, verdraagzaam te zijn en kennis op te doen van andere culturen en andere opvattingen. Gelijkwaardigheid tussen mensen is een belangrijk uitgangspunt voor ons onderwijs. Onze leerlingen moeten respect op kunnen brengen voor waarden en normen van anderen die zich onderscheiden in ras, status, cultuur of geloof. De KMS probeert dit te bereiken door leerlingen serieus te nemen en op te treden tegen zaken als discriminatie, geweld en pesten. Er is structureel aandacht voor normen en waarden en er gelden schoolregels.
De school hanteert behalve schoolregels ook een Protocol tegen Pesten. Er is een klachtenregeling en een intern en extern vertrouwenspersoon. De klachtenregeling garandeert een zorgvuldige behandeling van klachten en is bij iedereen bekend. De vertrouwenspersoon is het eerste aanspreekpunt als het gaat om onveilige en ongewenste situaties op school.

4.2 De 10 schoolregels van de KMS

We vertellen de kinderen steeds weer dat er regels gelden op school en we leren hen die te hanteren. Het begrijpen van de regel staat voorop, niet de regel zelf. Het naleven van de schoolregels veronderstelt vaardigheden en een gezamenlijke aanpak van leerkrachten, kinderen en ouders om de school een veilige plek te laten zijn voor iedereen. We steken veel energie in het belonen van gewenst gedrag, maar ook in het afleren van ongewenst gedrag. Hieronder staan de 10 schoolregels die op de KMS gehanteerd worden en bekend zijn bij de kinderen:

1. **We gaan op een positieve manier met elkaar om.**
2. **Als iemand tegen mij zegt: *Stop, hou op!*, dan stop ik meteen.**
3. **We zorgen ervoor dat iedereen zich goed blijft voelen.**
4. **We noemen elkaar bij de voornaam.**
5. **Ons taalgebruik is vriendelijk en fatsoenlijk.**
6. **We lopen rustig door het schoolgebouw.**
7. **We gaan netjes om met de spullen van school en elkaar.**
8. **Als we boos worden, nemen we eerst een time-out en daarna praten we samen.**
9. **Bij problemen gaan we in gesprek totdat we het samen opgelost hebben.**
10. **Als we een probleem samen niet op kunnen lossen, vragen we hulp aan een leerkracht of andere volwassene.**

Extra afspraken

- We zorgen dat we op tijd op school zijn.
- Alleen voor en na schooltijd mogen mobieltjes gebruikt worden*
- Je neemt alleen veilig speelgoed mee naar school.

* Steeds meer leerlingen zijn in het bezit van een mobieltje/smartphone. Het schoolbeleid is dat deze in het schoolgebouw altijd uitgeschakeld moet zijn, omdat de school permanent bereikbaar is. Op die manier willen we voorkomen dat mobieltjes voor verkeerde (sociale media-)doeleinden worden gebruikt.

4.3 Pesten

De KMS voert actief beleid tegen pesten dat vastgelegd is in een protocol. Dit protocol is in 2013 herzien.

Nieuw Protocol KMS

Het nieuwe protocol is kenbaar voor alle geledingen binnen de KMS en kan rekenen op een breed draagvlak. Het is geen statisch document dat in de bureauladen verdwijnt, maar dynamisch omdat de KMS de ontwikkelingen en voortschrijdende inzichten op dit gebied blijft volgen. Het volledige protocol is in elke klas ter inzage en wordt op verzoek digitaal toegestuurd. Op de homepage van de website staat een link naar het KMS Protocol tegen Pesten.

4.4 Kindermishandeling

De school is een plek waar kinderen naar toe gaan om te leren. Maar sommige kinderen komen niet aan leren toe door problemen thuis. Scholen zijn bij uitstek plaatsen waar kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Het omgaan met deze signalen dient uiterst zorgvuldig te gebeuren. De KMS is alert op signalen die kunnen duiden op verwaarlozing of kindermishandeling. De school is echter niet verantwoordelijk voor de verandering van de thuissituatie of voor de hulpverlening. Medewerking van familie, buren, vrienden, kennissen en andere mensen in de omgeving van het kind kan ervoor zorgen dat kindermishandeling eerder wordt gesignaleerd, wordt gestopt en dat de schade voor de kinderen om wie het gaat zoveel mogelijk beperkt blijft.
De wettelijk verplichte taak van scholen met betrekking tot (een vermoeden van) kindermishandeling en huiselijk geweld, waarbij de oorzaak buiten school ligt, is het signaleren en aankaarten ervan bij de verantwoordelijke instanties. De KMS hanteert hiervoor de landelijke **Meldcode kindermishandeling**.
Er is een landelijke telefoonlijn voor vragen over en het melden van (vermoedens) van kindermishandeling (24 uur per dag bereikbaar met automatische doorschakeling naar een regionaal AMK)

Advies- en Meldpunt voor Kindermishandeling: **tel.: 0900 - 123 1230**
Zie ook de website www.watkanikdoen.nl

4.5 Vertrouwensinspecteur

Een vertrouwensinspecteur is aanspreekpunt voor betrokkenen bij scholen. Voor klachten met betrekking tot (mogelijke) seksuele intimidatie kan altijd de Inspectie van het Onderwijs benaderd worden door ouders of leerkrachten. Bij de onderwijsinspectie werken vertrouwensinspecteurs bij wie men terecht kan voor het melden van klachten over gebeurtenissen op school op het gebied van seksuele intimidatie en seksueel misbruik, lichamelijk geweld, grove pesterijen, geweld, extremisme, discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamen-talisme en radicalisering. De inspecteur helpt bij het zoeken naar oplossingen en bij het vinden van de meest gewenste aanpak.

Vertrouwensinspecteurs **tel.: 0900 - 111 3 111**

4.6 Vertrouwenspersoon

Elke ouder of elk kind van de KMS, of elke medewerker van de KMS kan een beroep doen op de vertrouwens-persoon als er problemen zijn die niet zomaar met iedereen besproken kunnen worden. Dat gesprek is uiteraard vertrouwelijk. Aan de Katholieke Montessorischool zijn twee vertrouwenspersonen verbonden, één intern en één extern. Intern vertrouwenspersoon is de orthopedagoog/intern begeleider. Zij is via school bereikbaar. Zij kan zo nodig doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon of naar de externe klachtencommissie. De externe vertrouwenspersoon is vooral deskundig op het gebied van de problematiek rondom seksuele intimidatie, agressie, geweld en discriminatie.

Intern contactpersoon KMS in geval van een klacht	drs. Mieke Hotting	(035) 6911 011 amhotting@kmsbussum.nl
Extern vertrouwenspersoon KMS in geval van een klacht	drs. Heleen de Jong	06 - 250 24 555 www.heleendejongadvies.nl

4.7 Klachtenregeling

De KMS hecht eraan een school te zijn waar eenieder aanspreekbaar is op de gang van zaken in het belang van het welzijn van kinderen en goed onderwijs. Soms vinden op school gebeurtenissen plaats waar ouders, leerlingen of medewerkers problemen mee hebben. Zij zijn dan niet machteloos, maar kunnen daarover een klacht indienen.

Iedereen op de KMS kan te maken krijgen met klachten. Het voorkomen van klachten is het belangrijkste, maar als dat niet lukt staan leerkrachten, directie en bestuur van de school open voor klachten.

Wat is een klacht?

Een klacht kan gaan over beslissingen (of het nalaten daarvan) of handelwijzen van het schoolbestuur, de schoolleiding, een leerkracht of iemand anders die aan de school verbonden is. Klachten kunnen gaan over bijvoorbeeld begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de schoolorganisatie, maar ook over seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, radicalisering, ernstig fysiek geweld of pesten.

Wie kan er klagen?

Iedereen die met de school te maken heeft, kan een klacht indienen zoals: ouders, personeelsleden, leden van de schoolleiding of het schoolbestuur. Voorwaarde voor het indienen van een klacht is dat de klacht de klager rechtreeks aangaat.

Over wie kan een klacht gaan?

De klacht kan over iedereen gaan die bij de school betrokken is zoals: leerkrachten, niet-onderwijzend personeel, de schoolleiding, het schoolbestuur, medewerkers van de TSO, hulpouders, ouders of leerlingen.

Eerst mondeling bespreken

Als zich met betrekking tot de gang van zaken op school problemen voordoen tussen ouders en leerkrachten, is het uitgangspunt dat ouders deze in eerste instantie bespreken met de betreffende leerkracht. Samen eruit komen in het belang van goed onderwijs en een goede sfeer op school staat voorop. De leerkracht is verplicht om bij confrontatie met een klacht terstond de directeur van de KMS in te lichten. De directeur licht de vertrouwenspersoon van de KMS in; deze kan tijdens de gehele klachtenprocedure een bemiddelende rol spelen. Indien de bespreking tussen de leerklacht en de klager niet tot een bevredigende oplossing leidt, kan de klager zich tot de directeur wenden.
Als de klager er alles aan heeft gedaan om langs deze weg samen met de school het probleem van de klager op te lossen, maar dit niet het gewenste resultaat oplevert en de klager ontevreden blijft, dan kan deze de formele klachtenprocedure in gang zetten door middel van het indienen van een schriftelijke klacht. Een klager is overigens niet verplicht de hierboven beschreven volgorde aan te houden. Het staat de klager vrij om rechtstreeks een schriftelijke klacht in te dienen.

Schriftelijke klachten

Een schriftelijke klacht moet worden ingediend met vermelding van naam en adres van de klager, dagtekening en feitelijke omschrijving van de klacht. De aanleiding voor de klacht moet zich hebben voorgedaan binnen één jaar voorafgaand aan de klacht. Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen. Voor het behandelen van schriftelijke klachten beschikt de Katholieke Montessorischool over een vastomlijnde procedure voor klachtafhandeling:

1. via de **interne klachtencommissie** van de KMS
2. via de **landelijke klachtencommissie** waarbij de KMS is aangesloten
3. via de **Inspectie van het Onderwijs** (vertrouwensinspecteur)

Interne klachtencommissie

Aan de KMS is een interne klachtencommissie verbonden. De klachtencommissie is bedoeld voor klachten van ouders, leerlingen en personeelsleden. Deze klachtencommissie wordt jaarlijks samengesteld en bestaat uit vier leden:

- een (niet-betrokken) leerkracht
- een ouder die lid is van de medezeggenschapsraad
- een bestuurslid
- een secretaris/jurist

Bij de klachtafhandeling door de interne klachtencommissie wordt de interne vertrouwenspersoon van school vanaf het begin ingeschakeld.

De interne klachtenregeling kan gevolgd worden indien er een probleem is ontstaan tussen enerzijds (mede-werkers van) de KMS en anderzijds ouders/leerlingen. De regeling is erop gericht om binnen de school tot een oplossing van het probleem te komen zonder dat er een derde, onafhankelijke externe instantie aan te pas komt. Bij de klachtafhandeling is sprake van hoor en wederhoor alvorens een gemotiveerde schriftelijke uitspraak over de op schrift gestelde klacht wordt gedaan.

Schematisch ziet de interne klachtenregeling van de Katholieke Montessori School er als volgt uit:

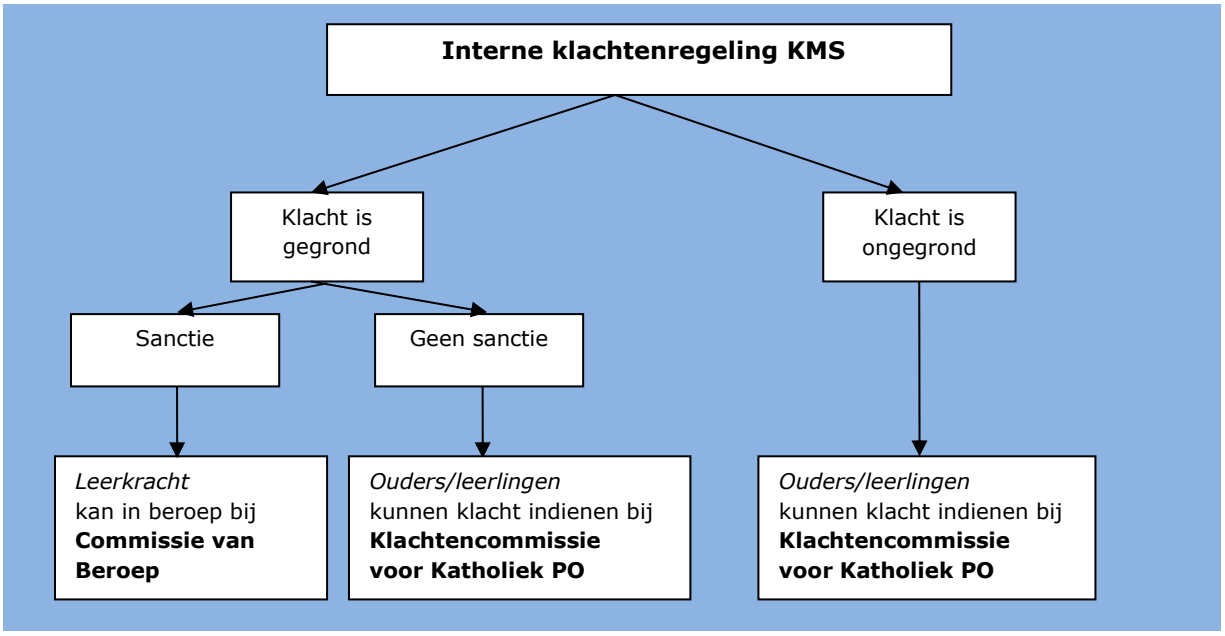

Vertrouwelijkheid

De klachtencommissie behandelt een klacht altijd vertrouwelijk en zal vertrouwelijk omgaan met alle gegevens (schriftelijk of anderszins) die zij verkrijgt uit de klachtenprocedure.

Hoor en wederhoor

Alle informatie die klager of beklaagde aandraagt, verzendt de klachtencommissie ook naar de andere partij, die daar weer op mag reageren.
Nadat klager de schriftelijke klacht heeft ingediend, verzoekt de klachtencommissie beklaagde om hierop binnen vier weken te reageren door middel van een verweerschrift.
Nadat beklaagde een verweerschrift heeft ingediend tegen het klaagschrift, kan de klachtencommissie bepalen dat klager binnen drie weken weer in de gelegenheid wordt gesteld te reageren op dit verweerschrift door middel van een repliek. De beklaagde wordt dan vervolgens altijd in de gelegenheid gesteld om binnen drie weken op het repliek te reageren door middel van een dupliek.
Indien de klachtencommissie dit nodig acht, of indien één partij of beide partijen hiertoe de wens te kennen geeft of geven, worden – na de schriftelijke stukkenwisseling - beide partijen opgeroepen teneinde mondeling te worden gehoord.

Termijnen

De klachtencommissie handelt de klacht af en verzendt haar beslissing aan partijen binnen vier weken na ontvangst van het laatste schriftelijke stuk in deze procedure.
Mocht er een mondelinge behandeling plaatsvinden of zich een andere reden voordoen die een afwikkeling van de klacht binnen deze termijn verhindert, dan is de klachtencommissie gerechtigd die termijn steeds te verlengen, in beginsel voor een termijn van vier weken. Indien een langere termijn noodzakelijk is zal dit onder opgave van redenen worden medegedeeld. Van de beslissing tot verlenging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan partijen.

Beslissing

De klachtencommissie zal haar beslissing schriftelijk en gemotiveerd verzenden aan alle betrokkenen. In de beslissing zal de klachtencommissie de wijze van beroep en de hierbij behorende termijnen duidelijk vermelden.
Er zijn drie mogelijkheden om in beroep te gaan:

1. Indien de klacht ongegrond wordt verklaard, kunnen de klagers een klacht indienen bij de externe klachtencommissie.
2. Indien de klacht gegrond wordt verklaard maar zonder sanctieoplegging, dan kunnen de klagers hun klacht ook indienen bij de externe klachtencommissie.
3. Indien de klacht gegrond wordt verklaard met een sanctie, dan kan de beklaagde in beroep bij de Commissie van Beroep voor het Katholiek Primair Onderwijs. Dit is een procedure bij een derde, onafhankelijke instantie in geval er een geschil rijst tussen de school als werkgever en een leerkracht.

Landelijke klachtencommissie

De Katholieke Montessorischool is aangesloten bij de *Klachtencommissie voor het Katholiek Primair Onderwijs* gevestigd in Den Haag, een onafhankelijke instantie in het geval er een geschil is ontstaan tussen (medewerkers van) de KMS en ouders/leerlingen. Klagers kunnen zich met voorbijgaan aan de interne klachtenprocedure van school rechtstreeks tot deze externe klachtencommissie wenden met een formele klacht. Maar een procedure bij de klachtencommissie duurt lang en vergt veel van alle betrokkenen. Het is wel aan te raden de school te informeren, zodat de school beter in staat is om uw klacht op te lossen.
De *Klachtencommissie voor het Katholiek Primair Onderwijs* hanteert de landelijke regeling voor de behandeling van klachten die betrekking hebben op gedragingen en beslissingen, dan wel het nalaten daarvan, van degene op wie de klacht betrekking heeft. Klager en beklaagde zijn personen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap. De commissie zal altijd bekijken of u uw probleem niet eerst op school had kunnen oplossen. Hetzelfde geldt voor de rechter als u een rechtszaak tegen de school aanspant. Ook de rechter zal meewegen of u voldoende hebt gedaan om uw klacht op school op te lossen. Na de zitting beslist de klachtencommissie of de klager gelijk heeft. Een uitspraak van de klachtencommissie is niet te vergelijken met de uitspraak van een rechter. De commissie kan er niet voor zorgen dat de school beslissingen terugdraait. De school mag zelf beslissen of de uitspraken van de commissie worden overgenomen. U kunt niet tegen een uitspraak in beroep gaan.

Landelijke Klachtencommissie Katholiek onderwijs	070 - 392 5508
Postbus 82324	info@geschillencies-klachtencies.nl
2508 EH Den Haag	www.geschillencies-klachtencies.nl

5 KWALITEITSZORG

5.1 Kwaliteit

De overheid stelt voorwaarden aan de kwaliteit van het onderwijs. In wetten en regels is vastgelegd wat kinderen op de basisschool in ieder geval moeten weten. Binnen deze kaders mogen scholen zelf bepalen op welke manier zij lesgeven. Het bestuur van de Katholieke Montessorischool schept het kader van doelen, normen en randvoorwaarden waarbinnen de kwaliteitsontwikkeling van de KMS plaatsvindt.

Wij verstaan onder kwaliteit de mate waarin de KMS erin slaagt haar doelen te bereiken naar tevredenheid van bestuur, directie, leerkrachten, ouders en leerlingen.

Onze doelen zijn:

1. **goede didactische vaardigheden van leerkrachten**
2. **pedagogisch klimaat met hoge verwachtingen**
3. **behaalde onderwijsresultaten zijn uitgangspunt van het handelen van leerkrachten**

5.2 Aanpak kwaliteitszorg

De ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs op de KMS is de verantwoordelijkheid van de professionals die onderwijs als beroep hebben: het team van leerkrachten en directie. Hun vernieuwingsdrang, nieuwsgierigheid en betrokkenheid bij leren en onderwijs past bij de manier waarop het Montessori onderwijs kinderen probeert uit te dagen hun grenzen voortdurend te verleggen. Het bewaken en ontwikkelen van de kwaliteit van het onderwijs is op de KMS primair een zaak van bestuur, directie en leerkrachten. Dat geldt ook voor de kwaliteitszorg, de manier waarop de kwaliteit wordt gemeten en geëvalueerd. Kernvragen van onze kwaliteitszorg zijn:

• Doen we de goede dingen?	Deze vraag beantwoorden we inhoudelijk op basis van het schoolplan en de uitwerking en ontwikkeling daarvan in de dagelijkse praktijk.
• Doen we die dingen goed?	We gaan hierbij af op behaalde (Cito) onderwijsresultaten, Inspectierapporten en eventuele klachten.
• Hoe weten we dat? • Vinden anderen dat ook? • Wat doen we met deze kennis?	Het antwoord deze drie vragen halen we uit de periodieke tevredenheidpeiling.

5.3 Opbrengstgericht werken

Het Cito leerling- en onderwijsvolgsysteem LOVS is een belangrijk instrument voor de kwaliteitszorg van het onderwijs op de KMS. De periodieke overzichten van toetsresultaten die elke schooljaar beschikbaar komen worden vooral gebruikt als ondersteuning bij het formuleren van onderwijsdoelen en het analyseren en verklaren van de opbrengsten van ons onderwijs op leerling-, groeps- en schoolniveau. Met de toetsinformatie formuleert de KMS aandachtspunten en waar nodig treffen wij maatregelen om het onderwijs te verbeteren. Deze vorm van kwaliteitsbewaking en manier van monitoren heet opbrengstgericht werken en is de belangrijkste sleutel tot goed onderwijs. Het leidt tot de best mogelijke leerprestaties voor alle leerlingen en het aanboren van talent. Hierdoor zijn leerlingen van de KMS in staat een goede aansluiting te krijgen met een zo hoog mogelijk niveau van voortgezet onderwijs dat bij hen past.

5.4 Speerpunten kwaliteitszorg 2014-2015

Bij de kwaliteitszorg van ons onderwijs hanteren we de komende schooljaren schoolbreed vijf speerpunten:

- handelingsgericht werken (aansturen van leerlingen op hun onderwijsbehoeften)
- handelingsgericht werken + Montessoriaanse heterogeniteit: de kort en bondige instructielessen
- opbrengstgericht werken (onderwijsresultaten zijn uitgangspunt van het handelen van leerkrachten)
- aandacht voor wetenschap, techniek en excellentie in combinatie met talentgroepen
- verdere implementatie van ict in het dagelijks onderwijs

- pedagogisch klimaat verbeteren door de regels van de maand goed uit te voeren in alle groepen

De school rapporteert twee keer per schooljaar tijdens de Algemene Ouderavond (november en mei) uitgebreid aan ouders over de vorderingen van de ingezette verbeteractiviteiten. Daarnaast bespreken de leerkrachten aan het begin van ieder schooljaar met de ouders van hun 'bouw' het onderwijsplan en de bijbehorende activiteiten van het nieuwe schooljaar. Dat gebeurt op de informatieavonden van september. Ook worden ouders d.m.v. de maandelijkse Nieuwsbrief op de hoogte gehouden van onderwijskundige ontwikkelingen op de KMS.
Documenten en protocollen waarin de resultaten en uitkomsten van de kwaliteitszorg worden vastgelegd zullen, indien nodig, als voorgenomen bestuursbesluit de procedure van de medezeggenschap doorlopen alvorens definitief vastgelegd te worden in het vierjaarlijkse schoolplan (het huidige schoolplan loopt af in 2016).

5.5 Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs toetst de kwaliteit van de scholen. Als een school geen risico's voor de kwaliteit van het onderwijs loopt en de wet- en regelgeving wordt nagekomen, krijgt ze zogenoemd *basistoezicht*. De Inspectie heeft voor de KMS dit *basistoezicht* vastgesteld. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse op grond van de tussen- en eindopbrengsten (Cito Entreetoetsen groep 6 en 7 en de Eindtoets van groep 8) die met het onderwijs op de KMS behaald worden. Het vastgestelde arrangement is openbaar en opgenomen in de Toezichtkaart op de website van de Inspectie. Het basistoezicht is geldig voor één jaar. Op de site van de Onderwijsinspectie kunnen ouders lezen hoe de Inspectie de kwaliteit van andere scholen in deze omgeving beoordeelt (www.onderwijsinspectie.nl).

In april 2012 heeft de Inspectie de KMS bezocht in het kader van het vierjaarlijks schoolonderzoek op basis van de Wet Onderwijstoezicht (WOT). Tijdens het onderzoek heeft de Inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld op de resultaten en ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Tevens is standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De Inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de KMS op orde is en dat de school de wettelijke voorschriften naleeft. Met name de resultaten van de leerlingen en de begeleiding voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van leerlingen door de KMS worden door de Inspectie met de hoogste score gewaardeerd.

5.6 Tevredenheidpeiling

Relevant voor het draagvlak voor de kwaliteitsbevordering vormt de algehele tevredenheid van ouders, leerkrachten en leerlingen. Met daarnaast de specifieke tevredenheid over de gebieden waar de school werkt aan kwaliteitsverbetering, het relatieve belang dat betrokkenen hechten aan die gebieden en specifieke opmerkingen van ouders.
Via het onafhankelijke bureau *Scholen met Succes* onderzoeken we elke twee jaar de kwaliteitsbeleving bij ouders, leerkrachten en oudere leerlingen. De resultaten van de peiling vormen op de eerste plaats input voor bestuur, directie, MR en het team van leerkrachten. De uitkomsten spelen een rol in het bepalen van de prioriteiten, het maken van keuzen in de besteding van middelen en kunnen tot concrete ideeën en suggesties leiden voor het verbeteren van de school. Op de tweede plaats worden de uitkomsten teruggekoppeld aan de betrokkenen. Dit nodigt uit om de eigen beleving te toetsen aan die van andere ouders, leerkrachten of kinderen. De terugkoppeling beschrijft niet alleen de resultaten, maar geeft ook aan wat de school van plan is om met de uitkomsten te doen. Dit leidt tot een grotere betrokkenheid, binding en draagvlak onder stakeholders voor beslissingen. Op de derde plaats dienen de uitkomsten als een verantwoording naar partijen buiten de school, met name de onderwijsinspectie. De laatste peiling was eind 2011. De resultaten zijn, voor zover al mogelijk, verwerkt in dit Algemene deel van de schoolgids. De belangrijkste uitkomsten van de laatste peiling staan hieronder samengevat:

Algemene tevredenheid

De enquête geeft een duidelijk beeld van de wijze waarop de ouders onze school waarderen. Het landelijk gemiddelde rapportcijfer dat ouders aan de school van hun kind geven is 7.5. De KMS scoort gemiddeld 8.1. De waardering van de ouders voor onze school is daarmee 0.6 punt hoger dan het landelijk gemiddelde.

Landelijk rapportcijfer

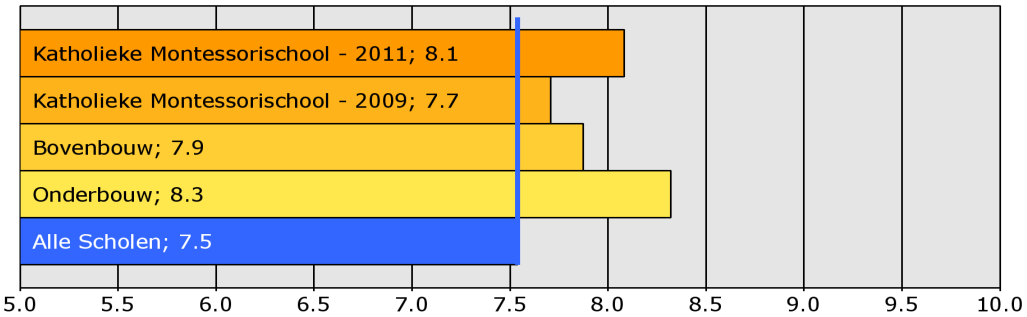

- Van de ouders geeft 91% aan dat men zich goed thuis voelt op de Katholieke Montessorischool (landelijk is dit 86%).
- 98%van de ouders ziet hun kind met plezier naar school gaan (landelijk is dit 95%).
- Van de ouders is 92% tevreden over de vorderingen die hun kind maakt.

Ouderbetrokkenheid

- 81% van de ouders is regelmatig actief als hulpouder of commissielid.
- 57% bezoekt vaak een ouderavond of open dag van de school.
- 96%leest onze nieuwsbrief vaak.
- 87%helpt hun kind regelmatig met huiswerk, opdrachten of werkstukken.

Belangrijkheid schoolkeuzemotief en imago van de school

De zorg en aandacht die de school voor de leerlingen heeft is voor ouders het belangrijkste motief om voor de Katholieke Montessorischool te kiezen.
Volgens 95% van de ouders staat de school goed bekend in de wijk. 79% Van de ouders vindt de schriftelijke informatie aantrekkelijk en voor 79% van de ouders is het goed duidelijk wat de school te bieden heeft.

Bron: Scholen met Succes, december 2011

6 MONTESSORI ONDERWIJS OP DE KMS

In dit uitgebreide hoofdstuk beschrijven we een aantal algemene aspecten van het onderwijs op de Katholieke Montessorischool. Aspecten die voor alle groepen min of meer gelijk zijn zoals Montessori onderwijs ten opzichte

van klassikaal onderwijs, de werkwijze in een Montessorigroep en de samenstelling van de groepen in vier bouwen. We behandelen de groepsoverstijgende accenten van onze school, zoals het vakonderwijs en de integratie van techniek in ons onderwijs.
Vervolgens gaan we per bouw in op de manier van lesgeven op onze school. Dat doen we door van elke bouw (bouw 1/2, bouw 3/4, bouw 5/6 en bouw 7/8) een concreet beeld te schetsen en daarbij achtergrondinformatie te geven. We behandelen zaken als dagindeling, ontwikkelingsgebieden (vakken) en overige voor de betreffende bouw relevante zaken. Voor elke bouw is een bouwprotocol opgesteld, een handboek voor leerkrachten waarin de onderwijskundige en organisatorische gang van zaken beschreven staat. De bouw wordt aangestuurd door een bouwcoördinator.

6.1 Algemene Montessori aspecten

Is Montessori onderwijs geschikt voor mijn kind?

Soms vragen ouders zich af of deze vorm van onderwijs wel geschikt is voor hun kind. Die vraag spitst zich dan met name toe op de mate van zelfstandigheid van het kind en of het kind in staat zal zijn om de voor het Montessori onderwijs kenmerkende vrije werkkeuze zinvol in te vullen. Er zijn geen specifieke kenmerken of karaktereigenschappen nodig om Montessori onderwijs te kunnen volgen. Montessori onderwijs gaat uit van de onderwijsbehoeften van het kind. Er wordt gewerkt vanuit persoonlijk onderwijs gericht op de persoonlijke ontwikkeling van het kind.
Meestal werken de kinderen in de Montessorischool individueel en volgens een eigen werkkeuze. Daarbij werken ze altijd in hun eigen tempo en op hun eigen niveau. Bij het ene kind gaat alles van een leien dakje; het andere kind ontwikkelt zich met vallen en opstaan. In het reguliere (klassikale) onderwijs werken de kinderen volgens een vast lesrooster waarin per dag van uur tot uur vastligt welk vak aan bod komt. Dat is weliswaar overzichtelijk, maar dwingt alle kinderen ertoe hetzelfde vak op hetzelfde moment en min of meer op hetzelfde niveau te moeten doen; een uitgangspunt dat haaks staat op het principe van de vrije werkkeuze van Montessori onderwijs.
In het regulier basisonderwijs wordt steeds meer rekening gehouden met de altijd al aanwezige verschillen tussen kinderen wat betreft hun aanleg en werktempo - een basisprincipe uit het Montessori onderwijs. Het reguliere onderwijs verschuift wat dat betreft in de richting van het Montessori onderwijs, terwijl modern Montessori onderwijs (zoals op de KMS) tegenwoordig meer aansluit bij het reguliere onderwijs waar het gaat om het gebruik van methoden (leerboeken) en leerstoftoetsen. De vraag van ouders of Montessori onderwijs wel geschikt is voor hun kind, kan wat ons betreft zonder meer met 'ja' beantwoord worden.

Werkwijze in een Montessorigroep

Een Montessori groep is een dynamische werkgemeenschap waarin kinderen van verschillende leeftijdsgroepen (leerjaren) en niveaus bij elkaar zitten. Daarbij leren ze rekening houden met andere kinderen. De kinderen krijgen op didactisch verschillende manieren en inhoudelijk op verschillend niveau leerstof aangeboden. Vervolgens kunnen de kinderen zelfstandig aan de slag. Op deze manier wordt het kind zelfstandigheid en een onafhankelijke werkhouding aangeleerd. Cruciaal hierin is de rol van de leerkracht. Montessori leerkrachten hebben een speciale opleiding gehad die hen niet alleen didactisch getraind heeft in het gebruik van specifieke Montessori materialen, maar ook en vooral pedagogisch om ieder kind optimaal te kunnen begeleiden en te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Hierin past geen afwachtende houding van de leerkracht, maar pro-actief bezig zijn. Door middel van een goede organisatie van het onderwijs in de klas (klassenmanagement met planning en control) volgt de leerkracht de ontwikkeling van ieder kind op de voet en kan op ieder gewenst moment bijsturen.

Dagstart

De school heeft aan het begin van de ochtend een inloopkwartier (08.15-08.30). Kinderen nemen afscheid van hun ouders en geven de leerkracht bij binnenkomst een hand. Dit is het moment waarop de leerkracht individuele aandacht aan het kind kan besteden en het kind aan het werk gaat. Om 08.30 uur (en 's middags om 13.00 uur) moeten de kinderen in de klas zitten.

Het gebeurt nog te vaak dat er kinderen te laat komen. Zij verstoren bij binnenkomst de les. Er wordt dagelijks een registratie bijgehouden van absenten. Hieronder vallen ook kinderen die te laat zijn. De verantwoor-delijkheid voor het te laat komen ligt bij de ouders van het kind. Zo nodig spreekt de school ouders daarop aan. De regel bij te laat komen is: als ouders hun kind na 08.30 uur (of na 13.00 uur) op school brengen, moeten zij het kind bij de voordeur afleveren en niet meer meelopen de school in.

Samenstelling en groepsgrootte

Het Montessori onderwijs kent geen aparte leerstofjaargroepen, zoals in het reguliere onderwijs, maar groepen met twee of drie leerjaren bij elkaar. Die worden *bouwen* genoemd. Op de Katholieke Montessorischool bestaat een bouw uit twee jaargroepen: groep 1/2 (kleuters), groep 3/4, groep 5/6 en groep 7/8. De KMS kiest bewust

voor twee jaargroepen in plaats van drie, omdat wij dat vanuit pedagogisch en onderwijskundig oogpunt beter te hanteren vinden. De school heeft dertien groepen verdeeld over deze vier bouwen. Er zijn vier kleutergroepen en drie groepen 3/4, drie groepen 5/6 en drie groepen 7/8. De groepen 1/2 starten aan het begin van het schooljaar met een lager groepsaantal. Door de instroom van 4-jarigen gedurende het schooljaar eindigen de kleutergroepen met ongeveer 28 kleuters per groep.

De kleutergroepen van onze school zijn gehuisvest in twee aparte gebouwen met grotere lokalen dan een standaard leslokaal. Dat geldt ook voor de lokalen van de groepen 3/4. Grotere lokalen maken het mogelijk dat kinderen de ruimte hebben om met het Montessori materiaal op de grond kunnen werken op speciale kleedjes. Vanwege dat op de grond werken moeten de kinderen in groep 1/2 en groep 3/4 in het lokaal pantoffels dragen zodat er zo min mogelijk straatvuil in het lokaal komt. In de hogere groepen wordt er niet meer met kleedjes op de grond gewerkt en houden de kinderen hun schoenen aan.

6.2 Vakonderwijs op de KMS

Op de KMS worden speciale vaklessen gegeven door vakleerkrachten. Dat zijn: gymnastiek, dansen, muziek, tekenen & kunstgeschiedenis.

Gymles

De groepen 1/2 van 't Kwetternest krijgen gymles in de speelzaal van het hoofdgebouw. Deze ruimte is speciaal ingericht voor kleutergym, maar niet geschikt als gymzaal voor grotere kinderen. De KMS heeft geen eigen grote gymzaal. Daarom moeten we gebruik maken van gymzalen van andere scholen. Vanaf groep 3 krijgen de kinderen elke week gymles van de vakleerkracht. Die lessen worden gegeven in de gymzaal van de Julianaschool aan de Kalfflaan. Dat is op vijf minuten lopen van de KMS. De kinderen uit groep 5 tot en met groep 8 krijgen gymles van de vakleerkracht in de gymzaal aan de Huizerweg naast 't Mouwtje. Ook de kleutergroepen van De Kwakers maken gebruik van deze gymzaal, omdat die dicht bij de Kwakers ligt.
Voor de gymles hebben kinderen een rugtas nodig met gymkleding: apart T-shirt, korte broek of gympak en gymschoenen. Tijdens de gymles is het dragen van gymschoenen verplicht ter vermijding van voetschimmel.

Dansen

Aan alle groepen wordt dansles gegeven door een gediplomeerd dans- en balletpedagoge. Deze lessen zijn onderdeel van het vakgebied bewegingsonderwijs waar ook de gymlessen deel van uit maken. De danslessen aan kleuters gaan voornamelijk om het ontwikkelen van coördinatie, gevoel voor muziek en het ontdekken van hun eigen lichaam. Daarbij wordt gebruik gemaakt van emoties en inlevingsvermogen. Daarom zijn de lessen altijd gebaseerd op een thema of een verhaal.
Bij de groepen 3/4 wordt al wat meer ingegaan op de techniek en wordt er ook meer een beroep gedaan op de samenwerking tussen kinderen. De kinderen krijgen ook al wat meer te maken met gerichte improvisatie-opdrachten.
In de groepen 5/6 en 7/8 wordt serieus aan verschillende danstechnieken gewerkt. Van klassiek tot streetdance. Daarbij krijgen de kinderen ook gelegenheid om zelf choreografieën te maken. Boven alles geldt voor alle groepen dat ze plezier in het dansen hebben.

Muziek

Muziekonderwijs wordt op de KMS structureel aangepakt met behulp van een doorlopende leerlijn die de landelijk geldende kerndoelen voor kunstzinnige oriëntatie geheel bestrijkt. Daarbij wordt per bouw het muziekonderwijs afgestemd op de muzikale ontwikkelingsvlakken die leerlingen kunnen doormaken. Muziekonderwijs wordt op de KMS vanaf groep 3 gegeven door gekwalificeerde muziekdocenten van de Gooische Muziekschool. Er wordt zangles gegeven waarbij plezier in het zingen voorop staat. Naarmate kinderen hiermee vertrouwd raken wordt ook aandacht besteed aan tonale en ritmische ontwikkeling.

Tekenen & kunstgeschiedenis

De leerlingen van groep 5 tot en met 8 krijgen om de week les van de tekendocent. In de lagere groepen worden de lessen door de leerkrachten zelf verzorgd. In de tekenles leren kinderen karakters, objecten, onderwerpen en situaties creëren. Er wordt zoveel mogelijk getekend op basis van aansprekende onderwerpen, verhalen en 'bouwstenen' uit de beeldende kunst. Materialen en technieken komen aan bod, maar nemen in principe geen centrale plaats in. Centraal in de tekenlessen staat de benadering van creativiteit als proces van construeren, fouten kunnen maken, veranderen en verwerken van iets dat je geleerd hebt. Vooral in groep 7/8 worden kinderen aangemoedigd en ondersteund in hun natuurlijke behoefte om realistisch te leren tekenen. Ook wordt in de hoogste groepen aandacht besteed aan kunstgeschiedenis en architectuur met onder andere bezoeken aan musea en een architectuurroute door Bussum.

6.3 Techniek op de KMS

Visie van de KMS

De KMS is een gecertificeerde school die meewerkt aan verbreding van techniek in het basisonderwijs (VTB-PRO school). Het techniekonderwijs heeft daarmee een prominente plaats gekregen binnen het onderwijsaanbod van de KMS. De KMS ziet techniek niet als apart vak. Het is geïntegreerd in het gehele dagelijks onderwijs, gericht op ontwerpend leren. De basis daarvan is het stimuleren van een onderzoekende houding in woord en gebaar: kritisch, onderzoekend en verwonderd staan t.o.v. alles wat we zien en steeds de juiste nieuwsgierige vragen stellen: waarom is het zo gemaakt, van welke materialen, hoe werkt het, hoe is het gemaakt, wat zijn de consequenties van dit product voor de omgeving?

Techniekonderwijs op de KMS

Er is een schema opgesteld waarin per leerjaar aangegeven is welke competenties en technische kennis-inhouden aan bod komen. Op deze manier wordt getoetst of wij aan de kerndoelen (met competenties en inhouden) voldoen. Ook geeft dit ons de mogelijkheid om de doorgaande leerlijn te waarborgen en per schooljaar het onderwijs te evalueren en aan te passen.
De thema's van de methode voor wereldoriëntatie *Da Vinci* vormen voor de groepen 3 t/m 8 een raamwerk waar verschillende disciplines op aansluiten. Technische doelen, competenties en kennisinhouden hebben binnen deze thema's van Da Vinci een plaats gekregen. De methode *Schatkist* biedt voor de groepen 1/2 de mogelijkheid via thema's aandacht te besteden aan techniek.

Techniek komt op de KMS ook buiten de thema's van Da Vinci en Schatkist aan bod. Tijdens speciale projecten (bijv. het eindproject van groep 8, techniektoernooien, wetenschapsquiz junior en bij gastcolleges) wordt aandacht besteed aan techniek: het ontwerpen en maken van producten. Dit is ontwerpend leren. Onderwijs in techniek wordt bij voorkeur aan de hand van ontwerpend leren gegeven. Ontwerpend leren gaat uit van een (technisch) probleem of behoefte waarvoor naar een oplossing moet worden gezocht. Kinderen leren na te denken over de eisen die aan het ontwerp worden gesteld en informatie te verzamelen. Vervolgens gaan ze gericht een oplossing of product ontwerpen.

Wetenschap, Techniek en Excellentie

De minister van OCW heeft in 2011 samen met het Platform Bèta Techniek een project opgezet voor 100 basisscholen in Nederland die uitwerking willen geven aan de thema's uit het actieplan 'Basis voor presteren'. Met dit plan wil het ministerie de kwaliteit van het onderwijs verder verbeteren. De beleidsthema's zijn: wetenschap & techniek, excellentie, taal en rekenen, omgaan met verschillen, opbrengstgericht werken en de verdere professionalisering van leerkrachten. De focus ligt op de thema's wetenschap & techniek en excellentie.
De minister heeft scholen uitgezocht die het voortouw moeten nemen in het ontwikkelen van landelijke lesprogramma's waarmee alle basisscholen moeten gaan werken. Als gecertificeerde VTB-PRO school is de KMS uitgekozen op grond van haar ervaring met de integratie van wetenschap en techniek in het reguliere lesprogramma. Daaruit zijn de volgende acties voortgekomen:

- aanschaf van de Pittige Plus Torens met projecten voor kmeov's. De projecten worden gekenmerkt door o.a. open vraagstelling, hoge complexiteit, wetenschappelijke werkstructuur (onderzoek, ontwerp en planning) gepaard aan zelfstandigheid en creativiteit.
- jaarlijks bezoek van de Technobiel aan de school
- aangaan van duurzame samenwerking met het Technasium van het Goois Lyceum
- aansluiting bij het Wetenschapsknooppunt van de Universiteit van Amsterdam
- participeren in het programma School aan Zet (zie hieronder)
- vanaf schooljaar 2012-2013 de Techniek Coach voor groep 5/6 en 7/8.

Techniek Coach

Als gevolg van de oplopende personeelstekorten in de techniek moeten jongeren er meer van overtuigd worden dat een carrière in de techniek toekomst heeft. Dat overtuigen begint al op de basisschool. Via Bureau TOP en Talent.nl worden landelijk techniekcoaches beschikbaar gesteld voor het geven van technieklessen en ondersteuning aan basisscholen. Vaak zijn de coaches oud-MBO- of HTS-docenten.
De KMS vindt het een waardevolle en leuke verrijking van het techniekonderwijs in groep 5/6 en 7/8, die bovendien naadloos past binnen de verhoogde aandacht die scholen vanaf 2013 moeten gaan geven aan wetenschap en techniek. De Techniek Coach verbindt zich voor vier schooljaren aan de KMS en verzorgt 10 technieklessen per bouw samen met de leerkrachten. Daarin zit een opbouw.

Het eerste jaar geeft de coach de lessen zelf en kijkt de leerkracht toe, het tweede jaar geven coach en leerkracht samen de lessen, het derde jaar geeft de leerkracht de lessen en kijkt de coach toe en in het vierde jaar staat de coach op afstand de leerkracht met raad en daad bij. Aan dit hele traject zijn voor de school geen kosten verbonden. De techniek coach wordt gesponsord door het bedrijfsleven en alle lesmaterialen + werkboeken worden gratis geleverd.

School aan Zet

De PO-Raad en het ministerie van OCW hebben in 2012 het Bestuursakkoord afgesloten. Daarin staan ambities geformuleerd voor de toekomst. Die ambities sluiten aan op de vijf thema's uit het actieplan 'Basis voor presteren':

1. opbrengstgericht werken aan taal, lezen en rekenen
2. professionaliseren in omgaan met verschillen
3. lerende organisatie/HRM-beleid
4. excellentie en hoogbegaafdheid
5. wetenschap en techniek

Op basis van het landelijke Bestuursakkoord hebben het Platform Bèta Techniek en het Projectbureau Kwaliteit het programma *School aan Zet* geïnitieerd om deze vijf beleidsthema's te vertalen naar de onderwijspraktijk.
De KMS herkent zich in de uitgangspunten en doelstellingen van het Bestuursakkoord, zoals die zijn benoemd in de vijf thema's en de uitwerking daarvan in *School aan Zet*. Daarom participeert de KMS vanaf het schooljaar 2012-2013 in het programma van *School aan Zet* dat doorloopt tot 2015.

6.4 Montessori onderwijs GROEP 1/2 (kleutergroepen)

Naar groep 1

Uw kind kan naar groep 1 zodra het 4 jaar is geworden. Er kunnen zich twee situaties voordoen:

- uw kind wordt tijdens de zomervakantie 4 jaar. Dan is de eerste schooldag van het nieuwe schooljaar in principe zijn of haar eerste schooldag. Om te vermijden dat veel nieuwe kleuters die in de zomervakantie 4 zijn geworden allemaal op de eerste schooldag van het nieuwe schooljaar beginnen, waardoor hun opvang in de knel zou kunnen komen, wordt de startdatum van deze nieuwe kleuters indien nodig gespreid.
- uw kind wordt in de loop van het schooljaar 4. Dan ligt de datum van de eerste schooldag voor uw kind later in het schooljaar.

Over de startdatum van uw kind ontvangt u apart bericht van school.

Starter of instromer

Bij kleuters die voor het eerst naar groep 1 gaan wordt onderscheid gemaakt tussen *starters* en *instromers*. Starters zijn kinderen die aan het begin van het nieuwe schooljaar naar school gaan (zij worden 4 jaar in de maanden juli, augustus, september, oktober, of begin november). Instromers zijn kleuters die vanaf half november of daarna 4 jaar worden. Starters stromen in principe na twee schooljaren door naar groep 3. Instromers na 2,5 schooljaar. Soms komt het voor dat er halverwege groep 2 nog twijfel bestaat of de kleuter aan het eind van het schooljaar door kan naar groep 3. Voor die twijfelgevallen hanteert de KMS een specifieke beslisprocedure (beslisboom) verspreid over drie afnamemomenten in het schooljaar van groep 2. De ouders van het kind worden hierbij betrokken.

Wenbezoekjes

Voordat een kleuter voor het eerst naar school gaat, is het prettig als die kan wennen. Daarvoor zijn wenbezoekjes bedoeld. In de laatste 6 weken die voorafgaan aan de dag waarop uw kind 4 jaar wordt, kan uw kind in het kader van schoolgewenning een aantal wenbezoekjes aan de school brengen (maximaal 5 dagdelen). U ontvangt daarvoor een uitnodiging van de leerkracht. In de laatste vijf weken van het schooljaar zijn de kleutergroepen zodanig groot geworden dat wenbezoekjes niet goed meer mogelijk zijn.

Dagindeling

Bij *'t Kwetternest* gaat om 8.15 uur de schooldeur open. Bij *De Kwakers* (locatie Isaäc da Costalaan) is dit vijf minuten eerder (8.10 uur), vanwege ouders die ook kinderen naar het hoofdgebouw moeten brengen. Ouders gaan altijd mee de hal in en zijn op bepaalde dagen ook welkom in het klaslokaal. Bij 't Kwetternest zijn ouders op woensdag en vrijdag welkom in het klaslokaal, bij *De Kwakers* op vrijdag. Bij binnenkomst wordt de tas met het 10-uur hapje en de lunchtrommel in de "tassenkast" gezet. Vervolgens doen de kinderen hun jas uit en bergen die op in de luizentas. De schoenen worden onder de kapstok of in de schoenenkast gezet waarna ze in de hal hun sloffen aantrekken. We dragen sloffen om twee redenen: uit hygiënisch oogpunt omdat de kinderen veel op kleedjes op de grond werken, en omdat Maria Montessori, de grondlegger van ons onderwijs, bedacht dat het dragen van sloffen huiselijk en geluidsreducerend is.

Handje-plantje-kleedje

Elke schooldag begint met een typisch Montessori ritueel. Bij binnenkomst staat de leerkracht in de deuropening van het lokaal om ieder kind een hand te geven en goedemorgen te wensen. Dit is het moment dat het kind de leerkracht even helemaal voor zichzelf heeft. Het is het moment voor een paar vraagjes aan het kind, opmerkingen over nieuwe schoenen of kleding, of voor een aai over de bol. Daarna loopt het kind naar zijn eigen tafel in de klas om zijn eigen plantje te verzorgen en weg te zetten op de afgesproken plaats. Ieder kind heeft een plantje en kleedje waar het zelf verantwoordelijk voor is. Het hoort bij de zorg voor de omgeving.

Dagstart

Om 8.30 uur (8.35 uur voor *De Kwakers)* gaat de deur van het lokaal dicht. Dat is het teken voor ouders om afscheid te nemen en de school te verlaten. Dagelijks terugkerende activiteiten aan het begin van de schooldag zijn: het met elkaar doornemen van de schooldag aan de hand van dagritmekaarten (beginnend besef van planning en structuur), het bespreken welke dag en datum het is (beginnend besef van kalendertijd) en tellen van de kinderen in de groep waarbij gekeken wordt wie er afwezig zijn (rekenactiviteit).

Werken en spelen

Er zijn kinderen alleen of samen bezig met een werkje op een kleedje of aan een tafel. Ook kan er gespeeld/gewerkt worden in de verschillende hoeken (bouwhoek, huishoek, schilderen, kapla en constructie-materiaal). Als alle kinderen aan het spelen/werken zijn, geeft de leerkracht lesjes. Een lesje kan gegeven worden

aan één kind, maar ook aan meerdere kinderen tegelijk (groepsactiviteit). De leerkracht gaat tijdens deze werkronde langs alle kinderen en bewaakt op die manier de voortgang van het dagelijks onderwijs.

Pauzehapje

Rond 10 uur gaan de kinderen gezamenlijk het pauzehapje eten. Het liefst zo gezond mogelijk (geen: chocola, snoep, blikjes fris met prik, maar wel (school)melk, fruit, boterham of crackers). Vaak wordt er tijdens het eten voorgelezen. Voor schoolmelk moeten ouders een abonnement afsluiten (zie hoofdstuk 12).

Buitenspelen

In de ochtend en middag spelen de beide kleutergroepen buiten. Als het tijd is om naar binnen te gaan wordt er eerst gezamenlijk opgeruimd. Wanneer het weer het niet toelaat wordt er een spelles gegeven. De kinderen van *'t Kwetternest* maken hiervoor gebruik van de speelzaal, voor de kinderen van *De Kwakers* gebeurt dit in de hal.

Verjaardagen

Het vieren van de verjaardag van een kind gebeurt in de groep. Ouders zijn daarbij van harte welkom. De jarige mag de kinderen van de eigen groep trakteren. Liefst een gezonde traktatie (geen kauwgom en lollies). Na het feestje in de eigen groep mag de jarige met twee klasgenoten de klassen op de begane grond rond. Voor *De Kwakers* (waar maar twee groepen zitten) betekent dit dat het kind in de andere groep ook nog even toegezongen wordt.

Lunchpauze/overblijven bij *De Kwakers*

Om 11.45 is bij *De Kwakers* de lesochtend afgelopen. De kinderen die naar huis gaan wachten bij de leerkracht. Ze geven de leerkracht een hand en verlaten de klas wanneer de leerkracht zijn/haar naam heeft opgenoemd om naar degene te gaan die het kind komt ophalen. De leerkracht gaat vervolgens in de klas met de overblijfkinderen lunchen totdat de overblijfkracht (medewerker van de tussenschoolse opvang) het overneemt. Na de lunchtijd is er voor deze kinderen gelegenheid om onder toezicht van de overblijfkracht binnen/buiten te spelen. Op maandag, dinsdag en donderdag kunnen kinderen overblijven. Op woensdag eindigt de lesdag om 12.30 uur. Op vrijdag eindigt de lesdag om 11.45 uur. Vrijdagmiddag hebben de kleuters geen school.

Lunchpauze/overblijven bij *'t Kwetternest*

Om 12.00 uur is bij *'t Kwetternest* de ochtend afgelopen. De kinderen die naar huis gaan wachten bij de leerkracht. Ze geven de leerkracht een hand en verlaten de klas wanneer de leerkracht zijn/haar naam heeft opgenoemd om naar degene te gaan die het kind komt ophalen. De leerkracht gaat vervolgens in de klas met de overblijfkinderen lunchen totdat de overblijfkracht (medewerker van de tussenschoolse opvang) het overneemt. Na de lunchtijd is er voor deze kinderen gelegenheid om onder toezicht van de overblijfkracht binnen/buiten te spelen. Op maandag, dinsdag en donderdag kunnen kinderen overblijven. Op woensdag eindigt de lesdag om 12.30 uur. Op vrijdag eindigt de lesdag om 12.00 uur. Vrijdagmiddag hebben de kleuters geen school.

De middag

Vanaf 12.50 bij *De Kwakers*, 12.55 uur bij *'t Kwetternest* zijn de kinderen weer welkom op school. De kinderen die thuis geluncht hebben begroeten de leerkracht door een hand te geven. De overblijfkinderen zijn vanaf dat tijdstip weer onder de hoede van de leerkracht. Om 13.00 uur beginnen de lessen. Naast buitenspelen of een spelles in de hal of speelzaal wordt er in de middag in de klas werk afgemaakt, is er tijd voor een algemene les rondom een thema (bijv. de bakker) of vindt er een kleine kringactiviteit plaats. Aan het eind van de dag wordt er gezamenlijk opgeruimd. De kinderen verlaten de klas pas wanneer de leerkracht zijn/haar naam heeft genoemd. Ook nu geven leerkracht en kind elkaar een hand.

Naast het werken met het Montessorimateriaal zijn er in de kleutergroepen van de KMS voor de taal-, reken- en sociaal-emotionele ontwikkeling van kleuters diverse methodes in gebruik waarmee kinderen in groep 1 en 2 op een breed gebied gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Taal, lezen en rekenen staan daarbij voorop met onder andere de lettermuur en de cijfermuur. *Schatkist* sluit aan bij *Veilig Leren Lezen*, de taal/leesmethode die in groep 3 gebruikt wordt. De leerlijnen van groep 1/2 en groep 3/4 zijn bij de KMS op elkaar afgestemd. Daarnaast vergroten de kinderen hun kennis van de leefomgeving en leefwereld. Ook ontwikkelen zij sociaal-emotionele vaardigheden. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende werkvormen: individueel, in kleine groepjes of gezamenlijk.

Gymles *De Kwakers*

De kinderen van *De Kwakers* gaan 1 keer per week gymmen. Zij maken gebruik van de gymzaal aan de Huizerweg (naast *'t Mouwtje*), omdat deze ruimte dicht bij het gebouw van De Kwakers ligt. De ouders van De Kwakers kunnen vanaf 8.10 uur hun kind naar de gymzaal aan de Huizerweg brengen. De gymles start om 8.30 uur. Tijdens de gymles dragen de kinderen gymkleding en is het dragen van gymschoenen verplicht ter voorkoming van voetschimmels. Het omkleden na de gymles en het teruglopen naar De Kwakers gebeurt met assistentie van

2 ouders per gymles. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich hiervoor intekenen op de intekenlijst die bij de lokaaldeur hangt.

Gymles 't Kwetternest

De kinderen van *'t Kwetternest* gaan 1 keer per week gymmen. Zij maken gebruik van de speelzaal in het hoofdgebouw. Tijdens de gymles is het dragen van gymschoenen verplicht ter voorkoming van voetschimmels.

Dansles

1x per week krijgen de kinderen op hun eigen locatie dansles van de vakleerkracht. De danslessen aan kleuters gaan voornamelijk om het ontwikkelen van coördinatie, gevoel voor muziek en het ontdekken van hun eigen lichaam. Daarbij wordt gebruik gemaakt van emoties en inlevingsvermogen. Daarom zijn de lessen altijd gebaseerd op een thema of een verhaal.

Monitoren van de ontwikkeling

De ontwikkeling van uw kind, maar ook het niveau van het aangeboden onderwijs, wordt op de KMS goed in de gaten gehouden onder het motto 'meten is weten'. In de onderbouw wordt de basis gelegd voor de verdere (school)loopbaan van uw kind. Om kinderen zo goed mogelijk in hun ontwikkeling te kunnen begeleiden en tijdig een eventuele achterstand of voorsprong te signaleren, is het belangrijk om inzicht te hebben in het verloop van hun ontwikkeling. Het handelen van de leerkracht wordt daarop afgestemd (handelingsgericht werken, HGW). We hanteren hiervoor het observatie- en signaleringsinstrument *KIJK!* en we maken gebruik van de twee toetsen voor kleuters uit het Cito Leerlingvolgsysteem (*Taal voor kleuters* en *Rekenen*).
KIJK! is een praktisch hulpmiddel voor het gestructureerd observeren en registreren van de ontwikkeling van jonge kinderen uit groep 1 en 2. De Cito toetsen worden in beide leerjaren twee keer per jaar afgenomen; halverwege en aan het einde van het schooljaar.
In ons onderwijs aan kleuters wil de KMS echter niet eenzijdig de nadruk leggen op prestaties. Dat werkt remmend op hun onbevangenheid die ze tegenover hun leefwereld hebben. Onbevangenheid bij kleuters is een voorwaarde voor een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling. Bij jonge kinderen is dat met name van groot belang voor de ontwikkeling van hun zelfvertrouwen. Daarom wordt die onbevangenheid gestimuleerd door in de onderbouw werken en spelen hand in hand te laten gaan en ook veel aandacht te geven aan creativiteit.

Drie keer per jaar is er een oudergesprek over de sociaal-emotionele ontwikkeling en de vorderingen van ieder kind (november, februari en juni). Daarnaast wordt er aan het eind van groep 1 een verslag (rapport) opgesteld. In groep 2 gebeurt dat twee keer: halverwege het schooljaar en aan het einde.

Overdracht naar groep 3

Het valt onder het beleid van de school welke leerlingen overgaan van groep 2 naar groep 3. Die overgang heeft niet zozeer te maken met louter de leeftijd, maar met de ontwikkeling die de leerling in de kleutergroepen heeft doorgemaakt. De KMS kijkt naar de werkhouding, taakgerichtheid, concentratiespanningsboog en de cognitieve ontwikkeling van de leerling. Het oordeel daarover is gebaseerd op observaties, toetsen en besprekingen met de intern begeleider/orthopedagoog.
Als een kind van leerjaar 2 doorstroomt naar leerjaar 3 vinden tussen de leerkrachten van groep 1/2 en groep 3/4 overdrachtsgesprekken plaats. De leerkracht bij wie het kind vorig schooljaar in groep 2 zat informeert daarbij de leerkracht van groep 3 over de ontwikkeling van het kind aan de hand van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier, zodat de nieuwe leerkracht alle relevante informatie van het kind beschikbaar heeft als het nieuwe schooljaar begint.

De overgang van groep 2 naar groep 3 blijft voor kleuters een grote stap. Letterlijk, omdat ze dan naar het hoofdgebouw gaan. Figuurlijk, omdat het onderwijs in groep 3 een heel strak lesprogramma kent. Voor alle kinderen van groep 2 tot en met groep 7 is er aan het eind van het schooljaar een "doordraaimiddag"**.** Op deze middag gaan de kinderen op bezoek bij hun nieuwe leerkracht(-en) in het (nieuwe) lokaal met de groepssamenstelling zoals die na de zomervakantie is.

6.5 Montessori onderwijs GROEP 3/4

Bevorderen van zelfstandigheid

In het Montessorionderwijs is het vergroten van de zelfstandigheid heel belangrijk. Ouders wordt gevraagd om ook op school hun kind te begeleiden bij deze groeiende zelfstandigheid en het kind de kans te geven datgene wat hij of zij zelf kan zelf te laten doen. Daarom doen de kinderen 's ochtends zelf de jas in de luizentassen en doen ze ook zelf de pauzehapjes in de hapjesmanden. Aan de kaart die bij de deur van de klas hangt kunnen de kinderen zelf zien of ze sloffen of schoenen moeten dragen. Als de schooldag afgelopen is pakken ze zelf hun spullen. Kinderen regelen ook zelf hun toiletbezoek. Met een kaart geven ze aan dat ze naar het toilet zijn. Hetzelfde geldt voor de bibliotheek. Kinderen hebben allemaal een bibliotheekkaart en mogen het eerste uur van de ochtend zelfstandig een boek lenen in de schoolbibliotheek.
Aan de hand van de dagritmekaarten kunnen kinderen zelf zien wat het programma van de dag is. Ze hebben in groep 1/2 al kennis gemaakt met deze kaarten. In 3/4 zijn hier kloktijden aan toegevoegd waarmee het klokkijken en het tijdsbesef wordt bevorderd. De kinderen kunnen in de klas ook zien welke dag en welke datum het is.
De kinderen krijgen een taakje om te helpen met het opruimen in de klas. Montessori noemt dit *zorg voor de omgeving*. Aan het eind van de dag kunnen de kinderen hun plantje verzorgen en daarna zetten ze hun plantje en kleedje op tafel en gaan ze hun andere taakje doen. Er hangt daarvoor een taakjesbord in het lokaal. De taakjes worden regelmatig gewisseld.

Dagstart

Van 8.15 tot 8.30 uur is er een inloopkwartier. Als de kinderen de school binnen komen ruimen ze zelf hun jas en hun tas op. Het pauzehapje nemen ze mee naar de klas, waar het in de hapjesmand wordt bewaard tot de kleine pauze. Het eten voor de lunch blijft in de tas. De kinderen nemen in de gang afscheid van hun ouders en geven de leerkracht bij binnenkomst een hand. Dit is het moment waarop de leerkracht individuele aandacht aan het kind kan besteden en het kind aan het werk gaat.
Na binnenkomst ruimen de kinderen hun plantje en kleedje op en gaan ze aan het werk (handje-plantje- kleedje-werkje-rust). Daarna leggen de kinderen hun lesjeskaart en hun werkschema op tafel. Met hun lesjeskaart kunnen de kinderen aangeven dat ze hulp van de leerkracht nodig hebben. Ze kunnen ook vragen stellen aan hun buddy of aan de kinderen van het tafelgroepje. Kinderen in groep 4 helpen kinderen uit groep 3. In groep 3/4 is hiervoor het buddysysteem. Aan de buddy kan hulp worden gevraagd. Kinderen leren er veel van als ze aan anderen iets moeten uitleggen. Dat vergroot hun zelfvertrouwen en ze leren zorg te hebben voor elkaar. Als een buddy door wil werken kan hij of zij dit aangeven door een rode pion op de tafel te zetten. Dat betekent dan dat de buddy niet gestoord wil worden. Met de buddy lopen de kinderen ook van en naar de gym. Meestal na een vakantie wisselt de leerkracht de groepjes en de buddy's.

Tijdens de dagstart heerst er een rustige werksfeer in de groepen en op de gangen. Mededelingen kunnen de ouders in het schriftje schrijven dat bij de ingang van elk lokaal hangt. Om 8.25 uur gaat de eerste bel als teken dat de lessen bijna gaan beginnen. Om 8.30 uur worden de deuren van de lokalen gesloten en begint de les. Er wordt een registratie bijgehouden van de absenten. Hieronder vallen ook de kinderen die te laat zijn. Kinderen die te laat zijn verstoren de les. Zij moeten zo stil mogelijk, zonder ouders, de klas binnenkomen en geven de leerkracht een hand. De verantwoordelijkheid voor het te laat komen ligt bij de ouders van het kind. Zo nodig spreekt de school ouders daarop aan. Absenten kunnen tussen 8.00 uur en 8.15 uur telefonisch worden doorgegeven. Mocht een kind er zonder bericht niet zijn, dan wordt er gebeld met de ouder(s) om te controleren waarom het kind er niet is.

Werken

De kinderen krijgen in groep 4 meteen vanaf het begin van het schooljaar een werkschema. In groep 3 is dat na de herfstvakantie. Hierop kunnen ze zien welke werkjes ze elke dag gaan doen. De bedoeling is dat deze werkjes aan het eind van de dag af zijn. Daarnaast is er voldoende tijd om zelf veel werk te kiezen. Dat is de eigen werkkeuze.
De kinderen kijken op de dagplanning en bepalen zelf met welk werk ze willen beginnen. Op de planning staan de werkjes die af moeten. De kinderen kunnen dit aanvullen met werk van hun eigen keuze. Dat werk kunnen ze kiezen uit het aftekenboekje of van de aandachtstafel. Het kunnen ook individuele knutselopdrachten zijn die in eigen tempo worden gemaakt. In het aftekenboekje staan de materialen waarmee de kinderen extra kunnen werken. Dit zijn met name de Montessori materialen. Op de aandachtstafel staan materialen en werkjes die horen bij het wereldoriënterende thema wat op dat moment aan de orde is.
Om half 9 begint de leerkracht met de eerste (uitgebreide) rondgang. Zij bespreekt met de kinderen wat ze aan het doen zijn en wat ze gedurende de rest van de dag willen gaan doen. Het proces van vrije werkkeuze wordt ondersteund en gestuurd door na te vragen wat ze van een bepaalde opdracht willen maken, wat ze daarvan leren en of ze alleen of samen gaan werken. Hierdoor worden de kinderen bewust gemaakt van de leerdoelen.

De werkjes waarmee de kinderen de dag daarvoor bezig waren worden eerst afgemaakt voordat ze iets nieuws kiezen. De kinderen kunnen tijdens het werken zelf hun werkvolgorde bepalen (beginnen met iets moeilijks of iets makkelijks, met iets dat nog moet of dat je zelf kiest, iets dat veel inspanning kost, of iets dat wat ontspanning brengt). Bij deze keuzes worden ze gestuurd door de leerkracht.

Er wordt fluisterzacht gewerkt en er wordt een stoplicht gehanteerd zodat kinderen steeds kunnen zien of ze zelfstandig moeten werken (rood), samen mogen werken (oranje) of samen mogen werken en ook bij de juf mogen komen (groen).

Handelingsgericht werken

Na de eerste rondgang start de leerkracht met de instructies volgens het principe van handelingsgericht werken (HGW) waarbij de leerkracht het lesgeven en handelen afstemt op de ontwikkeling van het kind. Dat gebeurt op drie verschillende niveaus. De leerkracht begint met een introductieles aan de groep en geeft daarbij het leerdoel aan. Vervolgens wordt de instructie toegespitst op de ontwikkeling:

- kinderen die weinig instructie nodig hebben gaan zelfstandig de opdracht verwerken. Deze kinderen zitten in de plusgroep en hebben vaak een speciaal programma. Dit programma is compacter (minder oefening nodig) en bevat wat verrijkende opdrachten (om uit te dagen op een hoger leerniveau);
- kinderen die na de instructie weinig begeleiding nodig hebben zitten in de basisgroep. Zij volgen de normale instructieles en verwerken daarna met minimale hulp van de leerkracht de leerstof;
- kinderen die extra ondersteuning nodig hebben zitten in de zorggroep. Zij krijgen extra instructie en worden vaak aan de ronde instructietafel begeleid bij het maken van de verwerkingen.

Vervolg rondgangen

De leerkracht doet tussen de instructiemomenten een rondgang langs alle kinderen. Dit kan op twee manieren:

- uitgebreid: de leerkracht heeft tijd voor iedereen en geeft extra aandacht, lesjes en begeleidt de werkkeuze. Kinderen kunnen werkjes die ze af hebben laten aftekenen;
- snel: de leerkracht beantwoordt alleen de vragen n.a.v. de lesjeskaarten die zijn neergelegd. Door in de rondgang iedereen persoonlijk te zien is er ook aandacht voor kinderen die goed presteren en anders wellicht over het hoofd worden gezien. Bovendien is er dan tijd voor kleine aanwijzingen, zoals niet te veel werk op je tafel, even goed gaan zitten, de pengreep etc.

Pauze en buitenspelen

Rond 10 uur is er het speelkwartier en gaan de kinderen buiten spelen onder leiding van de eigen leerkracht. Daarna gaan ze gezamenlijk een pauzehapje eten. Hierbij bevorderen we gezond eetgedrag (geen chocola, snoep of blikjes fris met prik). Er is ook de mogelijkheid om schoolmelk te drinken (zie hoofdstuk 12). Vaak wordt er tijdens het eten voorgelezen.

Verjaardag vieren

Van de verjaardagen maken we in de groep een feestje. We doen dat zonder de aanwezigheid van ouders. We zingen de jarige in de kring toe, waarna deze een traktatie mag uitdelen. Liefst een gezonde traktatie en geen snoep. De kinderen mogen met twee klasgenoten de klassen rond om zich door de andere leerkrachten te laten feliciteren. De ouders overleggen met de leerkracht over de dag en het tijdstip van uitdelen.

Lunchpauze/overblijven

Om 12.00 uur is het lunchpauze. De kinderen kunnen onder de hoede van de leerkracht hun lunch opeten. Voor het eten worden de handen gewassen en de kinderen eten op hun eigen plek waarbij ze een placemat gebruiken. Na het eten ruimen de kinderen zelf alles op en maken ze hun tafel schoon. Voor de overblijf hangt een overblijflijst bij de klassen. Hierop kunnen ouders aangeven of hun kind wel of niet komt. De leerkracht zorgt voor een gezellige sfeer. De kinderen kunnen tijdens het eten luisteren naar een verhaal en daarna een gezelschapsspelletje doen. Om 12.20 uur wordt de leerkracht afgelost door de TSO-medewerker die de kinderen verder begeleidt en mee naar buiten neemt om te spelen. Af en toe is de groep aan de beurt om in de speelzaal te spelen. Voor kinderen die thuis gaan eten geldt dat de leerkracht op de overblijflijst checkt of dat zo staat aangegeven en vervolgens de kinderen bij de deur een hand geeft. De ouders wachten buiten op hun kinderen. Elke leerkracht stuurt de kinderen door de hoofdingang naar buiten. Het is handig als ouders daar een vaste ontmoetingsplaats met hun kind afspreken. De kinderen wordt geleerd om terug te gaan naar de klas als de ouder er nog niet is.

De middag

Kinderen die niet overblijven mogen vanaf 12.55 uur weer op het schoolplein komen. Dit in verband met de veiligheid en het toezicht op de overblijvers. Het hek blijft tot die tijd gesloten. Vanaf 12.55 zijn alle kinderen weer onder de hoede van de eigen leerkracht. De ouders gaan ’s middags niet mee de school in maar zetten hun

kinderen bij de voordeur af. Om 13.00 uur beginnen de middaglessen tot 15.00 uur. Naast het volgen van instructielessen wordt werk afgemaakt en verbeterd en is er tijd voor gezamenlijke activiteiten. Aan het eind van de dag wordt er gezamenlijk opgeruimd. De eigen werkplek wordt verzorgd en het plantje en het kleedje wordt weer teruggezet. Daarnaast heeft ieder kind een taakje waar hij/zij zorg voor draagt. De taakjes zijn zichtbaar op een taakjesbord en worden regelmatig gewisseld. De leerkracht bespreekt met de kinderen de activiteiten van de volgende dag en op de tafeltjes wordt alvast klaargelegd waar de volgende ochtend mee kan worden begonnen. Ouders zijn met hun kinderen van 15.00 tot 15.15 uur welkom in de groepen om afspraken met de leerkracht te maken en het werk van de kinderen te komen bekijken.

6.5.1 Ontwikkelingsgebieden groep 3/4

Rekenen

De KMS werkt met de nieuwste versie van *RekenRijk*. Dit is een klassikale rekenmethode die uitgaat van convergente differentiatie. Er zijn twee instructielessen per week waarna de kinderen zelfstandig in het werkboekje aan de leerstof kunnen werken. Voor de instructielessen wordt gebruik gemaakt van het digibord. Daarnaast werken de kinderen met het Montessori rekenmateriaal. Van deze materialen zijn overzichten gemaakt die in het aftekenboekje staan. Hierin wordt bijgehouden met welke materialen het kind heeft gewerkt.
Naast de toetsen die in het rekenboek staan wordt twee keer per jaar een CITO toets afgenomen. Op basis van de toetsresultaten wordt een groepsoverzicht en een groepsplan gemaakt. Kinderen worden ingedeeld in verschillende differentiatieniveaus (basisgroep, zorggroep en plusgroep).
In groep 4 wordt ook aandacht besteed aan het hoofdrekenen en worden de tafels ingeoefend. Hiervoor gebruiken we de computer. Er wordt regelmatig via het bord in de gang aangegeven met welke tafel we bezig zijn.

Lezen

De voorbereiding van het leesonderwijs begint al op de KMS al in groep 1/2. Vanaf groep 3 is lezen een hoofdvak. Het leesonderwijs op de basisschool omvat drie onderdelen: het aanvankelijk lezen (dit is het leren lezen; gebeurt in groep 3), het voortgezet lezen (volgt op het aanvankelijk lezen; vanaf groep 4 tot in groep 8) en het begrijpend lezen (informatieverwerking: vanaf groep 4 tot en met groep 8).

- aanvankelijk lezen (groep 3)

In groep 3 leren kinderen dagelijks lezen met de methode *Veilig Leren Lezen*, ondersteund door de klank-kleurkoppeling van de F&L-methode van Stichting Taalhulp (zie hieronder). *Veilig Leren Lezen* biedt de kinderen de mogelijkheid om op hun eigen niveau te werken aan hun leesontwikkeling en gaat uit van convergente differentiatie. De methode bestaat uit 12 kernen. Elke lesdag begint met een introductie die voor alle kinderen van groep 3 geschikt is. Daarna volgt een korte instructie voor de plusgroep die zelfstandig of samenwerkend aan de slag gaat. Dan volgt de instructieles, waarbij het lezen gezamenlijk geoefend wordt. De basisgroep maakt op de eigen werkplek de verwerkingen en de zorggroep blijft aan de instructietafel om extra instructies te krijgen en begeleiding bij het maken van de verwerkingen. Naast de basisstof bevat het lesmateriaal een keur aan gedifferentieerd oefenmateriaal dat tijdens het zelfstandig werken kan worden ingezet. Bij Veilig *Leren Lezen* hoort ook een computerprogramma voor leerlingen en het digibord voor de leerkracht. De lees-vorderingen worden digitaal ingevoerd op de toetssite van deze methode. Hierin zitten ook de CITO toetsen en de signaleringstoetsen van het dyslexieprotocol.

- F&L-methode

Bij het geven van lees-, spelling- en taalinstructies wordt bij groep 3 en 4 gebruik gemaakt van een kleur-indeling voor de klank-/tekenkoppeling. Dit om de structuur van de taal inzichtelijk te maken en kinderen met leesmoeilijkheden extra ondersteuning te bieden. Bij de F&L-methode worden de volgende klanken onderscheiden:

- lange klanken aa, ee, oo, uu (geel),
- korte klanken a, e, i, o, u (groen)
- twee-tekenklanken ei, ij, eu, oe, ui, ie, ou, au (rood)
- medeklinkers (blauw). Hieronder vallen ook de ng/nk en de sch/schr en de ch, als zijnde 1 klank.
- drie-tekenklanken aai/ooi en oei (wit met 2 strepen eronder)
- vier-tekenklanken eeuw, ieuw en daarvan afgeleid de uw (wit met onder elke letter 1 stip).
- de stomme klanken (oranje):
    - de stomme e, zoals in je, me, de, ge, be en ver, je zegt dan de u en niet de e.
    - de stomme i in ig, zoals zalig en haastig. Hier zeg je ook u in plaats van i.
    - de stomme ij in lijk, zoals eerlijk en gevaarlijk. Hier zeg je de u in plaats van de ij.

De c, q en x zijn klanken die we (nog) niet aanbieden. De klanken zijn paars, omdat ze altijd voorkomen in leenwoorden (buitenlandse woorden).

Kinderen die het nodig hebben kunnen in aanmerking komen voor extra hulp (RT) van de dyslexiespecialist Anjetta. Zij werkt met de methode Taal in Blokjes, een speciaal programma voor remedial teaching.

- voortgezet lezen (groep 4)

Na het aanvankelijk lezen wordt op school vanaf groep 4 permanent verder geoefend om de leesvaardigheid structureel te vergroten met als einddoel dat alle kinderen vlot, vloeiend en correct kunnen lezen. Dat oefenen van de leesontwikkeling gaat door tot en met groep 8. *Estafette Nieuw* is de methode voor voortgezet technisch lezen die op de KMS hiervoor wordt gebruikt. Deze methode sluit aan op de manier van werken in groep 3 met gedifferentieerd onderwijs op drie niveaus (basis-, zorg- en plusgroep) volgens de convergente differentiatie. Voor de zorgkinderen blijven de leerkrachten de klankkleurkoppeling van de F&L-methode gebruiken als ondersteuningsmiddel. Het materiaal bestaat uit 4 leerstofpakketten. De kinderen krijgen drie instructielessen per week en daarnaast nog een toepassingsles. Aan het eind van pakket 1 en 3 wordt methodegebonden getoetst en aan het eind van pakket 2 en 4 vinden de Cito-toetsen plaats. De leerkrachten maken gebruik van de leerkrachtassistent op het digibord en de toetssite om alle vorderingen digitaal bij te houden.

- begrijpend lezen (groep 4)

Begrijpend lezen is het kunnen ontsluiten van relevante informatie uit geschreven teksten. Vanaf groep 4 wordt hiervoor de methode *Nieuwsbegrip* gebruikt. Deze internetmethode biedt wekelijks nieuwe aansprekende teksten aan de hand van de actualiteit. De kinderen krijgen een uitgebreide instructieles en kunnen zelfstandig, of in tweetallen, werken aan de opdrachten. De kinderen van de zorggroep verwerken de opdrachten onder begeleiding van de leerkracht. Bij *Nieuwsbegrip* hoort elke week een kort filmpje dat op de computer met de kinderen wordt bekeken. Eens in de zes weken krijgen de kinderen een bloktoets waarmee de leerkracht kan zien of de leerdoelen worden behaald. Daarnaast wordt vanaf eind groep 3 twee maal per jaar de Cito-toets afgenomen.

Schrijven

Om goed aan te sluiten bij de leesmethode wordt in de groepen 3/4 gebruik gemaakt van de schrijfmethode *Pennenstreken* die speciaal bij *Veilig Leren Lezen* hoort. In groep 3 wordt het schrijven van de verschillende letters langzaam opgebouwd (gekoppeld aan de woordjes die de kinderen leren). Er wordt veel aandacht besteed aan de pengreep, de schrijfhouding en de motoriek. De lessen worden ondersteund door het gebruik van het digibord en de leerkrachtassistent van de methode. Ook in groep 4 werken de kinderen met deze schrijfmethode. Voor hen staat het leren van de hoofdletters centraal.
De leerlingen van groep 3 schrijven met een driekantig potlood. Vanaf groep 4 schrijven de kinderen met een vulpen. De vulpen die op de KMS wordt gebruikt, is de LAMY ABC. Deze vulpen met houten handvat is speciaal ontwikkeld voor jonge kinderen en qua vormgeving gebaseerd op de ergonomische ontwikkeling van de schrijfhand. De LAMY vulpen wordt via school in groep 4 eenmalig verstrekt. De speciale inktpatronen verstrekt de school gratis. Bij beschadiging of verlies door nalatigheid moet via school een nieuwe pen worden aangeschaft. De vulpen kost dan 12 euro (winkelwaarde ca. 13,50 euro). In de werkboeken van rekenen wordt door de kinderen nog met potlood geschreven, zodat gemakkelijker kan worden verbeterd. In groep 7 stappen de kinderen over op een ander type vulpen. Dat is een schoolvulpen van Heutink.

Taal

Voor taal wordt in groep 4 de methode *Taal in beeld* gebruikt. Het is een methode die alle leerstof aanbiedt die de kinderen volgens de kerndoelen aangeboden moeten krijgen. Aan bod komen: schrijven, spreken/luisteren, taalbeschouwing en woordenschatontwikkeling. Kinderen krijgen aan het eind van drie weken een toets, daarna vindt niveaudifferentiatie plaats. Kinderen die de leerstof nog niet beheersen krijgen herhalingstaken. Voor de overige kinderen zijn er plustaken. Met de computer kan er ook gewerkt worden aan de woordenschat-ontwikkeling. Die wordt twee keer per jaar getoetst met de Cito-toets.
Naast deze methode werken we vanaf groep 3 met de taalonderdelen (taal-speel) van de *Taalset van Montessori.* Deze taalwerkjes ondersteunen de taalontwikkeling en bevorderen de woordenschat van kinderen. Ook worden de Montessoriaanse taaldozen gebruikt. Daarmee wordt een begin gemaakt met het aanleren van de woordsoorten, zoals zelfstandig naamwoord, lidwoord, bijvoeglijk naamwoord etc. In de hogere groepen wordt dit verder aangeleerd en leren de kinderen ook ontleden. Met de Montessorimaterialen werken de kinderen zelfstandig op hun eigen niveau. Ze kunnen natuurlijk ook samenwerken. De kinderen maken de werkjes veelal op een kleedje waarmee tegemoet wordt gekomen aan hun bewegingsdrang. De werkjes staan in het registratieboekje en kunnen hierin worden afgetekend.

Spelling

Voor groep 3 geldt dat lezen en spelling nog nauw met elkaar samenhangen. Na de kerstvakantie krijgen de kinderen ook dicteetjes. De gehele leerstof hiervan is geïntegreerd in de methode *Veilig Leren Lezen*. Voor groep 4 wordt de methode *Spelling in beeld* gebruikt. Ook dit pakket dekt volledig de kerndoelen voor het spellingonderwijs en sluit qua werkwijze aan op *Taal in beeld*. Gedurende twee weken wordt de leerstof aangeboden. De kinderen zijn middels het groepsplan ingedeeld in drie niveaugroepen (basis-, zorg- en

plusgroep). Bij het aanleren van de spelling wordt gebruik gemaakt van de klankkleurkoppeling van de F&L-methode, waardoor het aanleren van de spelling wordt gevisualiseerd en vergemakkelijkt. Na de lesintroductie gaat de plusgroep zelfstandig of samenwerkend aan de slag. Na de instructie gaat de basisgroep zelfstandig de verwerkingen maken. De zorggroep krijgt extra instructies en oefeningen met de materialen van de F&L-methode. De verwerking maakt de zorggroep onder leiding van de leerkracht aan de instructietafel. Er wordt na drie weken getoetst met een controledictee. Daarmee wordt vastgesteld of kinderen de doelen hebben bereikt. Er zijn dan herhaling- en plustaken. Twee maal per jaar krijgen de kinderen een Cito-toets.
Naast deze methode werkt groep 3 met de spellingonderdelen (spelling-/rekkenwerkjes/ werkwoord) van de *Taalset van Montessori*. Deze spellingwerkjes ondersteunen de spellingontwikkeling van kinderen. Na het leggen van de werkjes worden de woordjes in een schriftje geschreven. De kinderen werken op een kleedje aan deze werkjes. Ze kunnen dat zelfstandig of samen doen. Ze gebruiken het registratieboekje voor het aftekenen van de gemaakte werkjes.

Kosmisch onderwijs (wereldoriëntatie)

Hiervoor gebruiken we de methode *Da Vinci*. Deze methode maakt van onderwijs een samenhangend geheel en beslaat de kerndoelen: oriëntatie op jezelf en de wereld, burgerschapsvorming en de Canon van de Nederlandse geschiedenis. In de middenbouw gaan we uit van drie thema's: Het heelal, de aarde en Het ontstaan van het leven. Deze thema's worden in een tweejarige cyclus gegeven. Tevens hanteren we een jaarrooster met daarin verschillende seizoensgebonden thema's, zoals herfst, sint, kerst, winter, lente en Pasen. De onderwerpen worden aangeboden in de vorm van een algemene Montessori les met de daarbij behorende werkjes die dan op de aandachtstafel uitgestald.

Tekenen en handvaardigheid

De leerkrachten bieden de kinderen regelmatig een teken- of handvaardigheidopdracht. Soms werkt de hele groep tegelijk aan een opdracht, maar het is ook mogelijk dat de kinderen tijdens de werkperiode om de beurt een opdracht mogen maken. Er worden ook regelmatig knutselmiddagen georganiseerd waarbij ouders in de klas mogen komen helpen.

Muziekles

Eens in de twee weken krijgen de kinderen muziekles van een muziekdocent van de Gooische Muziekschool.

Gymles/Dansles

Voor het bewegingsonderwijs krijgen de kinderen wekelijks een uur gymles en een uur dansles. De gymles wordt gegeven door een vakleerkracht in de gymzaal van de Julianaschool aan de Kalfflaan. De danslessen worden verzorgd door een dansdocent en vinden plaats in de speelzaal van het hoofdgebouw.

Drama

Tijdens de dramalessen wordt aandacht besteed aan sociale vaardigheidstraining *Zo gaan Roos en Tom met elkaar om.* De kinderen leren in deze lessen sociale vaardigheden waardoor ze competenter worden in de sociale omgang met leeftijdsgenootjes. De aangeleerde vaardigheden worden uitgebeeld en nagespeeld. De kinderen hebben een mini-posterboekje in hun la met daarop de geleerde vaardigheid. Het boekje gaat aan het eind van de training mee naar huis, zodat de geleerde vaardigheden thuis en op school kunnen integreren in de dagelijkse omgang met elkaar.

Levensbeschouwelijke vorming

In groep 1 tot en met groep 8 wordt hiervoor de methode *Trefwoord* gebruikt, een methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming voor het primair onderwijs. Aan de hand van een scheurkalender wordt er regelmatig aandacht besteed aan levensbeschouwelijke thema's.

Overdracht naar groep 5

Aan het eind van elk schooljaar is er de doordraaimiddag waarin kinderen kennis kunnen maken met hun nieuwe groep en de nieuwe leerkracht. Bij de start van het schooljaar vinden tussen leerkrachten overdrachtsgesprekken plaats. De leerkracht bij wie het kind vorig schooljaar in de groep zat informeert de nieuwe leerkracht aan de hand van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier, zodat de nieuwe leerkracht alle relevante informatie van het kind beschikbaar heeft als het volgende schooljaar is begonnen.

6.6 Montessori onderwijs GROEP 5/6

Algemeen

Groep 5/6 behoort met groep 7/8 tot de bovenbouw van de school. In deze bouw ligt de nadruk op het verder verzelfstandigen van de werkhouding van kinderen en het aanleren van werken op tempo. Er wordt veel nieuwe leerstof aangeboden, het tempo gaat omhoog en zelfstandig werken neemt een steeds belangrijker plaats in. Dat begint 's ochtends al bij binnenkomst. Nadat het plantje is weggezet kiezen de kinderen een werkje. Ze kunnen kiezen uit verschillende vakken. De instructie voor rekenen, taal en lezen wordt tijdens de ochtendlessen gegeven. Daarna kunnen de kinderen met de leerstof aan de slag. De leerkracht wisselt instructiemomenten af met perioden van zelfstandig werken. Dat is ook het moment waarop verlengde instructie gegeven wordt. 's Middags worden veelal zaakvakken gegeven (aardrijkskunde, topografie, geschiedenis, kennis van de natuur en verkeer).
Alle kinderen hebben een planning. In het begin van het schooljaar zal het invullen van de planning grotendeels gestuurd worden door de leerkracht. De leerkracht plant dan samen met het kind welk werk het gaat doen en geeft aan met welke materialen de vaardigheden geoefend kunnen worden. In de loop van het schooljaar zullen de leerlingen weten wat er van hen verwacht wordt en zelf een planning kunnen invullen. Sommige kinderen zullen het hele jaar hulp nodig blijven hebben bij hun werkkeuze. De kinderen moeten wel weten waar ze uit kunnen kiezen en kunnen zien wat ze al gedaan hebben. Het werk van groep 5/6 staat daarom in een registratieboekje. Het schooljaar is daarbij in vier perioden verdeeld. Het werk voor de eerste periode is d.m.v. een kleur in het boekje aangegeven. Goede dagelijkse controle en registratie door de leerkracht is belangrijk.

Rekenen

De KMS werkt met de nieuwste versie van *RekenRijk*. De methode gaat uit van convergente differentiatie (dezelfde leerstof wordt op verschillende niveaus aangeboden). Op basis van toetsresultaten wordt een groepsoverzicht en een groepsplan gemaakt. Kinderen worden ingedeeld in verschillende differentiatieniveaus (basisgroep, zorggroep en plusgroep).
Er zijn (groeps)instructies, waarin veel aandacht is voor rekenstrategieën en het automatiseren. De leerstof wordt aangeboden in blokken van drie weken, waarin behandelde leerstof getoetst wordt en afhankelijk van de resultaten remediërend of verrijkend werk gedaan kan worden. Hoewel *RekenRijk* een klassikale methode is, is er voldoende ruimte voor het individueel werken en het werken met Montessorimateriaal. Daarnaast worden er iedere week de tafels van vermenigvuldiging overhoord.

Taal

- ontleden

Het materiaal voor het woordbenoemen en zinsontleden behoudt een plaats in ons taalonderwijs. In groep 3/4 hebben de kinderen al gewerkt met de Montessori *taaldozen*. Tijdens het werken ervaren ze wat de functie van de verschillende woordsoorten is en leren ze de woordsoorten benoemen. In groep 5 gaan ze daarmee verder. Dit is taalkundig ontleden. Wanneer ze weten wat een werkwoord is, kan ook met de werkwoordspelling en het redekundig ontleden (zinsontleding) worden begonnen. Het zinsontleden wordt geleerd met behulp van de Montessori *knipzinnen* en het *pijlenmateriaal*.

- Taal in beeld

Naast het Montessorimateriaal wordt er gewerkt met een taalmethode die ook individueel gebruikt kan worden: *Taal in beeld*. Het is een methode die alle leerstof aanbiedt die de kinderen op grond van de landelijk geldende kerndoelen aangeboden moeten krijgen. Soms zitten er oefeningen in deze methode die met Montessori-materiaal beter tot hun recht komen. Er is dan ook een selectie gemaakt in de te maken oefeningen van Taal in beeld. De taaldomeinen woordenschat, spreken/luisteren, taalbeschouwing en schrijven komen in acht blokken van vier weken aan de orde. De kinderen krijgen regelmatig instructie. Daarna werken ze uit een leerlingboek, maar er zijn ook oefeningen in een werkschrift. Aan het eind van een blok zijn er toetsen. Afhankelijk van de resultaten kunnen remediërende of extra oefeningen worden aangeboden. In de midden- en bovenbouw kunnen werkjes uit de oranje of groene taalset van Montessori ook als extra leerstof worden aangeboden.

- Spelling in beeld

Hiervoor wordt een aparte leergang gebruikt: *Spelling in beeld*. Ook deze dekt volledig de kerndoelen voor het spellingonderwijs en sluit qua werkwijze aan op *Taal in beeld*. Bij deze spellingmethode hoort ook een spellingschrift. Per week worden twee spellingcategorieën aangeboden. Na de instructie wordt er in een werkschrift gewerkt. Daarnaast heeft de methode een computerprogramma waarmee geoefend kan worden. Er zijn acht blokken van vier weken in een schooljaar. In die vier weken wordt ook een signaaldictee en controledictee afgenomen. Afhankelijk van de resultaten kunnen remediërende of extra oefeningen worden aangeboden.

- Lezen

Om kinderen vlot en correct te leren lezen wordt er permanent geoefend. Dat oefenen van de leesvaardigheid gebeurt met de methode *Estafette Nieuw* die op de KMS vanaf groep 4 tot en met groep 8 wordt gebruikt. De kinderen krijgen drie tot vier keer per week instructie van een leerkracht. Kinderen die extra begeleiding nodig hebben, verwerken de leesstof na instructie met de leerkracht. De andere kinderen werken zelfstandig en krijgen meer mogelijkheden voor het toepassen van hun leesvaardigheid.
Begrijpend lezen is het kunnen ontsluiten van relevante informatie uit geschreven teksten. Hiervoor wordt in groep 5/6 de methode *Nieuwsbegrip* gebruikt. Deze internetmethode biedt wekelijks nieuwe aansprekende teksten aan de hand van de actualiteit. Bovendien besteedt *Nieuwsbegrip* structureel aandacht aan lees- en woordenschatstrategieën. Groep 5 en 6 krijgen dezelfde groepsinstructie. Dat is één keer per week. De leerstof wordt regelmatig getoetst. Daarnaast kunnen de kaarten voor begrijpend lezen van de methode *Goed gelezen* door leerlingen individueel worden gedaan.

Wereldoriëntatie (kosmisch onderwijs)

Hierin komen alle zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs) aan bod. We gebruiken daarvoor de methode *Da Vinci*. Deze methode maakt van onderwijs een samenhangend geheel en beslaat de kerndoelen Oriëntatie op jezelf en de wereld, burgerschapsvorming en de Canon van de Nederlandse geschiedenis. Per schooljaar komt een aantal thema's aan de orde dat door middel van groepslessen, werkjes en werkbladen uitgewerkt wordt. Al naar gelang het thema kan er een excursie georganiseerd worden. Daarnaast worden het hele jaar door schooltv-programma's opgenomen en bekeken. Deze leiden vaak tot interessante gesprekken. Bij de schooltv-serie *Nieuws uit de natuur* werken de kinderen na de uitzending aan de opdrachten in het bijbehorende werkboekje.

Topografie

Groep 5/6 krijgt de topografie van Nederland aangeboden. Hiervoor wordt de topografie leerlijn van de methode van *Geobas* gebruikt. Het bestaat uit een werkboekje voor groep 5 en voor groep 6. In groep 5 maken de leerlingen kennis met topografie. Ze leren de eerste kaartvaardigheden en gaan aan het werk met een legenda. Op de kaart zien ze de provincies van Nederland, de belangrijkste steden, de grote wateren en de hoofdwegen. In groep 6 gaan ze systematisch aan de slag met de steden, gebieden en wateren in de provincies van Nederland. De kinderen krijgen twee weken om een provincie te leren. Er kan ook worden geoefend met de vlaggetjeskaarten en op de computer. De software van *Geobas* heeft naast oefeningen ook een proeftoets. Wanneer de proeftoets onvoldoende is gemaakt, moet er opnieuw worden geoefend. Daarna kan de toets worden gemaakt.

Presentaties

In groep 5/6 leren de kinderen hoe ze een presentatie moeten voorbereiden. Het opzoeken van informatie over een bepaald onderwerp en dit verwerken tot een samenhangend geheel is nog erg moeilijk en vraagt intensieve begeleiding door de leerkracht. Het proces en het aanleren van de vaardigheden is per kind verschillend.
Daarom gaan kinderen eerst in groepjes informatie over één van de thema's van wereldoriëntatie opzoeken en verwerken tot een muurkrant. Vervolgens moet het groepje een presentatie houden over hun deel. Daarna kan er gewerkt worden aan een presentatie over een ander onderwerp. Per schooljaar wordt er ook een boek-bespreking gehouden.

Levensbeschouwing

Om inhoud te geven aan de K van de Katholieke Montessori School wordt les gegeven met de methode *Trefwoord*: een methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming voor het basisonderwijs. *Trefwoord* brengt aan de hand van thema's twee werelden bij elkaar: de belevingswereld van het kind (in de hedendaagse multiculturele en religieuze samenleving) en de Bijbel. Het bestaat uit een aantal thema's die aanleiding geven tot gesprekken of andere activiteiten waarin de normen en waarden aan bod komen. Het moet leiden tot saamhorigheid en (meer) begrip voor andere culturen in onze multiculturele samenleving. Wekelijks wordt hiermee in de klas gewerkt.

Sociale vaardigheden

Aan het begin van het schooljaar bespreken de kinderen samen met de leerkracht de tien schoolregels en wordt er ook gesproken over hoe er met elkaar wordt omgegaan. Dit wordt vastgelegd in het Pestcontract dat door alle kinderen wordt ondertekend. Elke maand staat er een omgangsregel centraal in de school, de *Regel van de maand*, zodat iedereen weer weet waar deze maand extra goed op gelet wordt.

Verkeer

De verkeerslessen zijn gebaseerd op het lesmateriaal van Veilig Verkeer Nederland. Voor groep 5/6 is dat *Op voeten en fietsen.* Deze verkeerskrant verschijnt 8 x per jaar. De verkeersregels die daarin voorkomen worden met de hele groep besproken, waarna de opdrachten kunnen worden gemaakt. Ook de veilige staat van de fiets is een belangrijk thema; zeker omdat sommige groepen met de fiets naar de gymzaal aan de Huizerweg gaan.

Tekenen

De tekenlessen worden gegeven door een vakleerkracht. Ze vinden één keer per 14 dagen plaats. Naast het geven van tekenles, besteedt hij ook tijd aan kunstgeschiedenis.

Gym

Er wordt één keer per week door een vakleerkracht een uur gymles gegeven. De gymkleding moet in orde zijn: aparte sportkleding en gymschoenen (geen zwarte zolen). De leerlingen van groep 5/6 gaan lopend of op de fiets naar gym. Groepen die op de fiets naar de gymzaal aan de Huizerweg gaan, hebben naast de eigen leerkracht ook een fietsouder als begeleiding. Wanneer kinderen geen fiets of gymkleding bij zich hebben, blijven ze op school en gaan bij een andere leerkracht aan het werk. Als kinderen door andere omstandigheden niet kunnen gymmen, moet er door de ouders vooraf een briefje geschreven worden.

Dans

Een keer per week krijgen de kinderen dansles van de dansdocent. Het is handig als de kinderen die dag gemakkelijke kleding aan hebben.

Muziek

In de groepen 5/6 krijgen de kinderen om de week 30 minuten muziekles van een muziekdocente van de Gooische Muziekschool.

Schoolkamp

Groep 5/6 gaat aan het eind van het schooljaar drie dagen op kamp naar Nunspeet. Dit kamp is in plaats van het schoolreisje. Het programma biedt afwisselende activiteiten waarbij naast de sociaal-emotionele ontwikkeling ook aandacht wordt besteed aan de creatieve ontwikkeling, techniek en sport/spel. Behalve de eigen leerkrachten gaat ook een aantal ouders als begeleiding mee.

Entreetoets groep 6

Een belangrijk ijkpunt voor het vaststellen van de onderwijsresultaten is de Entreetoets van groep 6. De Entreetoets is een uitgebreide toets van het Cito Leerling- en Onderwijsvolgsysteem die in mei wordt afgenomen. De toets omvat de belangrijkste vakgebieden, zoals rekenen, taal, lezen en studievaardigheden. De toets bestaat uit de onderdelen *Taal*, *Rekenen-Wiskunde* en *Studievaardigheden* en brengt van elke leerling per vakgebied het niveau van leerstofbeheersing in kaart voordat zij hun entree maken in groep 7. Vandaar de naam *Entree*toets.
De Entreetoets is voor de school een bruikbaar instrument met drie belangrijke functies: het signaleert de leerstofbeheersing per kind, het geeft leerkrachten concrete handvatten voor onderwijs en klassenmanagement op maat en het is een instrument voor de kwaliteitsbewaking van het onderwijs. Door middel van de Entreetoets kan de leerkracht goed nagaan of de leerlingen op niveau presteren en of er in de kennis en vaardigheden van de leerlingen op bepaalde punten hiaten zitten. De leerkracht kan op basis van de uitslag van de toets zo nodig een gericht handelingsplan maken om die hiaten op te vullen. Ouders ontvangen een gedetailleerde rapportage van de toetsuitslag van hun kind.

Overdracht naar groep 7

Als een kind van leerjaar 6 doorstroomt naar leerjaar 7 vinden bij de start van het schooljaar overdrachts-gesprekken plaats tussen de leerkrachten van groep 5/6 en groep 7/8. De leerkracht bij wie het kind vorig schooljaar in groep 6 zat informeert daarbij de leerkracht van groep 7 over de ontwikkeling van het kind aan de hand van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier, zodat de nieuwe leerkracht alle relevante informatie van het kind beschikbaar heeft als het nieuwe schooljaar begint.

6.7 Montessori onderwijs GROEP 7/8

Algemeen

In groep 7/8 komt het voortgezet onderwijs dichterbij. Zelfstandig kunnen werken en het plannen van schoolwerk is belangrijk om straks met succes door te stromen naar de middelbare school. Plannen moeten ze leren. We doen dit met de kinderen samen. Aan het begin van elke week krijgen de kinderen een (leeg) weekschema. Op maandag maken ze hierin een weekplanning met hulp van de leerkracht. Ook leerwerk zoals topografie, wordt hierin opgenomen en wordt tevens in de agenda genoteerd. Wanneer blijkt dat een kind door een mindere werkhouding de minimale hoeveelheid werk van die week niet afkrijgt, is de afspraak dat dit werk thuis wordt afgemaakt.
Bij zelfstandig werken hoort ook het zelfstandig kunnen kiezen van werk. Uw kind kan kiezen uit verschillende vakken. Wij leren de kinderen dat ze 's morgens zoveel mogelijk rekenen en taal moeten doen. In de middag komen veelal de andere groepslessen aan bod. De kinderen moeten wel weten waaruit ze kunnen kiezen. Al het werk dat in 7/8 gedaan moet worden, staat in een registratieboekje en op de weekplanning. Sommige kinderen hebben hulp nodig bij hun werkkeuze. De leerkracht plant dan samen met het kind welk werk het gaat doen. Dagelijks goede controle en registratie door de leerkracht is belangrijk. De leerkracht zorgt ervoor dat het kind tijdig individuele- en groepslesjes krijgt.

Huiswerk

Onze manier van lesgeven leert de kinderen verantwoordelijk te zijn voor hun eigen werk. Daarnaast wordt ze geleerd hoe ze moeten plannen; aspecten die van pas komen bij het maken van huiswerk. Huiswerk behoort bij een goede schoolopleiding. Met het geven van huiswerk beoogt de Katholieke Montessorischool bij de leerlingen een zekere (thuis-)werkdiscipline te creëren die logischerwijs voortvloeit uit de voortgang van de lessen op school. Daarbij wordt niet uit het oog verloren dat leerlingen ook nog kinderen zijn die behoefte hebben aan (buiten-)spelen. De belangrijkste redenen waarom de KMS huiswerk geeft, zijn:

- vergroten van de zelfstandigheid
- verantwoordelijkheid leren dragen
- werkindeling en planning leren opstellen
- voorbereiding op voortgezet onderwijs

Met name dit laatste aspect vinden wij belangrijk. In het voortgezet onderwijs krijgen leerlingen in de brugklas al veel huiswerk. Van een basisschool mag verwacht worden dat zij de kinderen daarop voorbereidt door het aanleren van de juiste huiswerkattitude. Daarom geven wij huiswerk en bouwen dat geleidelijk op.
In groep 6 is sprake van incidenteel huiswerk. Voor de leerjaren 7 en 8 wordt stelselmatig huiswerk gegeven. In groep 7/8 krijgen de kinderen huiswerk op voor een week. Zij moeten dit zelf indelen en plannen. Aan het einde van de week wordt het gemaakte huiswerk besproken. De leerlingen van groep 7/8 moeten een agenda hebben. Die wordt door school verstrekt. Het leren hanteren van een agenda kan namelijk het beste aan de hand van een uniforme agenda aangeleerd worden. Indien blijkt dat een leerling het huiswerk regelmatig niet in orde heeft, worden de ouders daarvan in kennis gesteld.

Taal

- Taal in beeld

Sinds augustus 2009 werken we naast het Montessorimateriaal met een taalmethode die ook individueel gebruikt kan worden: *Taal in beeld* (TIB). Het is een methode die alle leerstof aanbiedt die de kinderen op grond van de landelijk geldende kerndoelen aangeboden moeten krijgen. Soms zitten er oefeningen in deze methode die met Montessorimateriaal beter tot hun recht komen. Er is dan ook een selectie gemaakt in de te maken oefeningen van *Taal in beeld*. De taaldomeinen woordenschat, spreken/luisteren, taalbeschouwing en schrijven komen in acht blokken van vier lesweken aan de orde. De kinderen krijgen regelmatig gezamenlijk instructie. Vervolgens werken ze uit een leerlingenboek, maar er zijn ook oefeningen in een werkschrift. Aan het eind van een blok zijn er toetsen. Afhankelijk van de resultaten kunnen remediërende of extra oefeningen worden aangeboden. In de bovenbouw kunnen werkjes uit de taalset als extra leerstof worden aangeboden. Ook maken kinderen woordenschatoefeningen op de computer.

In groep 7 en 8 wordt *Taal in beeld* aangevuld met de *Montessori taalset*: de blauwe kleur voor groep 7 en rode kleur voor groep 8. De taalset is een soort uit elkaar gehaald taalboek waarbij de leerlijnen in rubrieken zijn onderverdeeld:

- B-serie: oefeningen met woordenschat, tegenstellingen, spreekwoorden enz.
- D-serie: oefeningen voor spelling, alfabetiseren en categoriseren
- G-serie: redekundig en taalkundig ontleden
- E-serie: werkwoordspelling

Het materiaal voor het woordbenoemen en zinsontleden behoudt een plaats in ons taalonderwijs. We hebben een combinatie gemaakt van Montessorimateriaal en *Taal in beeld*. De kinderen maken soms een bladzijde uit hun werkboek van Taal in Beeld, een B-werkje, een deel van een E-werkje of Ga/Gb. Wanneer het kind een werkboek mee naar huis krijgt, kan het zo zijn dat er pagina's niet ingevuld zijn. Daarvoor in de plaats hebben de kinderen taalwerk gemaakt in hun taalschrift.

- Spelling in beeld

Dit is de spellingmethode. Ook deze dekt volledig de kerndoelen voor het spellingonderwijs en sluit qua werkwijze aan op *Taal in Beeld*. Hierbij hoort een spellingsschrift. Per week worden er twee spellingscategorieën aangeboden. Na de instructie wordt er in het werkschrift gewerkt. De kinderen maken daarbij gebruik van speciale uitlegkaarten. Elke kaart geeft een korte en duidelijke instructie bij een spellingprobleem. Ook staan op elke kaart voorbeeldwoorden. De methode heeft een computerprogramma waarmee geoefend wordt. Er zijn acht blokken van vier lesweken in een jaar. In die vier weken wordt ook een signaal- en controledictee afgenomen. Afhankelijk van de resultaten kunnen remediërende of extra oefeningen worden aangeboden: o.a. Ambrasoft, Zwijsen, woordenhaai en www.beterspellen.nl.

Lezen

Het lezen wordt aangeboden aan alle leerlingen met de methode *Estafette Nieuw (2011)*. Dit wordt op drie niveaus aangeboden. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat leerlingen in groep 7 en 8 baat hebben bij een voortgezette instructie. Ze bereiken een betere technische leesvaardigheid dan kinderen die alleen 'leeskilometers' maken. En dit geldt niet alleen voor de zwakke lezers. Ook betere lezers hebben er profijt van als hun leestechniek onderhouden wordt. De bovenbouwpakketten van Estafette Nieuw bieden geen nieuwe leesmoeilijkheden meer. Wel worden de woorden en zinnen langer en complexer. De teksten zijn uitdagender en bevatten meer leenwoorden, uitgebreider verhaallijnen, perspectiefwisselingen en flashbacks. In de bovenbouw ligt de nadruk op lezen met intonatie. Daarom bevat elke basisles een intonatietekst. Ook leesbeleving krijgt veel aandacht: elke basisles heeft een leesbelevingsopdracht. In de toepassinglessen praten leerlingen over hun leeservaringen. Ze doen dat met de Na-Kaarten. Door de vragen op die kaarten te beantwoorden, ontstaat een gesprek over lezen.
De kinderen lezen daarnaast ook in hun eigen bibliotheekboek. In de klas liggen voor de kinderen de kranten *Sevendays* en *Kidsweek* ter inzage, evenals het wetenschappelijk tijdschrift *de Kijk*. Het is vooral belangrijk dat de kinderen plezier krijgen/houden in lezen. Elk kind houdt 1 keer per jaar een boekbespreking met als doel reclame te maken voor leuke leesboeken.

Begrijpend lezen

Hiervoor gebruiken we de methode *Nieuwsbegrip*. Deze internetmethode biedt wekelijks nieuwe aansprekende teksten aan de hand van de actualiteit. Bovendien besteedt Nieuwsbegrip structureel aandacht aan lees- en woordenschatstrategieën. Groep 7 en 8 krijgen dezelfde groepsinstructie. Na afloop wordt de les gezamenlijk besproken. En er worden *Cito oefeningen voor begrijpend lezen* gegeven. Deze twee onderdelen rouleren. De begrijpend lezen kaarten van *Goed Gelezen* worden eventueel door leerlingen individueel gemaakt.

Rekenen

Met ingang van het schooljaar 2011-2012 wordt het rekenonderwijs gegeven via de vernieuwde methode *RekenRijk*. De methode gaat uit van convergente differentiatie (dezelfde leerstof wordt op verschillende niveaus aangeboden). Op basis van toetsresultaten wordt een groepsoverzicht en een groepsplan gemaakt. Kinderen worden ingedeeld in verschillende differentiatieniveaus (basisgroep, zorggroep en plusgroep).
De leerkracht heeft de mogelijkheid om gericht en gevarieerd les te geven met het differentiatiemodel van *Rekenrijk*. De leerkrachtgebonden les is voor de hele groep, in het zelfstandig werk kan iedere leerling op zijn of haar eigen niveau benaderd worden. Na een blok (van twee weken) wordt een toets afgenomen. Naar aanleiding van de toets wordt bekeken of het kind de lesstof moet herhalen of verdiepen. Het computerprogramma Ambrasoft wordt gebruikt om extra te oefenen.

Computer

In de lokalen staan vijf werkstations waarmee de kinderen de leerstof verder kunnen inoefenen: Zwijsen woordenschat, Zwijsen spelling in beeld, Ambrasoft, Geobas. Deze educatieve programma's sluiten aan bij de methodes. Daarnaast kunnen de kinderen hun vaardigheden uitbreiden door op de computer teksten te verwerken, PowerPoint presentaties te maken en informatie op te zoeken op het internet.

Wereldoriëntatie (kosmisch onderwijs)

Hierin komen alle zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis en natuuronderwijs) aan de orde. Dit vakgebied staat in de bovenbouw in het teken van de wetenschap en de ontwikkeling van de menselijke beschaving. We gebruiken daarvoor de methode *Da Vinci*. Deze methode maakt van onderwijs een samenhangend geheel en

beslaat de kerndoelen Oriëntatie op jezelf en de wereld, burgerschapsvorming en de Canon van de Nederlandse geschiedenis.
Per schooljaar komt een aantal thema's aan de orde dat door middel van groepslessen, werkjes en werkbladen uitgewerkt wordt. Ook wordt techniek, handvaardigheid en drama geïntegreerd in een aantal thema's. Al naar gelang het thema kan er een excursie plaatsvinden. Daarnaast worden het hele jaar door schooltv-programma's opgenomen en bekeken. Deze leiden dikwijls tot interessante discussies. De inhoud van deze programma's komt vaak terug bij het onderdeel wereldoriëntatie van de Cito Eindtoets van groep 8.

Werkstukken en spreekbeurten

Tijdens de Da Vinci lessen kunnen de kinderen opdrachten krijgen als het maken van een PowerPoint, een muurkrant, een werkstuk, een folder, etc. Dit wordt tevens gepresenteerd voor de klas. Hierbij staan de inhoud, de spreekvaardigheid en de presentatie centraal. Verder houdt ieder kind in een schooljaar een boekbespreking en bespreekt ieder kind een actueel artikel uit de krant.

Topografie

Hiervoor gebruiken we de methode van *Geobas*. Kinderen oefenen de topografie op school en thuis:

- groep 7 → Werelddelen + Europa + herhaling Nederland
- groep 8 → Wereld + herhaling NL + Europa

De kinderen krijgen drie weken om de topoleerstof te verwerken. De eerste week zoeken de kinderen de te leren plaatsen, wateren en gebieden op in een atlas. De tweede week leren ze de topografie op school met behulp van hun werkschrift en het computerprogramma *Geobas*. De derde week gaat het mee als huiswerk en leren ze de topografie voor de toets. Als de toets onvoldoende wordt gemaakt herkansen de kinderen de toets de week erna.

Engels

We gebruiken de Engelse methode *Real English*. Deze methode bevat oefeningen op auditief, schriftelijk en communicatief gebied. We gebruiken hierbij het digibord, cd's, dvd's en werkboeken.

Frans

Na de Cito toets wordt in groep 8 een begin gemaakt met de introductie van Frans als tweede vreemde taal. Er wordt een blok van tien lessen gegeven door docenten van de Alliance Française.

Levensbeschouwing

Om inhoud te geven aan de K van de Katholieke Montessori School maken wij gebruik van *Trefwoord*: een methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming voor het primair onderwijs. Trefwoord brengt aan de hand van thema's twee werelden bij elkaar: de belevingswereld van het kind (in de hedendaagse multiculturele en religieuze samenleving) en de Bijbel. De Bijbelverhalen laten een eigen licht schijnen op de alledaagse ervaringen van kinderen. Wekelijks wordt hiermee in de klas gewerkt.

Sociale vaardigheden

Aan het begin van het schooljaar bespreken de kinderen samen met de leerkracht de schoolregels en wordt er ook gesproken over hoe er met elkaar wordt omgegaan. Dit wordt vastgelegd in het Pestcontract dat door alle kinderen wordt ondertekend. Elke maand staat er een omgangsregel centraal in de school, de *Regel van de maand*, zodat iedereen weer weet waar deze maand extra goed op gelet wordt.
In de klas wordt de regel besproken. Als inleiding verzinnen een aantal kinderen (dit rouleert) uit de klas een toneelstukje (drama). Dit voeren ze in de andere klassen op bij wijze van introductie van de Regel.
Indien de leerkracht en de orthopedagoog het noodzakelijk achten, biedt de school een sociale vaardigheids-training aan. Deze training duurt ongeveer acht weken met een frequentie van een uur per week. De training is onder schooltijd en wordt gegeven door orthopedagoog Mieke Hotting in samenwerking met Charlotte Hagen (RT-er van school). Ouders worden hierover vooraf geïnformeerd.

Faalangsttraining

De KMS biedt aan kinderen uit groep 7 die faalangst hebben een training: *Beter omgaan met Faalangst (BOF*). De training wordt gegeven onder schooltijd en is bedoeld om deze kinderen al jong te leren op een goede manier met faalangst om te gaan.
Naar aanleiding van onze periodieke leerlingobservaties en de algemene toets van SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) die in november wordt afgenomen bij alle leerlingen, signaleren wij kinderen bij wie vermoedelijk sprake zou kunnen zijn van faalangst. Om hierover meer zekerheid te verkrijgen wordt digitaal een aanvullende vragenlijst afgenomen (de SAQI, School Attitude Questionnaire Internet). En de ortho-pedagoog van school voert een gesprek met het kind. Als op basis van deze gegevens het vermoeden van faalangst is bevestigd, kan het kind in aanmerking komen voor de faalangstreductietraining. Voorafgaand wordt aan ouders toestemming gevraagd.

De BOF-training duurt ongeveer acht weken met een frequentie van ruim een uur per week. De training is onder schooltijd en wordt gegeven door orthopedagoog Mieke Hotting in samenwerking met Charlotte Hagen (RT-er van school). Voorafgaand aan de eerste training organiseert de school een informatiebijeenkomst voor de ouders.

Extra zorg

Zodra een kind uitvalt op een leergebied of opvalt in gedrag, wordt door de leerkracht in overleg met de intern begeleider een groepsplan opgesteld. Dit groepsplan bestaat uit drie verschillende werkniveaus: er is een basisgroep (iedereen doet hieraan mee), een groep die verrijking/verdieping krijgt en een groep die extra instructie nodig heeft. Indien nodig krijgt het kind extra begeleiding in de vorm van remedial teaching door de remedial teacher (Charlotte Hagen). Het beleid van de school is dat kinderen tot en met groep 7, indien nodig, gebruik maken van remedial teaching.
Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong (KMEOV) krijgen begeleiding bij het maken van extra werk. Dit gebeurt buiten de klas (om de week een uur) samen met leeftijdsgenoten. Kinderen die in de klas meer uitdaging nodig hebben, wordt verdieping van de leerstof aangeboden.

Verkeersonderwijs

De verkeerslessen worden gegeven met lesmateriaal van Veilig Verkeer Nederland. Voor groep 7/8 is dat de *Jeugdverkeerskrant*. Deze verschijnt 8x per jaar. De verkeersregels die daarin voorkomen worden met de hele groep besproken, waarna de opdrachten in de krant kunnen worden gemaakt.
Ook de veilige staat van de fiets is een belangrijk thema; zeker omdat we ook met de fiets naar de gymzaal aan de Huizerweg gaan. In mei/juni doen de kinderen van groep 7 een theorie- en praktijkexamen (fiets). Daarbij wordt ook gelet op de staat van de fiets. Goedgekeurde fietsen krijgen van de politie een OK-sticker. Alleen met die sticker kan aan het praktijkexamen worden deelgenomen. De route krijgen de kinderen van te voren op papier en die moeten ze in de weken voorafgaand aan het examen zelf een paar keer rijden om te oefenen.
Er zijn door het jaar heen nogal wat activiteiten onder schooltijd waarbij gebruik gemaakt wordt van de fiets.

Gym

Er wordt één keer per week een uur gym gegeven door een vakleerkracht in de gymzaal aan de Huizerweg. De gymkleding moet in orde zijn: aparte sportkleding en gymschoenen (geen zwarte zolen). Iedereen moet op de fiets naar de gymzaal toe. Wanneer kinderen geen fiets of gymkleding bij zich hebben, blijven ze op school en gaan bij een andere leerkracht aan het werk. Als kinderen door andere omstandigheden tijdelijk niet kunnen gymmen, moet er door de ouders vooraf een briefje geschreven worden. De schoolleiding toetst de opgegeven reden. Wanneer de gymles op het eerste of laatste uur van de middag valt, mogen de kinderen zelfstandig naar de gymzaal of naar huis fietsen; tenzij ouders hiertegen schriftelijke bezwaar hebben gemaakt bij de leerkracht. Kinderen die overblijven, kunnen ook met de leerkracht mee terug fietsen.

Tekenen

De tekenlessen worden gegeven door een vakleerkracht. Ze vinden één keer per 14 dagen plaats op woensdag. Naast het geven van tekenles, besteedt hij ook tijd aan kunstgeschiedenis.

Dans

Een keer per week krijgen de kinderen een uur dansles van de dansdocent. Het is handig als de kinderen die dag gemakkelijke kleding aan hebben.

Muziek

In de groepen 7 en 8 krijgen de kinderen om de week een halfuur muziekles van een muziekdocente van de Gooische Muziekschool.

Entreetoets groep 7

Een belangrijk ijkpunt voor het vaststellen van de onderwijsresultaten is de Entreetoets van groep 7. De Entreetoets is een uitgebreide toets van het Cito Leerling- en Onderwijsvolgsysteem die in mei wordt afgenomen. De toets omvat de belangrijkste vakgebieden, zoals rekenen, taal, lezen en studievaardigheden. De toets bestaat uit de onderdelen *Taal*, *Rekenen-Wiskunde* en *Studievaardigheden* en brengt van elke leerling per vakgebied het niveau van leerstofbeheersing in kaart voordat zij hun entree maken in groep 8. Vandaar de naam *Entree*toets.
De Entreetoets is voor de school een bruikbaar instrument met drie belangrijke functies: het signaleert de leerstofbeheersing per kind, het geeft leerkrachten concrete handvatten voor onderwijs en klassenmanagement op maat en het is een instrument voor de kwaliteitsbewaking van het onderwijs. Door middel van de Entreetoets kan de leerkracht goed nagaan of de leerlingen op niveau presteren en of er in de kennis en vaardigheden van de leerlingen op bepaalde punten hiaten zitten. De leerkracht kan op basis van de uitslag van de toets zo nodig een gericht handelingsplan maken om die hiaten op te vullen. Ouders ontvangen een gedetailleerde rapportage van de toetsuitslag van hun kind.

Prognose Eindtoets

De Entreetoets van groep 7 levert ook al een indicatie op voor het voortgezet onderwijs. Bij groep 6 is dat nog niet het geval. Op basis van de resultaten van de Entreetoets van groep 7 geeft het Cito een vooruitblik voor het best passende brugklastype. Deze vooruitblik wordt meegestuurd met de uitslag van de Entreetoets.
De KMS vindt het van belang om ouders vroegtijdig een reëel perspectief te kunnen schetsen omtrent een mogelijke keuze voor een schoolsoort in het vervolgonderwijs voor hun kind. Daarom brengt de leerkracht van groep 7/8 al aan het eind van groep 7 (juni) een voorlopig advies uit over een geschikt geachte schoolsoort van voortgezet onderwijs. In januari volgt dan het definitieve schooladvies.

Schoolkamp

Groep 7/8 gaat aan het begin van het schooljaar drie dagen op kamp. Dit kamp is een kennismakingskamp. Naast veel groepsdoorbroken activiteiten waarbij sociale vaardigheden geoefend worden, is er uiteraard tijd voor muziek, toneel en spel. Behalve de eigen leerkrachten gaat ook een aantal ouders als begeleiding mee.

Afsluiting groep 8

In de klas vormen de kinderen uit het 8ste leerjaar één groep met de kinderen uit het 7e leerjaar. Toch werken de 8ste-groepers uit de drie groepen 7/8 regelmatig als één jaargroep samen in het kader van de afsluiting van hun loopbaan op de basisschool. Dit gebeurt met name bij de voorbereiding van hun 'eindproject' dat zij als afsluiting presenteren op de afscheidsavond. Dit is altijd een zeer speciale en feestelijke avond waarin de creatieve talenten van de kinderen volledig tot hun recht komen. Aan het eind van de afscheidsavond worden de leerlingen van groep 8 uitgezongen door alle leerkrachten en door hun eigen ouders. Na de meivakantie werken de drie groepen 8 intensief aan dit thematisch opgezette eindproject. Naast het werken aan het thema kunnen er ook gastlessen/excursies plaatsvinden. Los van dit eindproject brengt groep 8 een bezoek aan het Joods Historisch Museum en het Anne Frank Huis.
In groep 8 wordt geen verslag uitgereikt. Hiervoor in de plaats komt het uitgebreide traject van advisering over de keuze van een school van voortgezet onderwijs (zie paragraaf 7.6.5). De leerlingen van groep 8 ontvangen na het voltooien van hun basisschoolopleiding een getuigschrift van de Katholieke Montessorischool.

6.8 Voortgezet onderwijs

Aansluiting Montessori onderwijs op voortgezet onderwijs

Alle leerlingen van groep 8 van de KMS stromen door naar een reguliere vorm van voortgezet onderwijs in Bussum en omstreken. Regulier wil in dit verband zeggen geen specifieke Montessori middelbare school. De dichtstbijzijnde Montessori scholen van voortgezet onderwijs staan in Almere, Amsterdam en Zeist. Veel ouders kiezen voor een reguliere middelbare school in Bussum, Naarden of Hilversum.
Een aantal uitgangspunten van modern Montessori onderwijs, zoals verantwoordelijkheid voor het schoolwerk, planning, zelfstandigheid en zelfwerkzaamheid wordt ook in het voortgezet onderwijs toegepast. Onze leerlingen die in het voortgezet onderwijs zitten, zijn deze werkwijze van huis uit al gewend omdat ze dat op de KMS geleerd hebben.

Cito Eindtoets

Voor scholen van voortgezet onderwijs geldt dat zij bij de toelating van brugklasleerlingen naast het advies van de basisschool de beschikking moeten hebben over een onafhankelijk toetsgegeven. Vrijwel alle scholen gebruikten daarvoor de Cito toets. De Cito Eindtoets werd in 2014 voor het laatst in februari afgenomen. Vanaf 2015 verschuift de afnamedatum naar eind april.

Eindtoets in 2015

Vanaf 2015 maken alle leerlingen in groep 8 de nieuwe verplichte landelijk Eindtoets voor taal en rekenen. De verplichte eindtoets in het basisonderwijs is bedoeld als een landelijke objectieve toets die van leerlingen in groep 8 meet waar ze staan en wat hun kennisniveau is op het gebied van taal en rekenen voordat ze doorstromen naar het voortgezet onderwijs. Kinderen kunnen niet slagen of zakken voor de toets. De nieuwe eindtoets wordt eind april afgenomen in plaats van februari. Dit om leerlingen van groep 8 meer tijd te geven voor het onderwijsprogramma van het laatste leerjaar.

Na de herfstvakantie wordt in groep 8 van de KMS extra geoefend voor de Cito Eindtoets. Het gaat bij dit oefenen om het leren begrijpen van de specifieke multiple-choice vraagstelling en het zorgvuldig lezen van de opgaven én antwoorden. De kinderen zijn meerkeuzevragen niet structureel gewend en worden door te oefenen gewezen op de valkuilen (onzorgvuldig lezen, te impulsief een antwoord aankruisen). De uitslag van de Cito toets verschijnt drie weken na de afname.

Schoolkeuzeadvies

Bij het kiezen van een geschikte school voor voortgezet onderwijs speelt een aantal factoren een rol zoals leercapaciteiten, motivatie, concentratie en werkhouding. Deze factoren vormen de uitgangspunten voor het gesprek van de leerkracht van groep 8 met de ouders over schoolkeuze in het voortgezet onderwijs. Die gesprekken worden in januari gehouden.
Hoe grondig de Cito Eindtoets ook is samengesteld en jaarlijks wordt bijgesteld, het blijft in zekere zin toch een momentopname. Vandaar dat scholen van voortgezet onderwijs veel waarde hechten aan het advies van de basisschool omdat die de leerling al die jaren in zijn of haar ontwikkeling heeft gevolgd. Het beredeneerde schoolkeuzeadvies is gebaseerd op de volgende gegevens van het kind:

- capaciteiten en leervorderingen bij de hoofdvakken (rekenen-wiskunde, taal en lezen)
- werkhouding (concentratie, werktempo, zelfstandigheid, motivatie en huiswerkattitude)
- sociale vaardigheden
- eventuele bijzonderheden

Aanmelding groep 8 voortgezet onderwijs

Ouders van groep 8 worden door de KMS uitgebreid mondeling en schriftelijk geïnformeerd over de aanmeldings- en toelatingsprocedure voor het voortgezet onderwijs. De informatie daarover is verspreid over de maanden november tot en met maart.
In **november** start de KMS met een speciale informatieavond voor ouders van groep 8 op school. Daarvoor worden gastsprekers uitgenodigd die de verschillende typen van voortgezet onderwijs vertegenwoordigen. Half november komt ook de *Gooische Gids Voortgezet Onderwijs* uit. Hierin staat veel informatie over de verschillende scholen van voortgezet onderwijs in de regio en alle data van voorlichtingsavonden en open dagen. Deze worden altijd in januari en februari gehouden.
In **januari** brengt de leerkracht van groep 8 het schoolkeuzeadvies uit. De uiteindelijke beslissing omtrent de schoolkeuze wordt genomen door de ouders.

Ouders moeten zelf hun kind aanmelden bij één school van het voortgezet onderwijs. En ze moeten dat vooral zeer tijdig doen om verzekerd te zijn van een plaats! De aanmeldingsperiode bij de scholen van voortgezet onderwijs start voor alle scholen op dezelfde datum in februari en duurt tot half maart. Er is in het Gooi door de scholen van voortgezet onderwijs een systeem van toelatingscriteria opgesteld dat gebaseerd is op de correlatie tussen het schoolkeuzeadvies van de basisschool en de uitslag van de Cito Eindtoets. In het geval de door ouders gewenste schoolkeuze afwijkt van het advies van de basisschool, dan wel dat er een grote discrepantie is tussen de uitslag van de Cito Eindtoets en het schoolkeuzeadvies, zal bij het aangemelde kind een nader schriftelijk onderzoek worden afgenomen door de school van voortgezet onderwijs. Als de schoolkeuze aansluit bij het advies van de basisschool wordt het kind vrijwel altijd toegelaten tot de gekozen school.
Met de meeste scholen van voortgezet onderwijs bestaat een goed contact. Ze houden de KMS gedurende de brugklasperiode en de jaren daarna op de hoogte van de resultaten van de oud-leerlingen van onze school. Dat stelt ons in staat om het proces rondom het schoolkeuzeadvies te evalueren op consistentie en validiteit.

7 ONDERWIJSRESULTATEN

Monitoren en opbrengstgericht werken

Op de KMS wordt onderwijs gegeven vanuit de visie dat we meer met onze leerlingen kunnen bereiken als ze goed onderwijs krijgen in een ambitieuze en gestructureerde leer- en werkomgeving (ingebed in een veilig pedagogisch klimaat). Daarom worden er onder het motto 'meten is weten' systematisch evaluatiegegevens over de vorderingen en het ontwikkelingsverloop van de kinderen en het niveau van het aangeboden onderwijs verzameld en beschreven in termen van opbrengst, inhoud en organisatie van het onderwijs. De KMS gebruikt hiervoor in eerste instantie de methodegebonden toetsen die bij de leerboeken horen. Hiermee wordt per leerblok van 3-4 weken gemeten of de doelen zijn behaald. Deze toetsresultaten vormen de leidraad voor de vervolgacties die de leerkracht inzet om opbrengstgericht te werken. Daarnaast worden de Cito-toetsen van het *Cito Volgsysteem primair onderwijs* toegepast. Ook maken we gebruik van de toets SCOL (Sociale Competentie Observatielijst), een leerlingvolgsysteem voor de sociale competentie. De afnamemomenten van de Cito toetsen zijn vastgelegd in de toetskalender.
Er wordt in groep 1 tot en met groep 8 gebruik gemaakt van genormeerde Cito toetsen op het gebied van taal, lezen, rekenen-wiskunde en informatieverwerking. Ook bij de kleuters worden al toetsen. Deze toetsen zijn speciaal voor deze leeftijdscategorie ontwikkeld. Het *Cito Volgsysteem primair onderwijs* dat op de KMS wordt gebruikt omvat naast de algemene toetsen (groep 1 t/m 8) twee belangrijke ijkpunten: de Entreetoetsen (groep 6 en 7) en de Eindtoets Basisonderwijs (groep 8).

De leerkracht houdt de vorderingen bij door middel van een registratieboekje (dagelijks werk) methoden-gebonden toetsen, controledictees, foutenanalyses, de gestandaardiseerde en genormeerde toetsen van het Cito Volgsysteem primair onderwijs en de SCOL (sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem). De leerkracht registreert de vorderingen in de standaardmappen:

- klassenmap met algemene informatie voor de dagelijkse gang van zaken in de groep
- zorgmap met o.a. protocollen dyslexie en dyscalculie, groepsoverzichten en -plannen
- twee leerlingmappen met specifieke informatie per leerling per jaargroep.

Cito Entreetoets groep 6 en 7

Een belangrijk ijkpunt voor het vaststellen van de onderwijsresultaten is de Entreetoets van groep 6 en 7. De Entreetoets is een uitgebreide toets van het Cito volgsysteem die in april-mei wordt afgenomen. De toets omvat de belangrijkste vakgebieden, zoals rekenen-wiskunde, taal, lezen en studievaardigheden. De toets brengt van elke leerling per vakgebied het niveau van leerstofbeheersing in kaart. Daarmee kan onderwijs op maat worden aangeboden als de kinderen hun entree maken in groep 7, respectievelijk groep 8. Ouders ontvangen een gedetailleerde rapportage van de toetsuitslag van hun kind.

Eindtoets Basisonderwijs groep 8

De Eindtoets Basisonderwijs biedt uitkomst bij het kiezen van het juiste brugklastype. De resultaten van de toets helpen de leerling en de ouders bij de keuze van een geschikt type voortgezet onderwijs. De opgaven van de Cito toets sluiten nauw aan bij het onderwijs op de KMS in de basisvaardigheden taal, rekenen-wiskunde en studievaardigheden. Het onderdeel wereldoriëntatie wordt wel getoetst, maar telt niet mee voor de uitslag. De uitslag van de Cito toets zegt op een indirecte manier ook veel over leerlingkenmerken die van invloed zijn op toekomstig schoolsucces, zoals intelligentie, concentratie, motivatie en doorzettingsvermogen.

Opbrengstgegevens Eindtoets groep 8

Als leerlingen van groep 8 de Cito toets hebben gemaakt ontvangt de school twee soorten uitslagen: de individuele uitslag per leerling (die ook voor ouders bestemd is) en een gezamenlijke uitslag van heel groep 8. Deze gezamenlijke uitslag geeft een eindbeeld van de onderwijsresultaten van de school als geheel. Dit totaalresultaat van de KMS wordt uitgedrukt in een standaardscore. Dat is een door het Cito gehanteerde vergelijkingsmaatstaf met een langjarig gemiddelde. De standaardscore wordt uitgedrukt in een fictief getal dat varieert tussen 501 (minimum) en 550 (maximum). De gemiddelde standaardscore in Nederland is 535,2. Landelijk scoort 70% van de leerlingen tussen de 525 en 545.

Hieronder staan de resultaten die achtereenvolgende groepen 8 van de KMS de laatste vier jaar met de Cito Eindtoets hebben behaald.

Cito Eindtoets groep 8 KMS

	2011	2012	2013	2014
Standaardscore KMS	542,9	543,0	542,5	541,4
Langjarig KMS gemiddelde	542,5			
Langjarig landelijk gemiddelde van vergelijkbare scholen	534,8			

Uitstroomgegevens groep 8

Hieronder staat de uitstroompercentages van leerlingen van groep 8 van de KMS die in de afgelopen vier jaren aan het eind van groep 8 zijn doorgestroomd naar het voortgezet onderwijs:

Uitstroompercentages groep 8 KMS naar VO

	2011	2012	2013	2014	gemiddeld
GYMNASIUM VWO	68%	77%	71%	64%	**70%**
HAVO	27%	18%	14%	23%	**20%**
VMBO-T (mavo)	5%	5%	13%	13 %	**9%**
LWOO	2%	0%	2%	0%	**1%**

8 ONDERWIJSONDERSTEUNING (ZORG)

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de ondersteuning, de zorg voor potentiële risicoleerlingen op de Katholieke Montessorischool is geregeld. Vanuit onze Montessorivisie willen wij het onderwijs afstemmen op datgene wat

een kind nodig heeft in pedagogisch en didactisch opzicht. Wij willen verantwoord en doelgericht omgaan met verschillen tussen leerlingen. De sleutel tot succes in het omgaan met verschillen is hoe wij naar kinderen kijken en hoe wij 'leerproblemen' formuleren. Onderwijsbehoeften spelen daarbij een grote rol.
Onderwijsbehoeften worden geformuleerd door aan te geven wat een kind nodig heeft om een volgend leerdoel te bereiken. Met name de interactie tussen leerkracht, leerling en groep biedt daarbij aanknopingspunten voor het onderwijsaanbod, het leerkrachtgedrag en de inrichting van de onderwijsomgeving. Daartoe hebben de leerkrachten van de KMS positieve en hoge verwachtingen van alle leerlingen en gaan zij er op voorhand van uit dat in principe vrijwel alle kinderen de basisvaardigheden kunnen verwerven. Wij willen verantwoord en doelgericht omgaan met verschillen tussen leerlingen. Dit houdt ook in dat er zowel aandacht is voor de kinderen die aan de onderkant dreigen uit te vallen als voor die kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn. Bedoeld is in te grijpen voordat een kind uitvalt en zoveel mogelijk ondersteuning te bieden binnen de eigen groep.
Als een kind uitvalt of opvalt op een leergebied of qua gedrag is de school verantwoordelijk voor de ondersteuning, de zorg aan de leerling. Met ondersteuning bedoelen we dat we ons onderwijs zo goed mogelijk willen afstemmen op de specifieke mogelijkheden en onderwijsbehoeften van ieder kind. Vanuit onze Montessorivisie willen we onze aanpak afstemmen op datgene wat een kind nodig heeft in pedagogisch en didactisch opzicht. Daarvoor hebben de leerkrachten positieve en hoge verwachtingen van alle leerlingen en gaan ervan uit dat in principe vrijwel alle kinderen de basisvaardigheden kunnen verwerven.

Ouders worden bij elke stap die gezet moet worden in het kader van de ondersteuning van hun kind(eren), ingelicht en om medewerking c.q. toestemming gevraagd. Wij zien de ouders als ervaringsdeskundigen. Zij kunnen informatie geven wat volgens hen stimulerend of belemmerend werkt voor hun kind en met de school samenwerken in de ondersteuning van hun kind. De leerkrachten, IB-er en RT-er zijn de onderwijsspecialisten. Het gemeenschappelijk belang is dat het goed gaat met "uw kind, onze leerling". Deze zorgplicht is vanaf augustus 2014 verder aangescherpt met de invoering van Passend Onderwijs.

Passend Onderwijs

In de wetgeving over passend onderwijs staat dat ieder kind het wettelijk recht heeft op onderwijs dat aansluit op zijn of haar onderwijsbehoeften, ongeacht de zorgvraag van het kind. Dit laatste houdt kort gezegd in dat ouders van een kind met specifieke onderwijsbehoeften (bijvoorbeeld omdat er sprake is van een handicap) kunnen kiezen voor een reguliere basisschool in de buurt in plaats van een school voor speciaal onderwijs. Mocht de gekozen reguliere school het kind niet goed kunnen begeleiden, dan is die school verantwoordelijk voor het vinden van een goede plek op een andere reguliere school in de regio.
In het Gooi en omstreken werken ruim honderd basisscholen op bestuurlijk niveau samen om uitvoering te kunnen geven aan passend onderwijs dat in augustus 2014 is ingevoerd. Voor een goede samenwerking is het noodzakelijk om op de scholen te werken vanuit een vast kader voor de zorgstructuur waarbinnen passend onderwijs gerealiseerd kan worden. Dat kader is de 1-zorgroute dat als vertrekpunt heeft het handelingsgericht werken.

Handelingsgericht werken

Alle leerlingen hebben zorg nodig. Leerlingen verschillen echter in de mate waarin en de manier waarop zij zorg nodig hebben. Handelingsgericht werken is een werkwijze voor het omgaan op school met die verschillen tussen kinderen binnen een groep. Het gaat daarbij om het denken en werken vanuit de onderwijsbehoeften van het kind. Dit komt tot uiting in proactief denken en handelen van de leerkracht: hoe kan ik mijn onderwijs afstemmen op dit kind en wat moet ik daarvoor doen?
Tot voor kort werd er op de KMS voor ieder kind dat in de klas extra zorg nodig heeft een zogenoemd handelingsplan opgesteld. Dit betekent dat er in een groep soms heel veel handelingsplannen kunnen zijn als het om meerdere vakken en gedragsaspecten gaat. Vaak ook nog per individueel kind. Deze werkwijze is vanuit het oogpunt van klassenmanagement niet langer vol te houden. Daarom hebben wij de komst van passend onderwijs aangegrepen om de systematiek van zorg in de klas efficiënter te maken. Er wordt nu gewerkt met groepsoverzichten en groepsplannen.

Groepsoverzicht en groepsplan

Om de sociale cohesie in de groep te bevorderen en het klassenmanagement voor de leerkracht uitvoerbaar te houden worden de individuele onderwijsbehoeften van kinderen zoveel mogelijk geclusterd. Dit gebeurt door middel van een groepsoverzicht dat wordt samengesteld aan de hand van de resultaten van de methodegebonden toetsen uit de leerboeken en de methodeoverstijgende toetsen van het Cito Leerling- en Onderwijsvolgsysteem, aangevuld met observaties en gesprekken met kinderen en eventueel ouders. Het groepsoverzicht vermeldt op basis van clustering drie groepen: de (grote) basisgroep, de zorggroep (die meer instructie en/of oefening nodig heeft) en de plusgroep (die verrijking en verdieping nodig heeft).
Groepsoverzichten worden per groep en per vak opgesteld. En dat meerdere keren per schooljaar. Uit dit groepsoverzicht wordt het afgestemde onderwijsaanbod vastgelegd in het groepsplan. Daarin staat voor de drie groepen beschreven welke onderwijsdoelen behaald moeten worden, welke lesmaterialen daarbij gebruikt

worden, welke instructie gegeven wordt, hoe dat georganiseerd wordt en hoe de resultaten gemeten worden. De looptijd van zo'n groepsplan is enige maanden.

Na elke periode van een operationeel groepsplan volgt een periode van evaluatie. Daarin worden de behaalde resultaten verzameld en de ontwikkeling van de onderwijsbehoeften in kaart gebracht als basis voor het volgende groepsplan. Daarmee ontstaat een cyclus van planning & control. Op basis van de verzamelde evaluatiegegevens komen alle leerlingen, inclusief de potentiële risicoleerlingen, automatisch in een groeps-bespreking aan de orde. Dit gebeurt minimaal drie keer per schooljaar. Het cyclisch werken met groeps-overzichten en groepsplannen in combinatie met groepsbesprekingen (gecoördineerd door onze orthopedagoog) wordt handelingsgericht werken genoemd.

Vroegtijdig signaleren

Kinderen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces zijn het meest gebaat bij adequate hulpverlening als ze nog in de beginfase van hun schoolloopbaan zitten. Hoe eerder een kind geholpen wordt, hoe groter de kans op succeservaringen en goed functioneren in de verdere schoolloopbaan. Dat vergroot het zelfvertrouwen en het hebben van zelfvertrouwen is een voorwaarde voor al het leren.
Om in het oog te houden of ieder kind zich naar wens ontwikkelt en vast te stellen of de gestelde onderwijsdoelen worden bereikt, is er binnen het onderwijssysteem van de KMS sprake van voortdurende observatie en registratie van de ontwikkeling van de leerlingen. Deze signalering wordt voornamelijk uitgevoerd op basis van afgenomen toetsen. Ook bij kleuters.
Het vroegtijdig signaleren van potentiële zorgleerlingen begint op de KMS al bij kleuters in groep 1. Vanaf het moment dat een 4-jarige naar school gaat, wordt hij/zij frequent geobserveerd. Daarbij wordt in het bijzonder gelet op directe leerlingkenmerken, zoals voorkennis, taakgerichtheid, motivatie en socialisatie. Uit die observatiegegevens blijkt onder meer of er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong of -achterstand ten opzichte van leeftijdgenootjes.

Structuur onderwijsondersteuning KMS

Uitgangspunt van de ondersteuning voor kinderen die extra aandacht nodig hebben (en dat zijn in de visie van de Katholieke Montessorischool zowel kinderen die aan de onderkant dreigen uit te vallen, als kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn) is preventie van uitval en hulp bieden binnen de eigen groep. Een belangrijk middel daarbij is het stappenplan dat gebaseerd is op de structuur van het ondersteuningsplan van het regionale Samenwerkingsverband waar de KMS in participeert. Dit plan omvat vijf stappen op drie niveaus: intern op groeps- en op schoolniveau, extern op het niveau van het Samenwerkingsverband. Ouders worden bij elke stap die gezet moet worden ingelicht en om medewerking c.q. toestemming gevraagd. De stappen zijn:

leerlingzorg in de groep
stap 1: Leerkracht signaleert proactief en ziet zelf mogelijkheden om het probleem in de klas op te lossen.

leerlingzorg in de school
stap 2: Groepsbespreking met de intern begeleider.
stap 3: Leerlingbespreking met de intern begeleider.

leerlingzorg in de regio
stap 4: Handelingsgerichte diagnostiek en/of begeleiding via het samenwerkingsverband
stap 5: Verwijzing.

Toelichting

stap 1 De leerkracht signaleert vroegtijdig problemen bij de leerling door observaties, schoolwerk, toetsen en foutenanalyses. Er wordt dan door de eigen leerkracht gerichte hulp geboden binnen de groep. Het gaat hierbij om eenduidige problemen. Ook wordt op basis van regelmatige intervisie de gesignaleerde leerproblematiek besproken in de eigen bouw met collega's van parallelgroepen, al dan niet onder leiding van de IB-er.

stap 2 Er zijn vier keer per schooljaar groepsbesprekingen in het kader van handelingsgericht werken. Doel daarvan is te komen tot een volledig overzicht van de resultaten van de leerlingen, zowel van de groep als geheel als van de individuele leerling. Op grond daarvan worden beslissingen genomen over het onderwijs en de eventuele extra zorg.

stap 3 Doel van de leerlingbespreking is om de onderwijsbehoeften en –aanpak van een specifieke leerling nader te analyseren als de problematiek daartoe aanleiding geeft. Binnen de structuur van de leerling-bespreking wordt ook gebruik gemaakt van collegiale consultatie/intervisie.

stap 4 Bij ernstige problematiek of stagnatie in de ontwikkeling wordt in overleg met de ouders besloten tot het eventueel inschakelen van deskundigen voor nader diagnostisch onderzoek.

stap 5 Mocht na het doorlopen van bovenstaande stappen de aard van de leer- en/of gedragsproblemen geen haalbaar perspectief bieden op een normale schoolloopbaan op de Katholieke Montessorischool (en ook zittenblijven niet als reële mogelijkheid wordt gezien) wordt samen met de ouders bekeken of verwijzing naar een andere school voor regulier basisonderwijs of naar een speciale school voor basisonderwijs noodzakelijk is.

Protocollen leerlingzorg

Op de KMS worden de volgende protocollen gehanteerd in het kader van (preventieve) leerlingenzorg:

- **Dyslexieprotocol**: elke groep (3 t/m 8) heeft regels en afspraken hoe moet worden omgegaan met dyslectische leerlingen.
- **Protocol dyscalculie**: dit protocol over kinderen met ernstige rekenproblemen is nog in ontwikkeling en zal in 2012 gereed zijn.
- **Handelingsprotocol hoogbegaafdheid**: dit signaleringsprogramma helpt bij het verkrijgen van advies op maat voor cognitief talentrijke leerlingen.

Daarnaast beschikt de KMS over de volgende meer algemene protocollen:

- **Protocol tegen Pesten**
- **Protocol rouwverwerking**: dit protocol biedt leerkrachten een handreiking hoe te handelen bij het overlijden van een leerling, een personeelslid of een familielid van een leerling ten gevolge van een ongeluk of ziekte.
- **Protocol Meldingen Infectieziekten**: bevat richtlijnen hoe een uitbraak van infectieziekten op school gemeld moet worden bij de GGD.
- **Meldcode kindermishandeling**: signalen van (vermoedens van) kindermishandeling worden volgens de wettelijk verplichte landelijke Meldcode in behandeling genomen.
- **Preventie seksuele intimidatie**

Remedial teaching

RT kan indien nodig worden toegepast in drie gevallen: om tijdelijke hiaten bij kinderen te dichten (a.g.v. langdurige ziekte of verblijf op niet-Nederlandstalige school), bij meerdere opeenvolgende V-scores bij Cito toetsen en bij 'rugzakleerlingen'. Voor deze laatste categorie van leerlinggebonden financiering (LGF) ontvangt de school na toewijzing van de aanvraag een extra budget.
RT wordt gegeven in kleine groepjes in blokken van een aantal weken. De te gebruiken middelen en materialen sluiten zoveel mogelijk aan op hetgeen dat in de groepen wordt gebruikt en is evidence based. Er wordt naar gestreefd de RT zo kortdurend mogelijk te houden. Daarna wordt geëvalueerd met als uitkomst: doorgaan of stoppen (ter beoordeling van de IB-er). Willen ouders meer RT dan het schoolbudget van 80 uur, dan betekent dat inschakeling van privé-RT buiten schooltijd.

Extra hulp in de vorm van RT kan worden gegeven:

- **Binnen de groep** door de eigen leerkracht. In eerste instantie zal extra zorg worden gegeven binnen de eigen groep. Door goed klassenmanagement en het gebruik van de juiste materialen kan de leerkracht de leerling zo efficiënt mogelijk helpen. Er wordt zelfstandig gewerkt en er wordt ook gewerkt op basis van convergente differentiatie.
- **Buiten de groep.** De remedial teacher kan zowel binnen als buiten de groep begeleiden. De begeleiding is doorgaans in kleine groepjes. De RT bestaat uit functionele en didactische training van het lezen, taal of rekenen. De leerkracht levert het handelingsplan aan.

Criteria voor het toepassen van RT

De KMS faciliteert voor leerlingen die daarvoor in aanmerking komen 1 à 2 keer per week 0,5 uur remedial teaching (RT) gedurende twee (al dan niet aaneengesloten) schooljaren. Dat is maximaal 80 RT-uren tijdens de basisschoolperiode van een zorgleerling op de KMS. Overschrijding van het maximum RT-uren is ter beoordeling van de school. Voor RT gelden de volgende criteria:

- Kleuters hebben geen RT, tenzij in het kader van ambulante begeleiding (rugzakje).
- In groep 8 wordt geen RT meer gegeven m.u.v. leerlingen die de F-lijn volgen bij het rekenen.
- De criteria voor RT aan dyslectische leerlingen en leerlingen met dyscalculie staan beschreven in de respectieve protocollen.
- Voor externe RT wordt in beginsel onder schooltijd geen lestijd beschikbaar gesteld i.v.m. de niet waterdichte verantwoordelijkheid en afstemming tussen school en de externe remedial teacher over de aard van de hulp. De schoolleiding beslist hierover per geval.

- Uitzondering hierop is het RT-werk van de Stichting Taalhulp dat wel onder schooltijd kan plaatsvinden.
- Als kinderen naar het Leesambulatorium gaan, stopt op school de RT voor lezen.
- Als ouders geen toestemming geven voor laten uitvoeren van een door school noodzakelijk geacht nader (extern) onderzoek van de leerling stopt de RT direct van school na afloop van het lopende blok.

Faalangst

De KMS biedt aan kinderen uit groep 7 die faalangst hebben een training: *Beter omgaan met Faalangst (BOF*). De training wordt gegeven onder schooltijd en is bedoeld om deze kinderen al jong te leren op een goede manier met faalangst om te gaan.
Naar aanleiding van onze periodieke leerlingobservaties en de algemene toets van SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) die in november wordt afgenomen bij alle leerlingen, signaleren wij kinderen bij wie vermoedelijk sprake zou kunnen zijn van faalangst. Om hierover meer zekerheid te verkrijgen wordt een een aanvullende vragenlijst afgenomen. En de orthopedagoog van school voert een gesprek met het kind. Als op basis van deze gegevens het vermoeden van faalangst is bevestigd, kan het kind in aanmerking komen voor de faalangstreductietraining. Voorafgaand wordt aan ouders toestemming gevraagd.
De BOF-training duurt ongeveer acht weken met een frequentie van ruim een uur per week. De training is onder schooltijd en wordt gegeven door orthopedagoog Mieke Hotting in samenwerking met Charlotte Hagen (RT-er van school). Voorafgaand aan de eerste training organiseert de school een informatiebijeenkomst voor de ouders.

Ondersteuning voor cognitief talentvolle leerlingen (kmeov)

Ondersteuning strekt zich in de visie van de KMS ook uit tot de cognitief meest talentvolle en de hoogbegaafde leerlingen. Wij noemen deze categorie leerlingen *kmeov: kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong*. Ook deze leerlingen hebben onderwijs nodig dat hun talenten maximaal ontplooit. Het is een onderwijskundig gewenste en vanuit het oogpunt van ondersteuning gezien noodzakelijke aanvulling op het reguliere lesprogramma. De school biedt deze leerlingen de gelegenheid om onder schooltijd lessen te volgen die meer aansluiten bij hun hoger denk- en werkniveau. De school beschikt daartoe over een orthotheek met een keur aan verrijkings- en verdiepingsmaterialen. De kmeov-lessen worden aangeboden aan kinderen vanaf groep 4. Kinderen uit groep 4 t/m 8 krijgen 1 uur per week kmeov-les. De kmeov-lessen worden gegeven door Tina Henselijn (specialist hoogbegaafdheid).

De KMEOV is een groep die het hele schooljaar bijeen blijft en omvat kinderen die:

- getest zijn op hoogbegaafdheid en/of versnellen (groep overslaan)
- volgens het *Cito Volgsysteem primair onderwijs* op meer domeinen extreem hoog scoren
- ondanks het aanbod van verrijking in de groep nog extra leerbehoefte hebben en ook tijd over houden in de groep naast het verrijkingsprogramma.

De KMS voert een terughoudend beleid met betrekking tot het klassen overslaan door meer- en hoogbegaafde leerlingen. In overleg met de intern begeleider wordt jaarlijks vastgesteld welke kinderen in aanmerking komen om de kmeov lessen te volgen. De vorderingen van kmeov-leerlingen worden apart aan de ouders gerapporteerd in een bijlage bij het verslag.

9 ONDERWIJSTIJD

9.1 Aantal uren onderwijs: wetgeving

Elke school heeft de verplichting ervoor te zorgen dat de verblijfsduur van een leerling in het basisonderwijs acht aaneengesloten jaren betreft. Scholen kunnen binnen die tijdspanne de onderwijstijd (lesuren) op jaarbasis variëren, mits het totaal te geven minimum aantal lesuren gedurende de hele basisschooltijd gehaald wordt. In

de Wet op het Primair Onderwijs (WPO art. 8) is dit minimum vastgelegd. Basisschoolleerlingen moeten in de acht jaar dat ze op school zitten tenminste 7520 lesuren krijgen. Daarvan moet minimaal 3520 lesuur in groep 1 t/m 4 zitten (880 uur/jaar) en minimaal 3760 (940 uur/jaar) in groep 5 t/m 8. De resterende 240 lesuur kunnen scholen naar eigen inzicht verdelen over de onder- en bovenbouw.
Voor leerlingen in de groepen 3 tot en met 8 geldt bovendien een vijfdaagse schoolweek. Maximaal zeven keer per schooljaar mag voor deze groepen in plaats van een vijfdaagse schoolweek een vierdaagse schoolweek worden ingeroosterd, los van de vierdaagse schoolweken als gevolg van erkende feestdagen.
Op de KMS hebben alleen de kleutergroepen op vrijdagmiddag geen les. Zij maken daardoor minder lesuren dan de groepen 3 tot en met 8. Maar dat is op de KMS nog altijd boven het wettelijk minimum van 880 lesuur. De oudergeleding van de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij het vaststellen van de schooltijden.

9.2 Schooltijden KMS

locatie	**ma, di, do**	**woensdag**	**vrijdag**
De Kwakertjes groep 1/2 Isaäc Da Costalaan 2	08.30 - 11.45 13.00 - 15.15	08.30 – 12.30	08.30- 12.00 kleuters vrij
't Kwetternest groep 1/2 J.J.H. Verhulstlaan 11	08.30 - 12.00 13.00 - 15.00	08.30 – 12.30	08.30-12.00 kleuters vrij
Hoofdgebouw groep 3 t/m 8 J.J.H. Verhulstlaan 13	08.30 - 12.00 13.00 - 15.00	08.30 – 12.30	08.30-12.00 13.00-15.00

’s Ochtends is vanaf 08.15 de schooldeur open voor het inloopkwartier. De lessen beginnen om 08.30.
De leerlingen moeten dan in de klas zijn en ouders het schoolgebouw verlaten hebben.
Nota bene: De schooltijden van De Kwakertjes verschillen op maandag, dinsdag en donderdag een kwartier met die van het Hoofdgebouw en 't Kwetternest wat de eindtijdstippen betreft. Dat is gedaan met het oog op reistijd voor ouders tussen de beide locaties.

Te laat komen

Ouders moeten er voor zorgen dat hun kind 's ochtends en 's middags niet te laat komt. Het binnendruppelen van laatkomers veroorzaakt veel onnodige onrust in de groepen. Ook mist het kind dan de aanvang van de les. Bij te laat komen geldt de volgende regel: als ouders hun kind na 08.30 uur (of na 13.00 uur) op school brengen, moeten zij het kind bij de voordeur afleveren en niet meer meelopen in school.
De verantwoordelijkheid voor het te laat komen ligt bij de ouders van het kind. Bij herhaald te laat komen worden de ouders daarop aangesproken. In eerste instantie door de leerkracht. Leidt dat niet tot verbetering, dan worden ouders door de schoolleiding aangeschreven. Lukt het dan nog niet om op tijd te komen, dan kan de school besluiten het kind niet eerder in het lokaal toe te laten dan bij de eerstvolgende leswisseling. Tot die tijd wacht het kind op de gang.

Voorkoming lesuitval

Op de KMS is een scenario opgesteld voor het geval een leerkracht wegens ziekte of andere onvoorziene omstandigheden voor korte tijd moet verzuimen. Uitgangspunt is dat de groep dan verdeeld wordt over de andere groepen wanneer er niet meteen een invalleerkracht geregeld kan worden. Het doel daarvan is om lesuitval tegen te gaan. In elke bouw is vastgelegd welke kinderen dan naar welke groepen gaan. In de klassenmap van iedere groep (en bij de directie) ligt een verdeellijst. In de klassenmap is ook een overzicht aanwezig waarop de leerstof staat vermeld die aan de orde geweest is en/of de volgende dag aan de orde dient te komen.
Op het moment dat er twee of meer leerkrachten ziek zijn en er geen interne of externe vervanging beschikbaar is, zal de schoolleiding naar bevind van zaken handelen. Het naar huis sturen van een groep behoort dan tot de (laatste) mogelijkheid, met dien verstande dat kinderen de eerste dag niet naar huis gestuurd worden.

9.3 Leerplicht en schoolverzuim

Leerlingen van 4 jaar zijn nog niet leerplichtig. Zij mogen wel naar groep 1, maar moeten nog niet. Ook hoeven zij niet meteen hele dagen naar school. Overigens gaan wij er bij ons onderwijsprogramma vanuit dat wanneer kleuters eenmaal naar groep 1 gaan, zij dit zo volledig mogelijk doen. Thuishouden is dan een uitzondering.
Een leerling wordt leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand die volgt op de maand waarin het kind 5 jaar is geworden. Vanaf die dag vallen leerlingen onder de werking van de Leerplichtwet (totdat ze 17 jaar zijn). De Leerplichtwet stelt leerlingen van 12 jaar en ouder ook zelf verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek. Zij kunnen persoonlijk worden aangesproken op ongeoorloofd schoolverzuim.

Ongeoorloofd schoolverzuim

Op grond van de Leerplichtwet is het voor leerplichtige leerlingen niet mogelijk de school te verzuimen anders dan in geval van ziekte. In voorkomend geval moeten ouders de school daarvan zo spoedig mogelijk in kennis stellen. De strekking van de Leerplichtwet houdt in dat in beginsel geen verlof zal worden verleend voor een extra vakantie, een lang weekend of midweek, familiebezoek in het buitenland, deelname van leerlingen aan evenementen onder schooltijd, enzovoort. In de Leerplichtwet zijn daaromtrent de volgende bepalingen expliciet vastgelegd:

- De ouder/verzorger die zonder de vereiste toestemming een leerplichtige jongere van school houdt, begaat een strafbaar feit.
- De directeur is wettelijk verplicht om van (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim melding te doen bij het Regionaal Bureau Leerlingzaken.

Op de KMS worden dagelijks in alle groepen de afwezige leerlingen geregistreerd. Als een leerling aan het begin van de ochtend- of middaglessen zonder opgaaf van reden afwezig is, belt de school naar de ouders. De gegevens uit de dagelijkse absentenregistratie worden gescreend op verzuimpatronen. De bepalingen uit de Leerplichtwet maken de directeur van de school aangifteplichtig als er sprake is van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim. De school geeft in voorkomende gevallen de kennisgeving van het (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim door aan het Regionaal Bureau Leerlingzaken.

Extra verlof onder schooltijd

Alleen als er sprake is van aantoonbare zeer bijzondere omstandigheden kan er in beginsel verlof onder schooltijd verleend worden. Een verzoek daartoe dient tenminste zes weken van tevoren schriftelijk en met redenen omkleed bij de schoolleiding te worden ingediend. Formulieren daarvoor zijn op school verkrijgbaar. De schoolleiding is wettelijk verplicht het verzoek te toetsen aan de richtlijnen van de Leerplichtwet. Bij de afweging staat het belang van de leerling voorop. Tegen een afwijzing is beroep mogelijk bij de afdeling Rechtspraak van de Raad van State.

Onderstaande informatie is afkomstig van het Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek.
http://www.rblgooi.nl/

RICHTLIJN AFHANDELING AANVRAGEN **EXTRA VERLOF WEGENS GEWICHTIGE OMSTANDIGHEDEN**
IN HET ARRONDISSEMENT AMSTERDAM

In de Leerplichtwet is geregeld dat een leerplichtige de school moet bezoeken als er onderwijs wordt gegeven. In een aantal gevallen is een uitzondering op deze regel mogelijk. Bij zogenaamde 'gewichtige omstandigheden' **kan** er door de directeur van de school (bij een aanvraag voor een periode van maximaal tien schooldagen) dan wel de leerplichtambtenaar (bij meer dan tien schooldagen) extra verlof worden verleend. In het Arrondissement Amsterdam gelden daarbij de volgende afspraken.

Voor **verhuizing**	maximaal 1 schooldag
Het voldoen aan **wettelijke verplichtingen** voor zover niet mogelijk buiten schooltijden: (bijvoorbeeld een bezoek aan de vreemdelingenpolitie)	geen maximale termijn vastgesteld
Voor het bijwonen van het **huwelijk** van een bloed- of aanverwant t/m 3e graad	in Nederland 1-2 schooldagen in buitenland maximaal 5 schooldagen
Bij **ernstige ziekte** van ouders, bloed- of aanverwant t/m 3e graad	geen maximale termijn vastgesteld
Bij **overlijden** van bloed- of aanverwant:	in de 1e graad maximaal 5 schooldagen in de 2e graad maximaal 2 schooldagen in de 3e en 4e graad maximaal 1 dag bij overlijden in buitenland 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen
Bij 12,5-25-40-50 jarig **ambtsjubileum** en het 12,5-25-40-50 en 60 jarig **huwelijksjubileum**	maximaal 1 schooldag
Religieuze verplichtingen	maximaal 1 schooldag
Voorbereiding emigratie	maximaal 2-6 schoolweken

Voor andere naar het oordeel van de directeur/leerplichtambtenaar belangrijke redenen, niet zijnde vakantieverlof:	geen maximale termijn vastgesteld.

Bij alle aanvragen geldt dat:

Verlofaanvragen dienen ten minste zes weken van tevoren bij de directeur van de school te worden aangevraagd. Indien deze termijn niet is aangehouden moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd. Extra verlof altijd zo beperkt mogelijk moet worden gehouden.
Er voorwaarden gesteld kunnen worden. Schriftelijk bewijs dient te worden overgelegd.

Waarschuwing

De directeur van de school is verplicht de leerplichtambtenaar mededeling te doen van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim. Tegen die ouders die hun kind(eren) zonder toestemming van school houden, kan proces-verbaal worden opgemaakt.

10 OUDERS EN SCHOOL

In het leven van kinderen speelt de school een heel belangrijke rol. Niet alleen op het gebied van het aanleren van kennis en vaardigheden, maar ook op het terrein van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hoewel het primaat van de opvoeding bij de ouders/verzorgers ligt, zijn school en ouders samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind. De school hecht veel belang aan grote betrokkenheid van de ouders. Die betrokkenheid geldt in de eerste plaats voor de eigen groep waarin de kinderen zitten. En in de tweede plaats voor de school in z'n geheel als leef- en werkgemeenschap voor alle kinderen en volwassenen van de KMS.

Er is een maatschappelijke trend om de school meer en meer in de rol van opvoeder te krijgen; dit is en blijft binnen de KMS het primaat van de ouders. De KMS stelt daarbij een duidelijke grens aan het domein van de school waar het gaat om het opvoeden van de kinderen. De KMS is er om goed onderwijs te geven.

10.1 Wat verwacht de school van KMS-ouders?

Ouders spelen een belangrijke, stimulerende en actieve rol met een voorbeeldfunctie. Van alle ouders die hun kind naar de Katholieke Montessorischool sturen verwachten wij dat zij:

- **de visie en uitgangspunten van ons onderwijs onderschrijven**
- **zich conformeren aan de omgangsregels die op school gelden**
- **dit ook tot uitdrukking brengen in hun gedrag binnen schoolverband**
- **naar vermogen participeren in het schoolleven**
- **de vrijwillige jaarlijkse ouderbijdrage betalen.**

10.2 Ouderhulp

Geen enkele basisschool kan goed functioneren zonder de hulp en inbreng van de ouders. De KMS is in de gezegende omstandigheid dat er veel ouderparticipatie is. De ouders nemen in het algemeen een hoge mate van verantwoordelijkheid voor hun kinderen en juist daardoor kan de KMS meer doen dan op andere scholen het geval is. Er is daarnaast een grote groep enthousiaste ouders die de leerkrachten ondersteunt. Gelijktijdig kan het (onbedoeld) voorkomen dat er ouders minder bijdragen dan ze wellicht zouden willen of kunnen. De KMS probeert een goede balans tussen aanbod en vraag te creëren, zodat eenieder een bijdrage levert, maar ook dat eenieder in de gelegenheid wordt gesteld om deze bijdrage te leveren.
Aan de KMS zijn verschillende gremia verbonden waarin ouders actief participeren, zoals in het schoolbestuur, de medezeggenschapsraad, de verschillende commissies, als klassenouder of als (ad hoc) hulpouder. Ouderhulp is voor een goed functionerende schoolgemeenschap onmisbaar.

Commissies

De activiteitencommissies hebben als doel het contact en de samenwerking tussen school en ouders te bevorderen door het schoolleven te verrijken in het belang van alle kinderen. Ouders in deze commissie helpen de leerkrachten bij het organiseren van schoolactiviteiten zoals de Kinderboekenweek, sinterklaas, kerst, de avondvierdaagse, schoolvoetbal, etc. Zij nemen het team praktische zaken uit handen. Er is ook een actieve biebcommissie voor de uitgebreide schoolbibliotheek.
De commissies zullen de activiteiten meestal zelf uitvoeren of coördineren en delegeren, waarbij zij de hulp kunnen inroepen van andere ouders en leerkrachten. Als ouder deel uitmaken van een commissie is een leuke en zinvolle manier om actief betrokken te zijn bij onze school en contact te hebben met directie, leerkrachten, leerlingen en andere ouders. Op klassenniveau kan dat in de rol van klassenouder. Een overzicht van de verschillende commissies die op de KMS actief zijn staat in het Jaardeel.

Klassenouders

Aan elke groep zijn één of twee klassenouders verbonden. Deze worden aan het begin van het nieuwe schooljaar door de leerkracht geworven. Zij ondersteunen de leerkracht bij het organiseren van activiteiten en onderhouden contacten met de andere ouders van de groep. Ook beheren ze de klassenpot. De inleg voor deze lief- en leedpot is € 3,- per kind.
Klassenouders worden voor één schooljaar aangesteld en staan onder verantwoordelijkheid van de leerkracht. De functie van klassenouder omvat assisterende en contactuele werkzaamheden en kent een aantal verantwoordelijkheden. Deze zijn vastgelegd in een taak- en functieprofiel:

- helpt de leerkracht bij het organiseren en coördineren van festiviteiten, excursies, schoolreisjes, activiteiten en andere schoolaangelegenheden voor de groep;
- verricht daarbij hand- en spandiensten en schakelt zoveel mogelijk ouders in;
- staat klaar voor alle kinderen van de groep;
- geeft geen pedagogische of didactische invulling aan zijn/haar taak;
- verwijst ouders die een probleem met school hebben direct door naar de betrokken leraar of directie, conform de klachtenprocedure van de school;
- beheert de klassenpot en legt daarover schriftelijk verantwoording af aan de ouders;
- betrekt ouders van nieuwe kinderen bij de groep;

De namen van de klassenouders staan vermeld in het Jaardeel.

Voor een aantal activiteiten is hulp van ouders onmisbaar. U kunt zich aan het begin van het schooljaar via een intekenlijst opgeven. Van ouders die zich via de intekenlijst voor bepaalde activiteiten hebben opgegeven, wordt de naam aan de betreffende klassenouder(s) doorgegeven. Indien nodig wordt u door de leerkracht of klassenouder benaderd.

10.3 Contact ouders/school

Ouders zijn van harte welkom om het werk van hun kind in de klas te bekijken of een afspraak met de leerkracht te maken. Na schooltijd kan men daarvoor terecht bij de leerkracht. Ouders kunnen ook desgewenst een afspraak maken met de directeur, indien het schoolzaken betreft die niet door de leerkracht afgehandeld kunnen worden. Daarnaast organiseert de school vier soorten ouderavonden waarop ouders nader kunnen kennismaken met de school:

- **Algemene ouderavond** (2x per jaar). Tijdens deze avond geven bestuur en directie informatie over algemene zaken en/of beleidszaken.
- **10-minutengesprekken** over de vorderingen van het kind (zie hieronder).
- **Informatieavond**. Aan het begin van het jaar geeft de leerkracht uitleg over de inhoud en organisatie van het onderwijs in de klas. Tevens is deze avond bedoeld om kennis met elkaar te maken en het lesmateriaal in te zien.
- **Montessori Café** (zie hieronder).

Oudergesprekken

Drie keer per jaar is er gelegenheid voor een regulier oudergesprek met de leerkracht van uw kind (oktober, februari en juni). Twee keer per jaar verschijnt het verslag (rapport) waarin de vorderingen worden weergegeven. Ook bespreken we de sociaal-emotionele ontwikkeling van uw kind. Eventueel gemaakte afspraken worden vastgelegd op een gespreksformulier en door ouders ondertekend.

Montessori Café

Het Montessori Café van de KMS biedt de ouders de gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen over zaken die in het leven van een leerling op de basisschool een rol spelen. Een deskundige verzorgt op zo'n avond van het Montessori Café op school een inleiding en daarna kunnen ouders met elkaar en de deskundige in gesprek over alle opvoedkundige aspecten die met het onderwerp te maken hebben. Doel van de avond is om open met elkaar in gesprek te kunnen gaan over pedagogische vraagstellingen.
Waarom vindt de KMS dit belangrijk? Binnen de school zijn we de hele dag aan het opvoeden. En natuurlijk wordt daarvoor een basis gelegd bij de kinderen thuis. Wij willen graag dat we gedeelde waarden en normen hebben met respect voor andere inzichten. We zijn ervan overtuigd dat ook ouders van elkaar kunnen leren en dat het goed is te weten hoe anderen in de leefomgeving van onze leerlingen ergens over denken. Maar ook voor ouders is er nog veel te leren van deskundigen. Vaak deel je vragen. Alle kinderen zitten in dezelfde levensfase of dicht daaromheen. Het Montessori Café is geen lezing in de zin van pure kennisoverdracht. Het is een uitnodiging om samen te kijken naar wat er speelt in het leven van onze kinderen. Doorgaans zijn er twee avonden per schooljaar dat het Montessori Café haar deuren opent. Dat wordt aangekondigd in de nieuwsbrief.

10.4 Informatieverstrekking aan ouders

Maandelijks publiceert de schoolleiding een nieuwsbrief. Hierin staat informatie over lopende schoolzaken en wordt een actuele agenda van belangrijke activiteiten vermeld. De nieuwsbrieven worden in een pdf-bestand op de website geplaatst. Ouders ontvangen per e-mail een melding als de nieuwe nieuwsbrief beschikbaar is op de website. De laatst uitgebrachte Nieuwsbrief hangt op de prikborden in de hal van de schoolgebouwen.
Er zijn via internet veel instanties waarop ouders terecht kunnen om algemene informatie over het onderwijs op te zoeken. In hoofdstuk 4 van het Jaardeel staan de belangrijkste genoemd.

Informatieplicht aan (gescheiden) ouders

Er zijn leerlingen bij ons op school waarvan de biologische ouders niet (meer) bij elkaar wonen. De KMS vindt het van belang om beide ouders goed te informeren over de ontwikkeling van hun kind. Voorwaarde is dat beide ouders zelf hun verschillende woonadressen (en e-mailadressen) kenbaar hebben gemaakt aan de leerlingenadministratie (administratie@kmsbussum.nl).
De ouder die belast is met het ouderlijk gezag, heeft de wettelijke verplichting om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van zaken die hun kind betreffen. Dat geldt dus ook voor gegevens over schoolresultaten. De KMS hanteert het volgende beleid met betrekking tot het informatierecht van ouders:

Hoofdregel is dat de school in het belang van het kind een absoluut onafhankelijke positie inneemt ten opzichte van beide ouders.

volledig informatierecht

- Alle ouders/verzorgers hebben in principe recht op alle informatie van de school over hun kind. Dit geldt ook voor ouders die gescheiden zijn.
- Voor ouders die gescheiden zijn en niet meer bij elkaar wonen, maar wel beiden het ouderlijk gezag hebben, geldt dat zij allebei recht hebben op alle informatie over hun kind.
- Aan beide ouders wordt de volgende informatie verstrekt: leerprestaties, verslagen (rapporten), uitnodigingen voor oudergesprekken en algemene ouderavonden, (nieuws)brieven en schoolgids. De informatie wordt per e-mail opgestuurd of aan het (oudste) kind meegegeven. Hierbij wordt aangetekend dat voor een oudergesprek beide ouders worden uitgenodigd voor één gezamenlijk gesprek. Alleen in bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken.
- Het is de verantwoordelijkheid van gescheiden ouders om school te informeren over de manier waarop zij voor oudergesprekken kunnen worden uitgenodigd.

beperkt informatierecht

- Ouders die geen gezag (meer) hebben over hun kind, hebben beperkt recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar zelf om moeten vragen; de school hoeft uit zichzelf geen informatie te verstrekken aan deze ouder.
- De gescheiden vader die niet belast is met het ouderlijk gezag moet bovendien het kind erkend hebben. Anders heeft hij geen recht op informatie; ook niet als hij erom vraagt.
- Ouders met een beperkt recht op informatie krijgen van school uitsluitend informatie over de schoolvorderingen en eventuele sociaal-emotionele ontwikkelingen van hun kind.
- Als het belang van het kind zich tegen informatieverstrekking verzet, vervalt het recht op informatie. Dit kan het geval zijn indien een rechter of GZ-psycholoog heeft geoordeeld dat het geven van informatie aan een ouder het kind zal schaden.

10.5 Ouderbijdrage

De bekostiging van het basisonderwijs is in Nederland geregeld door de overheid. De overheid maakt daarbij geen onderscheid tussen openbare en bijzondere scholen. Alle scholen ontvangen dezelfde basisvergoeding die gebaseerd is op het gemiddeld aantal kinderen in een schooljaar. De meeste scholen hebben naast de rijksbijdrage nog een belangrijke inkomstenbron: de ouderbijdrage. De Wet op het Primair Onderwijs (art. 40) stelt dat van ouders een bijdrage mag worden gevraagd.
De Katholieke Montessorischool stelt zich ten doel om kwalitatief goed onderwijs te geven. Om dit doel te kunnen bereiken acht de Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum waar de KMS onder valt, het noodzakelijk dat de school naast de subsidie van het Rijk ook kan beschikken over extra financiële middelen.
De Stichting vraagt van alle ouders van leerlingen op de KMS een vrijwillige ouderbijdrage die door de Stichting geheel ter beschikking wordt gesteld aan de school. De beslissing over de toelating van een aangemelde leerling bij de KMS is niet afhankelijk van de ouderbijdrage. Uit de ouderbijdragen worden uitsluitend school- en onderwijsgebonden activiteiten bekostigd. De ouderbijdrage is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Voor de KMS is het ontvangen van ouderbijdragen onmisbaar om haar bijzondere dubbele karakter (katholiek en Montessori) te kunnen behouden.

Waar wordt de ouderbijdrage aan besteed?

De ouderbijdrage wordt besteed aan:

- het inzetten van specifiek Montessori lesmateriaal en extra verbruiksmateriaal
- het inzetten van vakdocenten voor dans, gymnastiek, tekenen en muziek
- het aanbieden van remedial teaching en orthopedagogische ondersteuning
- het organiseren van bijzondere activiteiten (o.a. culturele excursies, Sint, Kerst, Pasen, eindejaarsfeest)
- de contributie aan de Nederlandse Montessori Vereniging
- de kosten van de inning van de ouderbijdrage

Hoogte ouderbijdrage

De bijdrage is afhankelijk van het aantal kinderen per gezin dat op de KMS zit en het belastbaar gezins-inkomen. De maximale ouderbijdrage is 450 euro voor het eerste kind (peildatum 2011). De ouderbijdrage wordt geheven vanaf de eerste schooldag waarop het kind de Katholieke Montessorischool als leerling bezoekt. Net als vorig

schooljaar zijn de inkomensgrenzen van de ouderbijdrage aangepast aan het door het Centraal Plan Bureau (CPB) vastgestelde bruto modale inkomen en is de hoogte van de ouderbijdrage zelf niet aan de inflatie aangepast.
De begroting van de ouderbijdrage en de financiële verantwoording ervan zijn openbaar. Het is de intentie van het bestuur om jaarlijks aan de ouders inzicht te geven in het gevoerde financiële beleid. Dat gebeurt op de algemene ouderavond in mei. De stukken daarover liggen bij de directie ter inzage. De begroting voor het schooljaar wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de oudergeleding van de Medezeggenschapsraad. Juist omdat het een vrijwillige bijdrage betreft, is het van het allergrootste belang dat ouders de bijdrage wel voldoen. Anders komen alle extra voorzieningen die uit de ouderbijdrage bekostigd worden in de knel. Ouders ontvangen aan het begin van het schooljaar via de schooladministratie de brief met het opgaafformulier voor de ouderbijdrage. Voor vragen over de ouderbijdrage kunnen ouders zich wenden tot de penningmeester van de KMS (zie Jaardeel).

10.6 Sponsoring

De Katholieke Montessorischool vindt het van belang een zichtbare plaats in te nemen in de samenleving en vindt het daarom wenselijk dat er goede relaties tussen de school en de maatschappij bestaan, vooral waar dit de visie van de school verder ondersteunt. Binnen deze maatschappelijke relaties kunnen ook relaties van financiële aard, zoals sponsoring, bestaan. De KMS heeft daartoe een sponsorbeleid geformuleerd. De school baseert zich bij haar sponsorbeleid op het convenant *Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring (2009)*.
Onder sponsoring wordt verstaan geldelijke en/of materiële bijdragen, niet gebaseerd op de onderwijs-wetgeving en niet zijnde de ouderbijdragen, indien het schoolbestuur als bevoegd gezag daarbij, al dan niet uit eigen beweging, in welke vorm dan ook verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen in schoolverband (bijvoorbeeld binnen de schooltijden, het overblijven daaronder begrepen) worden geconfronteerd.

De KMS acht sponsoring van belang vanwege de gewenste aanvulling op de budgetten om voor het bekostigen van activiteiten die het onderwijsproces ondersteunen extra middelen te genereren en vanwege de relatie van de school met de maatschappij. Concreet houdt dit in:

- de erkenning dat sponsoring een tweezijdige relatie inhoudt, waarbij de school een aantrekkelijke, zelfstandige partner wenst te zijn;
- de school behoudt het primaat bij haar pedagogisch-didactische opdracht;
- het primaire onderwijsproces mag niet afhankelijk worden van sponsoring.

Bij sponsoring hoort een tegenprestatie. Deze tegenprestatie vindt in schoolverband plaats onder verantwoordelijkheid van de school. Sponsoring behoeft een groot draagvlak binnen de schoolorganisatie.
De school tracht dit te bereiken door:

- instemming te vragen aan de MR inzake het sponsorbeleid;
- één lid van de MR en enkele ouders van schoolgaande leerlingen in de sponsorcommissie zitting te laten nemen;
- over de gepleegde sponsoractiviteiten met vermelding van omvang inkomsten en verschuldigde tegenprestatie jaarlijks een verslag op te stellen.

10.7 Goede doelen

De Katholieke Montessorischool heeft als bestemming voor een goed doel gekozen voor de Flores Projecten. Dit is een kleinschalig project op het eiland Flores in de Indonesische archipel. Het project wordt gerund door een Nederlandse vrouw die zich al jaren inzet voor het lot van de bewoners. Zij ondersteunt daar via het systeem van microkredieten lokale initiatieven die primair gericht zijn op het kunnen voorzien in het eigen levensonderhoud en beter onderwijs. Aan de leerlingen (en ouders) van de KMS wordt gerapporteerd waaraan het ingezamelde geld is besteed.

11 LEERLINGZAKEN

11.1 Inschrijving nieuwe leerlingen

Bij de leerlingenadministratie van de Katholieke Montessorischool wordt onderscheid gemaakt tussen aanmelden en inschrijven. Aanmelden gaat aan inschrijven vooraf. Bij een aanmelding wordt het kind geregistreerd als toekomstige leerling van de KMS. Feitelijk zit het kind dan nog niet op onze school. Van inschrijving (= toelaten) is pas sprake als het kind daadwerkelijk onderwijs op de KMS volgt. Om als leerling tot de school te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt. Tussen het moment van aanmelden en inschrijven kan daarom enige tijd zitten; soms jaren. Vroegtijdig aanmelden vergroot de kans op plaatsing. Gezien de lengte van de wachtlijsten voor de komende schooljaren is het aan te raden nieuwe leerlingen al heel vroeg bij de

Katholieke Montessorischool aan te melden. Hieronder wordt de aanmeldings- en inschrijvingsprocedure van de KMS nader toegelicht.

Aanmeldingsprocedure

Aanmelding geschiedt door het downloaden van de KMS site http://www.kmsbussum.nl/index.php/de-school/aanmelden (of aanvragen) en invullen van het aanmeldingsformulier. Per kind moet het volledig ingevulde en ondertekende gele aanmeldingsformulier teruggestuurd worden naar de administratie van de Katholieke Montessorischool. Zodra het aanmeldingsformulier door de school is ontvangen en de eenmalig verschuldigde administratiekosten op de bankrekening van de KMS zijn bijgeschreven wordt de aanmelding verwerkt. De definitieve aanmeldingsdatum is òf de datum van bijschrijving òf de datum van ontvangst van het aanmeldingsformulier (indien geen administratiekosten meer verschuldigd zijn).

Administratiekosten

Bij het aanmelden van een nieuwe leerling voor de Katholieke Montessorischool worden eenmalig 60 euro administratiekosten in rekening gebracht. Deze kosten worden in rekening gebracht bij de aanmelding van het eerste kind uit het gezin voor onze school en dus niet meer voor later aangemelde jongere broertjes of zusjes. De administratiekosten moeten worden betaald ongeacht of er plaats is op school voor het kind of dat het op de wachtlijst komt te staan.
Na verwerking van het aanmeldingsformulier ontvangen ouders bericht of hun kind daadwerkelijk op de KMS is geplaatst in de groep en het schooljaar waarvoor het is aangemeld, dan wel dat het kind op de wachtlijst staat omdat de betreffende groep al vol is. Bij uitschrijving of annulering van de aanmelding worden betaalde administratiekosten niet gerestitueerd.

Wachtlijst

Na verwerking van het aanmeldingsformulier ontvangen ouders bericht of hun kind daadwerkelijk op de KMS is geplaatst in de groep en het schooljaar waarvoor het is aangemeld, dan wel dat het kind op de wachtlijst staat omdat de betreffende groep al vol is. Indien het kind onverhoopt op de wachtlijst komt te staan, zal de administratie van de KMS contact met de ouders opnemen zodra er wel plaats beschikbaar is gekomen. Bovendien worden alle ouders van wachtlijstleerlingen jaarlijks aangeschreven met de vraag of de betreffende leerling nog op de wachtlijst moet blijven staan. Zodoende blijft de wachtlijst actueel. De volgorde van de plaats op de wachtlijst is afhankelijk van de volgende vier criteria:

1. er is reeds een broertje/zusje ingeschreven op de Katholieke Montessorischool.
2. het aangemelde kind is afkomstig van een andere Montessorischool.
3. evenwichtige verdeling leerlingenaantallen bij beginnende kleuters (zie toelichting)
4. evenwichtige verdeling van de aantallen jongens en meisjes
5. datum van aanmelding

Voor informatie over plaatsingen en over de wachtlijst kunt u terecht bij de leerlingenadministratie,
tel: 035 69 11011 of via: administratie@kmsbussum.nl.

Toelichting bij criterium 3

Bij kleuters die voor het eerst naar groep 1 gaan wordt onderscheid gemaakt tussen *starters* en *instromers*. Starters zijn kinderen die aan het begin van het nieuwe schooljaar naar school gaan. Zij worden 4 jaar in de maanden juli, augustus, september, oktober, of begin november. Instromers zijn kleuters die vanaf half november of daarna 4 jaar worden. Starters stromen na twee schooljaren door naar groep 3. Instromers na 2,5 schooljaar. Deze doorstroming heeft consequenties voor de leerlingenaantallen in groep 3.
Bij een dreigende ongelijke verdeling van de aantallen starters en instromers behoudt de school zich het recht voor om starters of instromers die niet bovenaan de wachtlijst staan voor te laten gaan bij plaatsing. Dit recht behoudt de school zich ook voor bij een dreigende zeer scheve verdeling van de aantallen jongens en meisjes.

Plaatsing voor groep 2 of hoger

Bij aanmelding voor groep 2 of hoger van nieuwe leerlingen die afkomstig zijn van een andere school hanteert de KMS een aannameprocedure. Indien er plaats beschikbaar is, vindt onder voorbehoud toelating op de KMS plaats:
vanaf groep 3 wordt de aangemelde leerlingen getest op het beheersingsniveau van leerstof;
de orthopedagoog van de KMS neemt contact op met de school waar de leerling vandaan komt om te informeren naar leerprestaties, taakgerichtheid en het sociaal functioneren van het kind;
de orthopedagoog informeert de ouders over de uitslag van de afgenomen tests;
indien de uitslag van de tests of het contact met de huidige school daartoe aanleiding geeft, vindt er met de ouders een vervolggesprek plaats.
Zodra de schoolleiding naar aanleiding van deze procedure een definitief plaatsingsbesluit heeft genomen over de toelating van het kind, wordt de ouders geïnformeerd.

Van aanmelding naar inschrijving/toelating

Op de eerste schooldag van het kind op onze school moeten ouders de aanmelding omzetten in een formele inschrijving. Ouders ontvangen daarover nadere informatie via de leerkracht. Bij het officiële inschrijfformulier moet ook een document van de Belastingdienst gevoegd worden waarop het burgerservicenummer van de in te schrijven leerling staat vermeld. Dit in verband met de toekenning door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van een uniek onderwijsnummer aan elke leerling die leerplichtig is. Als het kind eenmaal onderwijs op de KMS volgt, wordt van de ouders een jaarlijkse vrijwillige ouderbijdrage gevraagd (zie hoofdstuk 11). Uit deze vrijwillige ouderbijdrage worden extra voorzieningen ten behoeve van het onderwijs bekostigd, zoals vakleerkrachten, remedial teaching en bijzondere activiteiten voor de leerlingen. Deze ouderbijdrage staat geheel los van de eenmalige administratiekosten bij de aanmelding.

Uitschrijven van een leerling

Uitschrijven van een leerling gebeurt schriftelijk door ouders bij de directie. Wanneer een leerling wordt uitgeschreven, stuurt de KMS hiervan een digitale melding naar de nieuwe school. Aan de ouders wordt het Onderwijskundig Rapport Schoolverlaters in tweevoud uitgereikt (kopie voor nieuwe school). In dit rapport staan de laatste gegevens en vorderingen van het kind vermeld. Voor leerlingen die naar het buitenland emigreren wordt een *Leaving Report* en *Transfer Certificate* opgesteld. De leerlingen van groep 8 ontvangen na het voltooien van hun basisschoolopleiding een getuigschrift van de Katholieke Montessorischool.

11.2 Leerlingverdeling KMS

Als nieuwe leerlingen toegelaten worden tot de Katholieke Montessorischool worden ze geplaatst in de jaargroep waarin ze op dat moment thuis horen qua leeftijd en ontwikkeling. Het is binnen het Montessori onderwijs niet vanzelfsprekend dat een jaargroep automatisch acht basisschooljaren bij elkaar blijft. Als kinderen van de ene bouw overgaan naar de volgende bouw (bijv. uit groep 2 van bouw 1/2 naar groep 3 van bouw 3/4) worden ze herverdeeld.
In beginsel wordt er verticaal doorgestroomd bij wisseling van bouw. Dat wil zeggen dat jaargroepen zoveel mogelijk ongewijzigd blijven. Het kan echter voorkomen om binnen een bouw toch tot herverdeling van leerlingen over te gaan als dit naar het oordeel van de school wenselijk is in het belang van de samenstelling van een nieuw te vormen groep. De bestaande samenstelling kan in de loop van een schooljaar namelijk wijzigen door verandering in het aantal zorgleerlingen, door de gegroeide onderlinge sociale verhoudingen binnen de groep of door de komst van nieuwe leerlingen.

Voor de leerlingverdeling hanteert de school een protocol waarin uitgangspunten en criteria zijn vastgelegd zoals onder andere het streven naar een evenwichtige verdeling in aantallen jongens/meisjes, scheiding van broertjes/zusjes en het aantal zorgleerlingen dat op grond van cognitieve of sociaal-emotionele factoren van invloed is op de zwaarte van een groep. Dit protocol moet waarborgen dat er uiterst zorgvuldig met de verdeling wordt omgegaan. In het Protocol Leerlingverdeling zijn de volgende uitgangspunten en criteria vastgelegd:

1. De leerlingverdeling is gebaseerd op het aantal beschikbare leerkracht-fte's voor het schooljaar. Dit aantal is gerelateerd aan budgetten die de overheid daarvoor beschikbaar stelt.

2. Vanaf de bouw 3/4 wordt bij de leerlingverdeling in beginsel verticaal doorgestroomd. Dit geldt niet voor de bouw 1/2, die van vier groepen 2 herverdeeld moet worden over drie groepen 3.

3. Tussen parallelgroepen uit **dezelfde bouw** wordt gestreefd naar:
    - evenwichtige verdeling van leerlingaantallen
    - plaatsing van leerlingen twee jaar achtereen bij dezelfde leerkracht(en), mits dat op grond van de personeelsformatie mogelijk is
    - gelijkmatige verdeling van 'trekkers' (sociaal-emotioneel en cognitief sterke leerlingen)
    - evenwichtige spreiding van zorgleerlingen (met ontwikkelingsachterstand of –voorsprong)

4. Binnen een te vormen **jaargroep** wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van leerlingen op basis van de volgende criteria:
    - sociaal-emotionele ontwikkeling
    - cognitieve ontwikkeling
    - verhouding jongens/meisjes
    - spreiding broertjes/zusjes
    - zo mogelijk aanwezigheid van vriendje/vriendinnetje
    - combinaties van kinderen vermijden die belemmerend op elkaar werken

De leerlingverdeling wordt door de leerkrachten in gezamenlijk overleg voorbereid en doorgesproken met de intern begeleider/orthopedagoog. De directie stelt de definitieve leerlingverdeling vast. Het Protocol Leerling-verdeling moet waarborgen dat er uiterst zorgvuldig met de verdeling wordt omgegaan.
Ondanks het protocol kunnen er bij de herverdeling knelpunten ontstaan. Bij die specifieke situaties neemt school vooraf contact op met de ouders van het betreffende kind met het doel van hen aanvullende informatie te krijgen die meegewogen kan worden in de uiteindelijke besluitvorming. De uitkomst daarvan wordt dan eerst gecommuniceerd met die betreffende ouders voordat de hele leerlingverdeling naar buiten toe bekend gemaakt wordt.

Voor alle kinderen van groep 2 tot en met groep 7 is er aan het eind van het schooljaar een "doordraaimiddag". Op deze middag gaan de kinderen op bezoek bij hun nieuwe leerkracht(-en) in het (nieuwe) lokaal met de groepssamenstelling zoals die na de zomervakantie is.

Bij de start van het schooljaar vinden tussen alle leerkrachten zogenoemde overdrachtsgesprekken plaats. De leerkracht bij wie het kind vorig schooljaar in de groep zat informeert daarbij de nieuwe leerkracht over de ontwikkeling van elk kind aan de hand van een gestandaardiseerd overdrachtsformulier, zodat de nieuwe leerkracht alle relevante informatie van het kind beschikbaar heeft als het nieuwe schooljaar begint.

Basisscholen bepalen zelf de regels voor overgang naar een volgende groep. Ouders hebben geen beslissende stem bij het indelen en/of vaststellen van de leerlingverdeling Als ouder kan men wel aangeven welke wensen men heeft, maar de school neemt uiteindelijk de beslissing. Als ouders het niet eens zijn met de beslissing, kunnen ze volgens de klachtenprocedure van de school bezwaar maken (Bron: Inspectie voor het Onderwijs).

Beleid plaatsing tweelingen

Bij tweelingen komt de vraag aan de orde of ze samen in dezelfde groep geplaatst moeten worden of juist in verschillende parallelgroepen. De KMS heeft beleid ontwikkeld om bij dit specifieke aspect van de leerlingverdeling extra zorgvuldig te handelen. Uitgangspunt is dat tweelingen de gelegenheid wordt geboden zich op school goed te ontwikkelen en te genieten van het feit dat ze meerling zijn. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat het voor de cognitieve ontwikkeling en gedragsontwikkeling van tweelingen geen verschil maakt of ze tijdens de basisschoolperiode samen in dezelfde groep of apart in parallelgroepen hebben gezeten.
Tweelingen in hun kleutertijd bij elkaar houden lijkt doorgaans de voorkeur van ouders te hebben. Op latere leeftijd (en zeker in groep 3) spelen onderlinge vergelijking, competitie, rivaliteit en dominantie een grotere rol. In de thuissituatie heeft ieder van de tweeling dan zijn of haar eigen juf op school, eigen vrienden en eigen verhalen, zonder kans door de juf of andere kinderen vergeleken te worden met het tweelingbroertje of -zusje. Het unieke van tweeling zijn blijft bestaan en hoeft door een scheiding geen schade op te lopen.
Aan de andere kant is er ook wat voor te zeggen om een tweeling op school te scheiden zodat ze zich als individu beter kunnen ontwikkelen. De beslissing over de plaatsing van een tweeling wordt op de KMS in nauw overleg met ouders, kinderen zelf (als ze ouder zijn) en de leerkrachten genomen. Die beslissing is niet eenmalig, maar zal bij elke leerlingverdeling waar het aan de orde komt getoetst worden aan het belang van het tweelingkind in kwestie.

11.3 Protocol Schorsing en Verwijdering

De KMS heeft een protocol opgesteld voor schorsing en voor verwijdering. Dit behelst het kunnen schorsen of verwijderen van een leerling (of ouder) indien deze zich, na herhaaldelijk te zijn gewaarschuwd, schuldig maakt of blijft maken aan ernstig wangedrag waardoor het herstel of het behoud van de rust en veiligheid of de goede en ongestoorde voortgang van het onderwijs op de school in het geding is. Schorsing is een urgente maatregel van tijdelijke aard. Verwijdering is een maatregel van definitieve aard. De beslissing over schorsing en verwijdering ligt bij het schoolbestuur als bevoegd gezag.

Schorsing

Schorsing is aan de orde wanneer het schoolbestuur of de directie bij ernstig wangedrag van een leerling en/of een ouder onmiddellijk moet optreden terwijl er tijd nodig is voor het zoeken naar een passende oplossing. Ernstig wangedrag kan bijvoorbeeld zijn: (poging tot) mishandeling, diefstal of het herhaald negeren van schoolregels. Schorsing kan meerdere keren worden opgelegd. Bij schorsing worden de volgende stappen gezet:

- Het bestuur/de directie kan een leerling voor een beperkte periode schorsen; minimaal drie en maximaal voor vijf aaneengesloten schooldagen.
- Schorsing vindt in principe pas plaats na overleg met de leerling plus diens ouders/ verzorgers en de groepsleerkracht.

- In geval het gedrag van de leerling binnen de schoolcontext acuut fysiek gevaar oplevert voor anderen of zichzelf kan de directie tot onmiddellijke schorsing overgaan zonder ouders/ verzorgers gehoord te hebben.
- Het bestuur/de directie deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders/verzorgers mee. In dit besluit worden de redenen voor schorsing, de aanvang en tijdsduur vermeld en eventuele andere aanvullende maatregelen.
- De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat deze een achterstand bij het lesprogramma oploopt.
- Het bestuur/de directie stelt de Inspectie van het Onderwijs en de leerplichtambtenaar onverwijld op de hoogte van de schorsing en vermeldt daarbij de reden.

De directie stelt het schoolbestuur op de hoogte bij elke stap.

Verwijdering

Verwijdering is aan de orde bij dusdanig persisterend ernstig wangedrag dat het schoolbestuur als bevoegd gezag concludeert dat de relatie tussen school en leerling en/of ouder(s) onherstelbaar verstoord is. Verwijdering kan gezien worden als een vervolgstap op (herhaalde) schorsing, indien geen verbetering is opgetreden. Wanneer het bevoegd gezag voornemens is over te gaan tot verwijdering, moet vervolgens de landelijk vastgestelde procedure in acht worden genomen. Stapsgewijs komt die op het volgende neer:

- Voordat het bevoegd gezag tot verwijdering van de leerling besluit, hoort het eerst de betrokken groepsleerkracht.
- Het bevoegd gezag deelt de ouders/verzorgers per aangetekende brief gemotiveerd het voornemen tot verwijdering mee en nodigt hen uit om gehoord te worden over dit voornemen.
- De ouders/verzorgers ontvangen, na te zijn gehoord en indien dit de mening van het bevoegd gezag niet heeft doen veranderen, per aangetekende brief een gemotiveerd besluit tot verwijdering waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken schriftelijk bezwaar aan te tekenen tegen het besluit.
- Het bevoegd gezag meldt het besluit tot verwijdering terstond aan de leerplichtambtenaar.
- Indien ouders/verzorgers geen bezwaar aantekenen, wordt het besluit na zes weken definitief.
- Indien ouders/verzorgers wel bezwaar aantekenen, hoort het bevoegd gezag hen over dit bezwaarschrift. Het bevoegd gezag neemt binnen vier weken na ontvangst van dit bezwaarschrift een besluit en deelt dit per aangetekende brief met redenen omkleed aan de ouders/verzorgers mede.
- Indien de ouders/verzorgers zich niet bij dit finale besluit van het bevoegd gezag neerleggen, kunnen ze het besluit aanvechten via de burgerlijke rechter.

Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag zich heeft ingespannen om ervoor te zorgen dat de leerling op een andere school terecht kan. Indien aantoonbaar (de school houdt een dossier bij) gedurende acht weken zonder succes is gezocht naar een andere school of instelling kan tot definitieve verwijdering worden overgegaan.

11.4 Tussenschoolse opvang (TSO): overblijven

Het schoolbestuur is wettelijk verantwoordelijk voor het organiseren van de tussenschoolse opvang (overblijf). Het doel van de tussenschoolse opvang is om kinderen tussen de middag op school de gelegenheid te bieden in een veilige en ontspannen omgeving te lunchen, uit te rusten en met elkaar te spelen. Omdat bestuur en directie van de KMS van mening zijn dat zij hun aandacht primair moeten kunnen blijven richten op zaken die direct op het onderwijs betrekking hebben, is de tussenschoolse opvang uitbesteed aan een organisatie die gespecialiseerd is in opvang van kinderen. Dat is de Stichting Kinderopvang Bussum-Naarden-Muiden-Muiderberg (SKBNM); bij veel ouders bekend vanuit de naschoolse opvang en peuterspeelzalen. De SKBNM is gecertificeerd volgens de HKZ/ISO 9001-normen voor de kinderopvang.
Als grondslag voor de tussenschoolse opvang is door de SKBNM pedagogisch beleid vastgesteld en opgenomen in een pedagogisch beleidsplan. Dit beleid is passend bij het algemene pedagogisch beleid van de Katholieke Montessorischool. Het vormt de basis voor de dagelijkse activiteiten en richtlijnen voor de omgang met de kinderen. De tussenschoolse opvang sluit ook aan bij de kwaliteiten van de school, zoals goede sfeer, vriendelijke en veilige leeromgeving voor kinderen en goede kwaliteit van onderwijs. Er is een huishoudelijk reglement opgesteld waarin taken en verantwoordelijkheden, wijze van inschrijven, inhoudelijke organisatie, dagelijkse gang van zaken en de klachtenprocedure op werkniveau zijn beschreven.

Organisatie

Er is 3 dagen TSO per week voor kleuters (vrijdagmiddag vrij) en 4 dagen voor overige groepen (niet op woensdag). Overblijven is niet verplicht; thuis met kinderen lunchen blijft mogelijk gedurende het uur pauze. De

middagpauze bij 't Kwetternest en het Hoofdgebouw is 1 uur per dag (bij De Kwakers is de middagpauze 5 kwartier; dit vanwege de reistijd voor ouders tussen de beide locaties). De pauze wordt verdeeld in twee shifts. Hierdoor gaat de helft van de overblijvers eerst eten in de klas met de eigen leerkracht en de andere helft eerst buitenspelen. De kinderen uit de bovenbouw spelen eerst buiten of in de hal onder begeleiding van de TSO-medewerkers. De kinderen krijgen gedurende de middagpauze de keuze uit verschillende activiteiten. De leerkrachten hebben gedurende het (buiten)spelen van hun groep zelf lunchpauze.

Administratie

Er wordt dagelijks geregistreerd op de TSO-lijst bij het klaslokaal of het kind overblijft of niet. Dit i.v.m. verplichte aanwezigheidscontrole. De SKBNM regelt op dagbasis de coördinatie, de daadwerkelijke begeleiding van de kinderen tijdens de overblijf door personeel SKBNM. Per schoolgebouw van de KMS is een TSO-coördinator aangesteld. Deze voert de dagelijkse leiding over de TSO en is het aanspreekpunt (zie Jaardeel). De financiële en aanwezigheidsadministratie wordt door de school zelf geregeld. Vragen over deze zaken kunnen worden voorgelegd aan de schooladministratie (Laura Neuhaus; administratie@kmsbussum.nl).

Kosten TSO-abonnement

Aan het begin van het jaar krijgen ouders de keuze om wel of niet gebruik te maken van de tussenschoolse opvang. Als ouders voor tussenschoolse opvang kiezen, betalen ze 31 euro per kind per maand, 12 keer per jaar, ongeacht het aantal afnamen. Dit gaat uitsluitend via automatische incasso's. Hiervoor vult u een TSO overeenkomstformulier in dat verkrijgbaar is bij de administratie van de school. Tevens vult u een doorlopende SEPA machtiging in waarmee u de school machtigt om maandelijks te incasseren. Ouders kunnen er ook voor kiezen om één of meerdere dagen met kinderen thuis te eten. Dit kan echter alleen als u dit als ouder van te voren aangeeft; kinderen mogen zich niet zelf afmelden op de dag zelf. Het is ook mogelijk om in de loop van het schooljaar deel te gaan nemen aan de TSO. Dan betaalt men het maandbedrag vanaf het moment van deelname.

Strippenkaart

Voor kinderen die zeer incidenteel overblijven is er een 10-strippenkaart voor 50 euro. Hiermee mag incidenteel van de TSO gebruik gemaakt worden. Elke keer als de strippenkaart vol is, incasseert de school een nieuwe kaart tot wederopzegging. Niet volledig gebruikte strippenkaarten kunnen meegenomen worden naar een volgend schooljaar of zijn overdraagbaar naar broertjes of zusjes. Bij gebruik van de strippenkaart moet dit bij het klaslokaal worden aangetekend op de TSO-lijst. Voor de aanschaf van de strippenkaart is er een eenmalig overeenkomstformulier en SEPA machtiging verkrijgbaar bij de administratie. De strippenkaart wordt op school digitaal bijgehouden en afgetekend.

Opzeggen

Opzeggen van een abonnement kan uitsluitend per de 1e van de maand en moet uiterlijk schriftelijk kenbaar gemaakt zijn aan de KMS op de 16e van de maand voorafgaande aan de datum van opzeggen. Een opzeggings-formulier is bij de schooladministratie aan te vragen. Opzeggen per 1 juni, 1 juli of 1 augustus van een jaar is niet mogelijk.
Het opzeggen van de strippenkaart kan door het invullen van een opzeggingsformulier. Dit formulier is verkrijgbaar bij de administratie. Hiermee wordt de volle strippenkaart niet automatisch verlengd. Ongebruikte strippen blijven staan; deze worden niet terugbetaald.

Af- en aanmelding per schooldag

Bij het lokaal hangt een weeklijst waarop precies staat welke kinderen uit de groep overblijven en op welke dag. De leerkracht houdt deze lijst bij voor kinderen die afwezig zijn wegens ziekte of andere omstandigheden. Ouders blijven zelf verantwoordelijk voor het tijdig doorgeven van de informatie over schoolverzuim van hun kind. Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers is het niet geoorloofd dat een kind bij iemand anders buiten de school gaat lunchen.

11.5 Naschoolse opvang (NSO)

Naschoolse opvang biedt opvang voor schooltijd, na schooltijd, tijdens vakanties en tijdens overige schoolvrije dagen (o.a. studiedagen). De school is wettelijk verantwoordelijk voor de aansluiting met naschoolse opvang, maar niet voor het aantal plaatsen in de naschoolse opvang en de kwaliteit. Daarvoor zijn de organisaties van kinderopvang zelf verantwoordelijk volgens de Wet op de Kinderopvang. De ouderbetrokkenheid loopt niet via de basisschool, maar via de oudercommissie van de vestiging voor naschoolse opvang. De KMS werkt samen met de SKBNM als externe organisatie voor kinderopvang. Als ouders om opvang vragen, verwijst de school ze door naar deze organisatie.

De SKBNM heeft met de KMS een samenwerkingsovereenkomst die afgestemd is op de wensen van de school. Een groot aantal van de daarin vastgelegde afspraken gaan over de wijze waarop dagelijks de kinderen van de KMS aan de leiding van de kinderopvang worden overgedragen. Hierdoor is er duidelijkheid over verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid van beide partijen. Ook het kwaliteitsbeleid en het pedagogisch beleid zijn onderdeel van de gemaakte afspraken.
Ouders die gebruik willen maken van de naschoolse opvang van de SKBNM kunnen zich bij die instelling inschrijven. Kinderen van de KMS hebben voorrang op de plaatsingslijst. Meer informatie over de SKBNM is te vinden op de website:www.skbnm.nl.

12 OVERIGE SCHOOLZAKEN

Alfabetisch

Amber Alert

De politie gebruikt het AMBER Alert, het landelijke waarschuwingssysteem bij urgente vermissingen of ontvoeringen van kinderen. Om het bereik van een AMBER Alert nog verder te vergroten roept de politie iedereen op zich aan te melden via www.amberalertnederland.nl. De aanmelding is gratis.
Bij een AMBER Alert ontvangt men een pushbericht met foto en omschrijving van het AMBER Alert-kind. Ook kan men zelf een foto's en gegevens van de eigen kinderen opslaan, direct contact opnemen met de politie als het eigen kind vermist raakt, of direct contact met de politie hebben als men een vermist kind ziet. De KMS is opgenomen in het landelijk waarschuwingssysteem voor E-mail Alert.

Eigendommen

De school is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal, beschadigingen of anderszins in het ongerede raken van eigendommen van leerlingen en ouders. Het is erg praktisch als spullen die uw kind meeneemt naar school duidelijk voorzien zijn van een naam (m.n. gymkleding en –schoenen en tassen en jassen). Op die manier wordt teruggeven en terugvinden gemakkelijker.

Fietsen

moeten in de fietsenrekken geplaatst worden. Het stallen is voor eigen risico. Voor eventuele schade is de school niet aansprakelijk. Op het schoolplein en op het pad door de schooltuin mag niet gefietst worden.

Gevonden voorwerpen

Gevonden voorwerpen liggen in het halletje bij de achteringang van het hoofdgebouw. Gevonden sleutels in het mandje bij de hoofdentree. Een aantal malen per jaar worden de gevonden voorwerpen uitgestald. Wat na afloop nog overblijft, wordt weggedaan - ongeacht de waarde. Anders puilt de krat met gevonden voorwerpen permanent uit.

Gymnastiek

Aangezien de KMS niet over een eigen gymzaal beschikt, moet er gebruik gemaakt worden van gymzalen elders in de wijk. De kleuters van *'t Kwetternest* gymmen in de speelzaal van het hoofdgebouw. De groepen 3/4 gymmen in de gymzaal van de Julianaschool (Kalfflaan). De kleuters van *De Kwakers* gaan naar de gymzaal Huizerweg (naast 't Mouwtje). De groepen 5/6 en 7/8 gymmen ook in de gymzaal van de Huizerweg. Ze gaan daar op de fiets naar toe. Bij het gebruik van de gymzaal is het dragen van gymkleding en gymschoenen verplicht (geen zwarte zolen). De gymspullen moeten worden opgeborgen in een gymtas.

Hoofdluis

Op elke school is hoofdluis een jaarlijks terugkerend vervelend verschijnsel. Vooral in het najaar als kinderen weer jassen gaan dragen. Het kan ieder kind en iedere volwassene overkomen. Hoofdluis is geen schande, maar wel vervelend. Daarom is het van belang om hoofdluis direct te behandelen om verdere verspreiding te voorkomen.

Wat doet de school?

Elk kind moet iedere dag zijn of haar jas opbergen in de speciale hoofdluistas. Daarnaast worden in alle groepen regelmatig hoofdluiscontroles uitgevoerd. Als er bij een kind hoofdluis en/of neten zijn geconstateerd doet de school twee dingen:

- de ouders/verzorgers van het betreffende kind worden door de school gebeld met het verzoek het kind meteen te gaan behandelen
- in de groep waar het kind zit wordt de hoofdluisbrief aan de ouders gemaild.

Wat verwacht de school van ouders?

Ouders blijven steeds de eerstverantwoordelijken voor preventieve controle van hun kind. Uw kind wordt op school gecontroleerd, maar het is heel belangrijk dat het kind ook thuis gecontroleerd wordt. De periodieke hoofdluiscontrole op school maakt hoofdluiscontrole thuis níet overbodig. Indien er bij het kind hoofdluis aanwezig is, dienen de volgende maatregelen genomen te worden:

- Elke dag twee keer het haar grondig doorkammen. Dit dient te gebeuren met een goede netenkam. (Bij een netenkam staan de tanden dichter op elkaar dan bij een luizenkam).
- Zo nodig het haar nat maken met water aangelengd met azijn. Neem hiervoor de helft water en de helft azijn. Dit zorgt ervoor dat de neten uit het haar verdwijnen.
- Check alle gezinsleden op luizen en neten.

Bij vragen kunt u contact opnemen met de hoofdluisouder van de groep of met de jeugdverpleegkundige van de GGD Gooi en Vechtstreek, tel. 035-6926350. Meer informatie kunt u vinden op de website www.ggdgooi.nl onder de rubriek 'Mijn kind/hoofdluis'. Hier kunt u onder andere de informatiefolder 'luis in je haar, kammen maar' downloaden en het protocol raadplegen. Ook kunt u kijken op de website van het RIVM www.rivm.nl (onderwerpen/hoofdluis).

Geen behandeling

Als een kind bij wie luizen of neten zijn geconstateerd niet adequaat wordt behandeld, wordt het door de schoolleiding onmiddellijk tijdelijk geschorst. Dit beleid is erop gericht om andere kinderen en ouders niet onnodig te besmetten.

Honden

Honden mogen niet op het schoolplein komen.

Nieuwsbrief

Eén keer per maand ontvangt u per mail een nieuwsbrief waarmee u op de hoogte wordt gehouden van actuele zaken in en om de KMS. Tevens is daarin een activiteitenoverzicht opgenomen met vermelding van data en tijdstippen van evenementen en activiteiten. De nieuwsbrief hangt ook in de hal van het schoolgebouw.

Ontruimingsoefening

Twee keer per schooljaar wordt in de school brandalarm gegeven. Dan moet de school terstond ontruimd worden. De eerste oefening wordt vooraf aangekondigd. De tweede oefening is onaangekondigd. Voor sommige jonge kinderen kan zo'n ontruimingsoefening tamelijk indringend zijn. Toch zijn panieksituaties bij een echte brand slechts te voorkomen door regelmatig een brandoefening te houden.

Schoolarts/GGD

Informatie door de afdeling JEUGDGEZONDHEIDSZORG van de GGD Gooi & Vechtstreek.

GGD GOOI & VECHTSTREEK

JEUGDGEZONDHEIDSZORG GGD GOOI & VECHTSTREEK

Kinderen in de leeftijd van 0-19 jaar worden door de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van GGD Gooi & Vechtstreek verschillende keren uitgenodigd voor een gezondheidsonderzoek. Voor welke onderzoeken worden kinderen in de basisschoolleeftijd uitgenodigd? En met welke vragen kunnen kinderen en ouders terecht bij de JGZ? Meer informatie hierover biedt onderstaande tekst.

Vragen over de ontwikkeling

Als u vragen heeft over de lichamelijke, geestelijke of sociale ontwikkeling, kunt u contact opnemen met de JGZ. Bijvoorbeeld bij vragen over taal/spraak, voeding, leefgewoonten, moeilijk gedrag, pesten, veiligheid, sport en beweging, seksualiteit, zindelijkheid, etc. In de meeste gevallen kan de jeugdarts of jeugdverpleegkundige hierbij voorlichting of advies geven. In sommige gevallen verwijzen zij door.

Opvoedondersteuning

Ook voor vragen over de opvoeding kunt u bij de JGZ terecht. De jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen kunnen tips en hulp bieden om het opvoeden makkelijker te maken. Zij doen dat volgens de methode Triple P (Positief Opvoeden). Daarnaast biedt de GGD de oudercursus Opvoeden & Zo (3-11 jaar) en 'Beter omgaan met pubers' (12-18 jaar) aan.

Onderzoek in groep 2 en 7

Alle kinderen uit groep 2 en groep 7 worden uitgenodigd voor een gezondheidsonderzoek. In de uitnodiging wordt vermeld waar deze afspraak plaatsvindt: op de school of op een GGD-locatie. De jeugdarts, jeugdverpleegkundige of doktersassistente voert het onderzoek uit en besteedt aandacht aan de groei, ontwikkeling, gezondheid en gedrag van uw kind.

Extra onderzoek

Naar aanleiding van vragen en/of problemen kan er altijd een extra onderzoek worden afgesproken. Dit kan op verzoek van zowel de leerkracht, ouders als het kind. Kinderen die niet in groep 2 of 7 zitten, kunnen dus ook in aanmerking komen voor een onderzoek bij de jeugdarts of jeugdverpleegkundige.

Vaccinaties met 9 en 12 jaar

In het kalenderjaar dat kinderen 9 jaar worden, ontvangen zij een oproep voor twee vaccinaties; één tegen Difterie, Tetanus en Polio (DTP) en één tegen Bof, Mazelen en Rodehond (BMR). Daarnaast ontvangen meisjes, in het kalenderjaar dat zij 12 jaar worden, oproepen voor de inenting tegen baarmoederhalskanker (HPV). Deze inenting bestaat uit twee prikken.
Wanneer een kind onvolledig is ingeënt, kunt u voor de ontbrekende inentingen bij de GGD terecht.

Medewerkers JGZ

De namen van de jeugdarts, jeugdverpleegkundige en doktersassistente die aan de school verbonden zijn worden aan het begin van het schooljaar bekend gemaakt.

Bereikbaarheid
De afdeling JGZ van GGD Gooi & Vechtstreek is op werkdagen tussen 08.30 en 17.00 uur bereikbaar via een centraal nummer: (035) 692 63 50.
Ook kan gebruik worden gemaakt van e-mail:
- jgz@ggdgooi.nl (voor algemene vragen)
- planbureau4-19@ggdgooi.nl (voor vragen over afspraken)

Meer informatie over de JGZ is ook te vinden op de website van GGD Gooi & Vechtstreek:
www.ggdgooi.nl/mijn-kind

Schoolbenodigdheden
Vanaf groep 3 hebben de leerlingen de volgende schoolbenodigdheden nodig:
- plantje
- etui met rits (groep 3 t/m 8); geen grote pennendoos of pennenbakje
- goede schooltas of rugzak
- gymtas + gymspullen
- vulpen (zie hieronder)

Alle schoolbenodigdheden moeten, indien mogelijk, voorzien zijn van naam.

Schoolmelk
Het is mogelijk om uw kind dagelijks onder schooltijd in de kleine pauze schoolmelk te laten drinken. De KMS biedt gekoelde halfvolle schoolmelk aan in pakjes van ¼ liter. Leverancier daarvan is Campina. De schoolmelk wordt rechtstreeks bij school afgeleverd en bewaard in de koeling. Aanmelding voor een schoolmelkabonnement kan via de website www.campinaopschool.nl en moet gekoppeld worden aan de schoolmelkcode van het gebouw waar uw kind zit.

schoolcode schoolmelk:
hoofdgebouw = 8000785**5**
't Kwetternest = 8000785**6**
De Kwakers = 8000785**7**

Mocht uw kind later in het jaar schoolmelk willen gaan drinken, dan kunt u alsnog een abonnement afsluiten. Als een kind stopt met het drinken van schoolmelk moeten ouders dat persoonlijk en schriftelijk melden aan Campina. Dit kan ook via de website van Campina. Alle overige informatie vindt u ook op dezelfde website.

Snoepen
Snoepen op school anders dan een verjaardagstraktatie is niet toegestaan. Ook niet in de kleine pauze of tijdens het overblijven.

Verkeer
De verkeerssituatie bij de school is een bron van permanente aandacht. De veiligheid is een collectieve verantwoordelijkheid van school en alle ouders. De school vraagt alle ouders om medewerking bij het voorkomen van parkeeroverlast rondom de school. Dit is niet alleen in het belang van de omwonenden, maar ook en vooral voor de veiligheid van alle kinderen. Zij zijn nog niet alert genoeg om goed op te letten bij verkeerd geparkeerde auto's die het uitzicht belemmeren. De school rekent op ieders medewerking in het belang van de verkeersveiligheid van kinderen en ouders.
Wat vraagt de school van ouders? Rijd langzaam en parkeer niet op plaatsen waar dat het veilig van en naar school lopen en fietsen belemmert.

Parkeren bij school
Voor het parkeren bij de drie locaties van de KMS gelden de volgende afspraken:

1 Bij de achterkant van het schoolgebouw
JJH Verhulstlaan: niet parkeren
- op de hoeken van het kruispunt Verhulstlaan/Jacob Obrechtlaan
- voor uitritten van woonhuizen
- niet in het doodlopende stuk van de Verhulstlaan

In de Verhulstlaan is links bij het hek een speciaal parkeervak aangebracht voor **bakfietsen** (wit vak op het wegdek plus een parkeerbord). Ouders die met bakfietsen naar school komen moeten deze in dit vak parkeren. Naast dit parkeervak zijn parkeerplaatsen bestemd voor de omwonenden. Daar naast kunnen ouders die met de

fiets komen hun **fiets stallen**. Er mogen geen fietsen bij de ingang van het pad neergezet worden of tegen de haag van het huis naast het pad. De fietsbeugels die bij de ingang op het pad staan zijn bestemd voor kleuterfietsjes.

2 Bij de voorkant van het schoolgebouw
Amersfoortsestraatweg niet parkeren langs de gele streep en (op de aangegeven tijden) niet in de vier afgekruiste vakken voor de busjes van de naschoolse opvang.
(Bak-)fietsen bij de hoofdingang niet parkeren
- midden op het trottoir
- op de weg voor de ingang van het schoolplein
- op het schoolplein pal voor de uitgang

Auto niet keren bij de school, maar doorrijden en gebruik maken van de keerlus.

3 Bij De Kwakers aan de **Isaäc Da Costalaan**:
- niet stoppen/parkeren pal voor de toegang van het schoolplein
- invalidenplaats vrij houden
- uitritten vrij laten
- wegens het ontbreken van stoepranden is voorzichtigheid vereist

Verzekeringen

De school heeft een collectieve scholierenongevallenverzekering met schooldekking. Deze verzekering houdt in dat het ongevallenrisico van de leerlingen gedekt wordt tijdens:
- het rechtstreeks van huis naar school gaan en omgekeerd;
- het verblijf op school
- activiteiten buiten de school, mits in schoolverband en onder toezicht.

Deze collectieve ongevallenverzekering geldt als aanvulling op door ouders afgesloten verzekeringen. De collectieve scholierenongevallenverzekering is tevens van kracht tijdens excursies, schoolreisjes en kamp. Het vervoer van leerlingen met particuliere auto's van ouders in schoolverband valt ook onder deze verzekering. Daarbij is men verplicht om de leerlingen veiligheidsgordels te laten dragen en zich te houden aan onderstaande Europese richtlijnen:

Vervoer van andermans kind
- Voor alle kinderen vanaf 3 jaar en kleiner dan 1.35 m geldt dat ze uitsluitend op de achterbank mogen zitten.
- Voor het incidenteel en over beperkte afstand vervoeren van andermans kind (vanaf 3 jaar en kleiner dan 1.35 m) is het gebruik van een autostoeltje of verhoger niet verplicht.
- Als er meer kinderen vervoerd worden dan er zitplaatsen met gordels zijn, mag dat alleen als alle gordels gebruikt worden. De overige kinderen mogen dan los op de achterbank mee, maar veilig is dat natuurlijk niet.

De KMS hanteert als vuistregels:
- kinderen kleiner dan 1.35 m mogen uitsluitend achterin
- vervoer nooit meer kinderen per auto dan er zitplaatsen en gordels zijn
- via de leerkracht wordt in voorkomende gevallen een oproep gedaan voor kinderzitjes.

Aansprakelijkheid
De collectieve ongevallenverzekering van de KMS is géén verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid. Voor zover eventuele op school geleden schade niet of niet geheel door de eigen verzekering wordt vergoed, kan in beginsel een beroep gedaan worden op de collectieve ongevallenverzekering van de school. Het is echter niet zo dat een geval van schade of letsel onder schooltijd automatisch betekent dat de school voor die schade moet opdraaien. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout.

Vulpen

Ter bevordering van een goed handschrift bij de leerlingen en eenheid in het gebruikte schrijfmateriaal moeten de leerlingen met vulpen (leren) schrijven. Dit gebeurt vanaf groep 4. De vulpen die op de KMS vanaf groep 4 wordt gebruikt, is de LAMY ABC rood. Deze vulpen met houten handvat is speciaal ontwikkeld voor jonge kinderen en qua vormgeving gebaseerd op de ergonomische ontwikkeling van de schrijfhand. De LAMY vulpen wordt eenmalig via school verstrekt. De bijpassende inktpatronen voor deze vulpen verstrekt de school gratis. Bij

beschadiging of verlies door nalatigheid moet via school een nieuwe pen worden aangeschaft. De vulpen kost 12 euro (winkelwaarde ca. 13,50 euro).
In groep 7 stappen de kinderen over op een ander type vulpen. Dat is een schoolvulpen van Heutink. Deze Heutink vulpen wordt eenmalig via school verstrekt. De inktpatronen voor deze vulpen verstrekt de school gratis. Mocht de LAMY vulpen van een leerling in groep 5/6 kapot gaan, dan stapt de leerling al over op de schoolvulpen van Heutink en moet hier tot eind groep 8 mee schrijven. Bij beschadiging of verlies door nalatigheid moet via school een nieuwe pen worden aangeschaft.

Website KMS

De KMS behoudt zich het recht voor om op haar website foto's te plaatsen van schoolactiviteiten waarop leerlingen van de KMS te zien zijn. Dit betreft geen individuele portretfoto's, maar foto's waarop meerdere kinderen staan. Zonder uitdrukkelijk schriftelijk tegenbericht van ouders van leerlingen gaat de KMS ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat,

Ziekmelding

Ziekmeldingen van leerlingen moeten een kwartier vóór schooltijd telefonisch worden doorgeven bij het betreffende schoolgebouw. Als ouders verzuimen een ziekmelding tijdig door te geven, wordt het kind als ongeoorloofd afwezig geregistreerd. De school onderneemt in dat geval actie om te weten te komen wat er aan de hand is.
Ook leerkrachten kunnen ziek worden. In zo'n situatie zal de school trachten een vervanger te vinden voor de desbetreffende groep. Lukt dat niet, dan wordt de betreffende groep verdeeld over andere groepen. U kunt er in principe van uitgaan dat een groep niet naar huis wordt gestuurd op de dag dat een leerkracht zich ziek heeft gemeld.

Infectieziekten bij kinderen

Kinderen zijn extra kwetsbaar voor infectieziekten. Sommige infectieziekten kunnen voor hen ernstige gevolgen hebben; voor het kind of voor anderen. Op basis van de Wet Publieke Gezondheid (2008) hebben instellingen waar kwetsbare groepen verblijven de plicht om een ongewoon aantal zieken te melden bij de GGD. Het gaat om aandoeningen die (ook) door niet-medici kunnen worden vastgesteld: diarree, geelzucht, huidaandoeningen of andere ernstige aandoeningen van vermoedelijk infectieuze aard bij kinderen (of medewerkers van school).
Scholen zijn in voorkomende gevallen verplicht melding te doen bij de afdeling infectieziekten van de GGD Gooi & Vechtstreek. In overleg met de school kan de GGD nader onderzoek instellen en maatregelen adviseren om verdere verspreiding van de ziekte naar personen binnen en buiten de school tegen te gaan. De GGD adviseert over het informeren van contacten, de noodzaak van wering, en antwoord geven op allerlei vragen die zich bij een uitbraak van een infectieziekte kunnen voordoen.

13 EVENEMENTEN

Kinderboekenweek

In oktober wordt aandacht besteed aan de Kinderboekenweek. De hallen van de school worden aangekleed in het thema van de Kinderboekenweek. In samenwerking met de ouders van de schoolbibliotheek worden er activiteiten voor en door de kinderen georganiseerd.

Sinterklaasfeest

Op 5 december brengt Sinterklaas een bezoek aan de KMS. Na de ontvangst op het schoolplein gaat hij uitgebreid op bezoek bij de kinderen van de groepen 1/2 en 3/4. Maar ook de oudere kinderen worden door Sinterklaas niet vergeten. De leerlingen van de groepen 5/6 en 7/8 maken surprises voor elkaar.

Kerstfeest

In alle groepen wordt uitgebreid aandacht besteed aan Kerst. Het ene schooljaar is er kerstdiner in alle groepen, het andere schooljaar een viering in de Koepelkerk. Bij het kerstdiner wordt ook het kerstverhaal verteld en worden liedjes gezongen. En er is ruimte voor kinderen die willen musiceren of iets voordragen.
De viering in de Koepelkerk met ouders erbij is een kinderkerstdienst.

Paasfeest

Op school wordt een paasontbijt gehouden voor kinderen en door kinderen: ze maken voor elkaar een paasontbijt klaar. De viering van het paasfeest wordt altijd gekoppeld aan een thema. Centraal staat Het Laatste Avondmaal. Bij zowel het kerst- als het paasfeest wordt er in de groepen aandacht besteed aan de christelijke en cultuurhistorische achtergronden van deze feesten.

Schoolreisje

Elk jaar gaan de groepen 1/2 en 3/4 op schoolreisje. De kinderen van groep 5/6 en 7/8 gaan op kamp. Bij de keuze van een geschikte bestemming speelt naast het recreatieve karakter ook de educatieve waarde een rol.

Kamp

Groep 7/8 gaat aan het begin van het schooljaar drie dagen op kamp. Groep 5/6 aan het eind. Naast een educatief programma is er ook tijd voor muziek, toneel en spel. Behalve de eigen leerkrachten gaat ook een aantal ouders als begeleiding mee. De leerkrachten hebben recht op een dag verlof op de eerstvolgende schooldag na het kamp. De kinderen zijn dan ook vrij.

Excursies

Deze worden georganiseerd ter ondersteuning van de lessen. Excursies hebben, in tegenstelling tot de schoolreizen, een educatief doel. Zo kunnen activiteiten worden ontplooid op het gebied van natuur en techniek, kunst en cultuur of geschiedenis. Er zijn onder andere excursies naar de boerderij (groep 1/2), natuurexcursies, museumbezoek (bijv. groep 7/8 naar Anne Frankhuis en Joods Historisch Museum), tentoonstellingen en een architectuurroute in Bussum o.l.v. de vakleerkracht kunstgeschiedenis. Waar mogelijk zullen bovenbouwleerlingen op de fiets gaan (ze dragen dan veiligheidshesjes). Voor onderbouwexcursies en excursies voor de bovenbouw buiten de regio wordt ouders gevraagd om te rijden.

Jaarafsluiting

In de laatste schoolweek wordt het traditionele eindejaarsfeest gehouden als feestelijke afsluiting van het schooljaar voor alle ouders, kinderen en het team van de KMS.

Naschoolse activiteiten

Na schooltijd kunnen kinderen deelnemen aan bepaalde activiteiten op school, zoals schaakles en les in Chinese taal en kalligrafie. Informatie daarover wordt bij het begin en halverwege het schooljaar verstrekt. Er zijn kosten aan verbonden.

Verjaardagen

Uiteraard worden de verjaardagen van de kinderen op school gevierd. Dat gebeurt rond de kleine pauze. Bij het trakteren zien we het liefst een gezonde traktatie. Na het trakteren mag de jarige met twee klasgenootjes de klassen rond. In de andere groepen mag alleen een traktatie aan een broertje of zusje worden uitgedeeld. Wat betreft uitnodigingen voor partijtjes zou het prettig zijn als dit buiten schooltijd om geregeld kan worden. Dit ter voorkoming van teleurstellingen bij niet-genodigden.
Ook de leerkrachten vieren hun verjaardag met de kinderen.

14 SCHOOLLIED KMS

1951 **2011**

Waar leer je nog het alfabet in volgorde van A tot Z?
De KMS, de KMS
Waar wordt er mooi gezongen door het supercoole kleuterkoor?

De KMS, de KMS

De KMS is de allerbeste basisschool van Bussum
Maria Montessori's nummer één
Ze hebben hier dan ook nog eens de allerleukste kinderen van het Gooi
Daar kun je niet omheen!

De KMS: het is te gek
Voor kinderen al meer dan 60 jaar een beste plek

Waar reken je nog ongestoord; is lezen nog een sleutelwoord?
De KMS, de KMS
Waar stort men zich nog massaal op het gouden materiaal
De KMS, de KMS

De KMS is de allerleukste basisschool van Bussum
Een bolwerk van creativiteit
Na schooltijd leren schaken en tafeltennis tijdens overblijf
Een superkindertijd

De KMS: het is te gek
Voor kinderen al meer dan 60 jaar een beste plek

De KMS is de allerbeste basisschool van Bussum
Maria Montessori's nummer één
Ze hebben hier dan ook nog eens de allerleukste kinderen van het Gooi
Daar kun je niet omheen

De KMS: het is te gek
Voor kinderen al meer dan 60 jaar een beste plek
Voor kinderen al meer dan 60 jaar een beste plek
Voor kinderen al meer dan 60 jaar een beste plek

Tekst en muziek: Johan Hoogeboom
© 2006,2011 KMS